

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

91'inci Birleşim 19 Haziran 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	817
II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	822
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	822:826
1.- İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'un, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	822:823
2.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	823:824
3.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, sağlık alanında yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	825:826

III.- AÇIKLAMALAR

826,841,845,869,
881,885,905

- 1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü vesilesiyle dünyada çölleşmenin savaşlardan daha tehlikeli olduğuna ilişkin açıklaması 826
- 2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, cumhuriyet tarihinin en yüksek mayıs ayı ihracat rakamına ulaşıldığına ve Mersin ilinin ihracat yapan iller arasında 14'üncü sıradaki yerini koruduğuna ilişkin açıklaması 826
- 3.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Hakk'ın rahmetine kavuşan Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 827
- 4.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde savunma sanayisinde büyük adımlar atıldığına ilişkin açıklaması 827
- 5.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, olağanüstü olayların yanı sıra güzel ahlak, erdem ve insanı yücelten değerlerin anlatıldığı cenknamelerin güncellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 827:828
- 6.- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer'in, Ekonomi Değer Kredisinin üretim, istihdam ve ihracat artışına katkı sağlayacağına ilişkin açıklaması 828
- 7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, yükseköğretim mezunu işsiz sayısındaki artışa ilişkin açıklaması 828
- 8.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın vilayetinde sağanak yağış ve fırtına nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ve Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 828:829
- 9.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, can almaya devam eden Gaziantep ili D400 kara yoluyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması konusunda yetkililere seslendiğine ilişkin açıklaması 829
- 10.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, sağanak ve dolu yağışının Konya ili Meram, Karatay, Selçuklu, Yalnhüyük, Akören, Bozkır, Sarayönü, Cihanbeyli, Kadınhanı, Çumra başta olmak üzere birçok ilçede tarlalarda zayıta sebep olması nedeniyle çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 829

- 11.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesi müftüsü Ayhan Okur'un sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımları nedeniyle görevden alınmasını ve hakkında soruşturma açılmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 829:830
- 12.- Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Aksaray ilinde yaşanan sağanak ve dolunun ekili alanlara zarar vermesi nedeniyle çiftçilerin borçlarının üç yıl ertelenerek mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 830
- 13.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, S400 hava savunma sisteminin en ileri askerî teknolojilerden biri olduğuna ilişkin açıklaması 830
- 14.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, ülkemizin sahip olduğu konumu ve tarihî misyonuyla küresel güçlerin ilgi odağı olmaya devam ettiğine, 23 Haziranda İstanbul'da hizmetin kazanacağına ilişkin açıklaması 830:831
- 15.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı'nın, yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun belediyelerden işçi çıkarılmayacağı sözünün unutulduğuna ilişkin açıklaması 831
- 16.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Hükümetin plansız yapılaşmayı durdurması gerektiğine, Kocaeli için harcanıldığı ifade edilen paranın tam karşılığının görülüp görülmediği ile Kocaeli ili Körfez ilçesi ile Derince ilçesine niçin Kuzey Marmara Otoyolu'ndan çıkış verilmediğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine, yılın ilk beş ayındaki bütçe açığı verilerine göre ekonominin uçuruma sürüklendiğine, hukukun istenildiği zaman eğilip bükülemeyeceğine ilişkin açıklaması 831:833
- 17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, aşırı yağışlar nedeniyle oluşan sel ve dolu afetleri nedeniyle Mersin, Kocaeli, Düzce, Manisa ve Trabzon ilinde hayatını kaybedenler ile Çin toplama kampında şehit olan Doğu Türkistanlı yazar Nurm Muhammed Tohti'ye Allah'tan rahmet dilediğine, yağışların afete dönüşmemesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine, Kırım, Musul, Kerkük, Karabağ, Kıbrıs, Batı Trakya ve Doğu Türkistan'ın Türk milletinin sahip çıktığı davalar olduğuna ilişkin açıklaması 833:834
- 18.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Trabzon ili Araklı ilçesi ile Ağrı ili Diyadin ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, iktidarın dere yataklarına inşaat yapmaya devam ettiğine, Karadeniz ekosisteminin tahrip edilmemesi gerektiğine, kayyum atanması nedeniyle Diyadin Belediyesinin hizmetlerini yerine getiremediğine ve yasakçı zihniyeti kınadıklarına, Anadolu Ajansının seçimlerde veri akışını nereden elde ettiğini tüm kamuoyuna açıklamak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması 834:835

- 19.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Trabzon ili Araklı ilçesinde yaşanan felaketin ihmalin sonucu olduğuna ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Anadolu Ajansı Genel Müdürünün 23 Haziranda tekrarlanacak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçiminde gerçekleşecek veri girişiyle ilgili açıklamasına ve siyasetin erdemli olmayı gerektirdiğine ilişkin açıklaması 836:837
- 20.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Trabzon ili Araklı ilçesi Çamlıktepe ve Yeşilyurt Mahallelerinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenler ile yaşanan sel felaketlerinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, demokrasimizin bir tekâmül sürecinde olduğuna, siyasi partilerin 69 sıra sayılı Askeralma Kanunu Teklifi'nde ortaya koyduğu uzlaşya ilişkin açıklaması 837:838
- 21.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, şehitlik ve gazilik konusunda duyarlı olunması gerektiğine ilişkin açıklaması 841
- 22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkçenin Türkiye'nin kimliği, Türk milletinin varlık nişanesi olduğuna, Türkçe dışında başka resmî dil arayışında olmanın millî devleti hançerlemek ve başka amaçlara hizmet etmek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması 845:846
- 23.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 847
- 24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kürt kimliğine sahip insanların ana dillerinin Kürtçe olduğuna ve ana dilin evrensel insan hakkı olduğuna, esas olanın bir ana dilin nasıl geliştirilebileceği, nasıl korunabileceği olması gerektiğine ilişkin açıklaması 847:850
- 25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kürt vatandaşların dilinin ve etnik kimliğinin devletin anayasal güvencesi altında bulunduğuna ilişkin açıklaması 850:851
- 26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 851
- 27.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, hasta mahpus Mehmet Emin Özkan'ın Adalet Bakanlığının ihmalden kaynaklı mağduriyetinin giderilmesi için herhangi bir girişimde bulunulup bulunulmayacağını öğrenmek istediğine, tüm hasta tutsakların tahliye edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 869

- 28.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Amasya ili Merzifon ilçesi belediyesinde toplumsal barışı tehdit eden işten çıkarmalara karşı yetkilileri sorumluluğunun bilincinde davranmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 869:870
- 29.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 870
- 30.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in, Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Aydın ilinde dolu ve sel baskını nedeniyle tarım arazilerinde meydana gelen hasarın tespit işlemlerinin yapıldığına ilişkin açıklaması 870
- 31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'un görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 881
- 32.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 885:886
- 33.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, iklim değişikliği sonucunda Karadeniz Bölgesi'nde her yağıştan sonra sel felaketi yaşandığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Karadeniz Bölgesi'nde dere yataklarını ıslah etmesi ve Karadeniz'in doğasıyla oynanmasını engellemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 905
- 34.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Millî Emlak Genel Müdürlüğü personelinin mağduriyetinin giderilmesinin elzem olduğuna ilişkin açıklaması 905
- 35.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Doğu Akdeniz'de Avrupa Birliği üyesi Akdeniz ülkelerinin Güney Kıbrıs Rum kesiminin haksız ve hukuksuz pozisyonuna destek vermesinin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması 905
- 36.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, 2018-2019 eğitim öğretim yılının sona ermesiyle tatile giren öğrencilere verilecek en güzel karne hediyesinin Ağrı ilini gezdirmek olduğuna ilişkin açıklaması 906
- 37.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, 31 Mart yerel seçimlerinden sonra belediyelerdeki israf ve yolsuzlukların ortaya çıkmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması 906

IV.- ÖNERİLER**838,842,852***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

838:841,842:845,

852:857

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 8/5/2019 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Konuk ve 19 milletvekilinin, askerlik esnasında psikolojik yara almış kişilere gazi unvanı verilmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla verilmiş olan (10/1135) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

838:841

2.- HDP Grubunun, 11/6/2019 tarihinde Van Milletvekili Muazzez Orhan ve arkadaşları tarafından Bitlis ve Tatvan'da ana dilde yazılı olan tabelaların sökülmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

842:845,852

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Yusufeli Barajı ve bağlantılı HES projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/213) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

852:857

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**858,871,879,882,****886,906***A) KANUN TEKLİFLERİ*

858:869,871:878,

879:880,882:885,

886:904,906:909

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69)

858:869,871:878,

879:880,882:885,

886:904,906:909

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**878***A) ÇEŞİTLİ İŞLER*

878

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Akdeniz Parlamenter Asamblesi toplantısı nedeniyle ülkemizde bulunan katılımcı ülkelerin parlamenterlerinden oluşan heyet 'e "Hoş geldiniz." denilmesi

878

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak yedi oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, Hakk'ın rahmetine kavuşan Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklamada bulundu.

Ankara Milletvekili Emrullah İşler, Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'nin şehadetine,

Akrasaray Milletvekili Ayhan Erel, Aksaray'ın yeniden il oluşunun 30'uncu yıl dönümüne,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve 16 Haziran Türkçe ezan zulmünün sonlandırılmasının 69'uncu seneidevriyesine,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş,

Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat,

Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya,

Batman Milletvekili Ziver Özdemir,

Hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine;

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'nin darbecilerin mahkemesinde yargılanırken şehiden vefat ettiğine,

Adana Milletvekili Muharrem Varlı, Adana ilindeki muhtarlıkların elektrik sorununun çözümü noktasında Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in girişimde bulunmasını talep ettiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, vatandaşların müteahhitlerin inşaatları tamamlayamamasından kaynaklanan mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet, 2018-2019 eğitim öğretim yılının sona ermesiyle tatile giren öğretmen ve öğrencilere iyi tatiller, 15-16 Haziran tarihlerinde Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren gençlere başarılar dilediğine,

Adana Milletvekili Tamer Dağlı, hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve Kuzey Irak'ta yürütülen Pençe Harekâtı'na kararlı şekilde devam edildiğine,

Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer, Gaziantep ilinin en fazla ihracat yapan iller sıralamasında 6'ncı durumda olduğuna ve hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, AKP iktidarının Türk çiftçisini mi, yoksa yabancı çiftçiyi mi desteklediğini öğrenmek istediğine,

Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk, uluslararası gıda firmalarının ülkemizde aynı marka ve logoyu kullanarak Avrupa ülkelerinden daha düşük besin değerine sahip ürünleri sattığına ve Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığını bu konuda dikkatli olmaya davet ettiğine,

Yozgat Milletvekili Ali Keven, yoğun yağış nedeniyle sel yaşayan illere geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna, Yozgat Merkez ve Şefaathli ilçesine bağlı köylerin sağanak ve dolu yağışı nedeniyle afet bölgesi ilan edilmesi gerektiğine,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir ilinde çiftçilerin yoğun dolu yağışı nedeniyle yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi konusunda yetkililere seslendiğine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Türkiye'de kırmızı et üretimi azalırken ithalatta artış yaşandığına ve Tarım Bakanını görevini yapmaya davet ettiğine,

Mersin Milletvekili Alpay Antmen, Mersin ili Anamur Belediyesinin "caretta caretta" yuvalarının bulunduğu sahil şeridinde piknik alanı yapmak istediğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, 17 Haziran 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 4'üncü yıl dönümüne, Kuzey Marmara Otoyolu Projesi'nin Kocaeli iline çevre felaketinden ve tarih katliamından başka bir şey bırakmayacağına, açıklanan işsizlik rakamlarının ekonomideki kötüye gidişi gözler önüne serdiğine, Suriyeli mülteciler sorununun Türkiye Cumhuriyeti devletinin beka meselesi olduğuna, Kocaeli ili Darıca ilçesinde meydana gelen sel felaketinde yaşamını yitiren Elif Urhan'a, Çin toplama kampında şehit olan Doğu Türkistanlı yazar Nurmuhammed Tohti'ye ve hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine, siyasetçiler ile demokratik siyaset alanında faaliyet gösterenlerin dünyanın neresinde olursa olsun tutuklanmasına ve yargılanmasına karşı çıktıklarına, Adana ilinde gözaltına alınan HDP Gençlik Meclisi üyelerinin serbest bırakılmasını talep ettiklerine, Hazine ve Maliye Bakanlığının Mayıs 2019'a ilişkin bütçe uygulama sonuçlarına, ekonomideki krizin ciddiye alınarak tartışılması gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Sayıştayın siyasetin parçası hâline getirilmesinin devlete zarar verdiğine, 2017 Sayıştay Raporu verilerinin kamuoyuyla paylaşılmasından sonra Sayıştayın denetim işlerinden sorumlu Başkan Yardımcısı Fikret Çöker ile İstanbul belediyelerinin denetiminden sorumlu Grup Başkanı Sezgin Eren'in görevden alındığına ve Sayıştay Başkanlığından yapılan yazılı açıklamaya,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine, darbenin bir milletin sosyal, kültürel, ekonomik ve tarihî değerlerine karşı saldırı anlamına geldiğine, 17 Haziran 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 4'üncü yıl dönümüne, bütün insanlığın demokrasi ve hukuk devleti içerisinde yaşamasını arzu ettiklerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, hayatını kaybeden Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine, 17 Haziran 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in vefatının 4'üncü yıl dönümüne, 16 Haziran Devlet Tiyatro ve Operasının kuruluşunun 70'inci yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun Güvenlik ve İstihbarat Komisyonundan istifasına ilişkin yazısının 18/6/2019 tarihinde Başkanlığa ulaştırılmasına ilişkin duyuruda bulunuldu.

İYİ PARTİ Grubunun, 18/6/2019 tarihinde İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Türk Kızılayının faaliyetlerinin incelenmesi, kurum tüzüğünde yer alan tarafsızlık ilkesine aykırı davranılıp davranılmadığının belirlenmesi, faaliyet alanı dışına çıkıp çıkmadığının ortaya konulması, özel şirketlerle yapılan sözleşmelere uyulmadığı iddialarının araştırılması, çok sayıda şubesinin kapatıldığı iddialarının açığa çıkarılması ve elde edilen sonuçların kamuoyuyla paylaşılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 18/6/2019 tarihinde Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından ekonomik sıkıntılar ile işsizliğe bağlı intiharların incelenmesi ve sorunun çözüm yöntemlerinin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2711 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, Türk mühendislerinin ülkemizdeki savunma sanayi kuruluşlarından ayrılarak yurt dışındaki şirketlere geçiş yapmalarının nedenlerinin incelenerek savunma sanayisi alanındaki beyin göçünün durdurulması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/832) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Haziran 2019 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin TBMM İçtüzüğü'nün 5'inci maddesine göre 1 Temmuz 2019 tarihinde tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşiminde tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 21 Haziran 2019 Cuma günü saat 14.00'te toplanmasına ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklamada bulundu.

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun (2/1295) esas numaralı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) görüşmelerine devam edilerek 31’inci maddesine kadar kabul edildi.

Ankara Milletvekili Servet Ünsal, Ankara ilinin sembollerinden olan Gençlik Parkı’nın neden Varlık Fonu’na devredildiğini öğrenmek istediğine,

Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu,

Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç

Trabzon ili Araklı ilçesi Çamlıktepe ve Yeşilyurt mahallelerinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet dilediğine;

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Hatay iline yapılan yatırımlara vesile olan başta Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman ile Hacı Bayram Türkoğlu’na teşekkür ettiğine, Defne ve Arsuz ilçelerine devlet hastanesi yapılması gerektiğine,

Ankara Milletvekili Şenol Sunat, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Ankara Milletvekili Şenol Sunat’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, 17 Haziran 9’uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel’in vefatının 4’üncü yıl dönümüne, hayatını kaybeden Mısır’ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi’ye ve Çin toplama kampında şehit olan Doğu Türkistanlı yazar Nurm Muhammed Tohti’ye Allah’tan rahmet dilediğine,

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, Kırıkkale ilinde yoğun yağış nedeniyle Sulakyurt ilçesi Ayvatlı köyünde sele kapılarak hayatını kaybeden Mehmet Öztürk ile Fatma Öztürk’e Allah’tan rahmet dilediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, Osmanlı toplumunun sınıfsız bir toplum olduğuna ve Batı toplumlarına benzemediğine,

Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız, aşırı yağış ve fırtınanın Aydın ili Nazilli ilçesinde zarara neden olduğuna ve yaraların sarılması gerektiğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Adana Milletvekili İsmail Koncuk’un görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, bedelli askerlerin yapacağı bir aylık temel askerlik eğitiminin AFAD konusunda olması gerektiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklamada bulundu.

Gündemde başka bir iş bulunmadığından, 19 Haziran 2019 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 23.16'da son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU

Bursa

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

19 Haziran 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Dünya Çevre Günü münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut’a aittir.

Buyurun Sayın Durgut. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut’un, 5 Haziran Dünya Çevre Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Birleşmiş Milletler, 1974 yılından beri her yıl haziran ayının ikinci haftasını Dünya Çevre Haftası olarak kutlamaktadır. Çevre kirliliğinden küresel ısınmaya, sürdürülebilir tarım politikalarından yaban hayatı korumaya pek çok farklı temanın işlendiği bu haftada çevresel sorunlar konusunda farkındalık oluşturmak hedeflenmektedir. Ben bugünkü konuşmamda çevresel plastik kirliliğine dikkat çekmek istiyorum.

1852 yılında keşfedilip ilk üretilen plastikler de dâhil her yıl eklenen milyonlarca ton plastik atık ne yazık ki bugün doğal hayatı tehdit ediyor. Çünkü plastik bioçözünür bir madde değildir, başka bir deyişle, doğa, plastiği sindiremez. Plastik çöpler doğada asla yok olmaz, sadece küçülerek mikroplastiklere ayrılır. Yani bir kez kullanıp attığımız bu plastiklerden kurtulmak öyle kolay değildir. Bu plastikler bazen ailemizle keyifle yediğimiz balığın içinde, bazen gönlümüz ferah içtiğimiz kaynak suda, bazen kimsenin ayak basmadığını düşündüğümüz bir kumsalda mikro plastikler olarak bize geri döner. Çünkü mikro plastiklerin dünyada ulaşmadığı, kontamine etmediği çok az yer, çok az canlı kalmıştır. Kuzey Kutbu’ndaki buzullarda bile mikro plastik bulunmuş olması sorunun boyutları hakkında bize bir fikir verecektir.

Bugün plastikten doğaya karışan toksik kimyasal maddelerin kanser, doğumsal anomaliler, bağışıklık sistemi bozuklukları ve endokrin sistemi bozukluklarına neden olduğunu biliyoruz. Ve bugün neredeyse bütün insanların kan ve dokularında bu toksik maddelerden bulunduğunu da biliyoruz. Hatta anne karnındaki bebekler bile bu toksinlerden etkileniyor.

Sayın milletvekilleri, plastik üretimi günümüzde yıllık 335 milyon tonu aşmıştır. Bugüne kadar üretilen 8 milyar ton plastiğin en az yarısı atık olarak doğada bulunuyor. Bu, 4 milyar ton atık demek. 4 milyar ton plastiğin ne kadar alan kapladığını tasavvur edebilir misiniz? Avrupa kıtasından daha büyük bir alandan bahsediyoruz.

Denizlerdeki plastik kirliliği her yıl 100 bini aşan balina, yunus ve deniz kaplumbağasını ve 1 milyon deniz kuşunu öldürüyor. Buna rağmen yeryüzünün yaşam kaynağı okyanuslara her gün 8 milyona yakın plastik çöp eklemeye devam ediyoruz.

Bilim insanları 2050 yılında denizlerde balıktan çok plastik atığın olacağını söylüyor. Peki, gelecek nesiller, çocuklarımız böyle bir dünyada yaşamayı hak ediyor mu?

Sayın milletvekilleri, elbette ki plastikten tamamen arınmış bir dünya mümkün değildir, aksine plastiğin faydalı kullanım alanları, modern hayatta yaşamsal öneme sahiptir. Problem olarak tartıştığımız hiçbir yaşamsal değeri olmayan, tek kullanımlık, milyonlarca tonda sürekli üretilip doğaya atılan plastiktir. Mesela, ortalama kullanım süresi on iki dakika olan ama doğada hiçbir zaman yok olmayacak olan milyonlarca plastik poşet gibi. Sadece Türkiye’de her yıl 30-35 milyar plastik poşet üretiliyor ve Türkiye’de bir kişi yılda ortalama 440 adet plastik poşet kullanıyor. Hiç düşünmeden yaptığımız ve normalleştirdiğimiz bu alışkanlıklardan artık dönmek, gelecek nesillere borcumuzdur. Bunun için kişisel sorumluluk ve davranış değişimi çok önemli olsa da sadece birey temelli yaklaşımlarla her gün büyüyen bu çevre felaketiyle mücadele edemeyiz.

Mücadelenin başarısı için organizasyonel, yasal ve politik düzlemde inisiyatiflere de ihtiyacımız var. İşte, bu yüzden plastik poşetlerin ücretlendirilmesine yönelik yapılan kanuni düzenleme çocuklarımızın yarınları için çok büyük bir kazanım olmuştur. Bu düzenlemeyle poşet kullanımında şimdiden yüzde 60’ları aşan bir düşüş yaşanmış olması doğru yolda olduğumuzu gösteriyor. Bu davranışların norm olarak yerleşebilmesi için biz politika yapıcıların çevre sağlığını siyasetüstü bir konu olarak değerlendirip güç birliği içinde çalışmamız gerektiğine inanıyorum.

Sözlerime son verirken yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı ikinci söz, Gaziantep’in sorunları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan’a aittir.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan’ın, Gaziantep ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce 13 Haziran 1972 yılında şaibeli bir trafik kazasıyla şehit olan Gaziantep Milletvekili, Gaziantep’in yetiştirdiği büyük fikir, düşünce ve dava adamı, Ülkü Ocaklarımızın ve partimizin kurucularından eski Genel Başkan Yardımcımız, Türkmen Ağası Sayın Dündar Taşer’i rahmet, minnet ve şükranla anıyorum.

Bugün Gaziantep’te ebediyete uğurladığımız şehidimiz Jandarma Uzman Çavuş Ferdi Polat’a da Allah’tan rahmet diliyor, ailesine sabırlar niyaz ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Gaziantep Türkiye’nin 6’ncı, bölgenin en büyük sanayi şehridir. Gaziantep, 150 bin kişinin direkt istihdamının sağlandığı organize sanayi bölgesine sahiptir. Organize sanayi bölgemizin içerisinde geçen Samözü Deresi’nde dere ıslahı çalışmaları yapılması, sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesi için çok büyük önemi haizdir.

Gaziantep organize sanayisi, şehirleşmenin modern gereksinimlerini karşılayacak düzeyde atık yönetimi sistemine sahip olup özellikle, atık su arıtma konusunda çevreci tedbirleri almıştır. Bünyesindeki arıtma tesisleriyle doğaya zararlı atıkları çevresel standartlara uygun hâle getirmiş

ve deşarj sağlanmıştır. Ancak tüm bu olumlu gelişmelere rağmen Samözü Deresi'ne deşarj olan bu sular yönetmelikle belirlenen parametrelere uygun olarak artılsa da tarımsal sulamaya elverişli olamamaktadır çünkü atık su deşarjı yapılan Samözü Deresi suyunun tarımsal sulamada kullanımı açısından, bazı element, ağır metal ve majör anyon-kasyon düzeylerinin yüksek olduğu bilinmektedir. Samözü Deresi akış yolunda bulunan yedi sekiz köyümüz bu suyu tarımda kullanabilmek amacıyla arıtma tesisi kurulması için devletimizden yatırım beklemektedir. Bu talep, hem çevresel hem tarımsal hem de insanidir. İlgili bakanlıklarımızın birlikte yapacağı ortak bir projeye köylerimizin bu ihtiyacı karşılanabilir.

Sayın milletvekilleri, Gaziantep sanayide olduğu kadar tarım üretiminde de ciddi potansiyeli olan, ürettiği ürünleri marka hâline getirmiş, ülke ve dünya ekonomisi için katma değer oluşturmuş bir tarım kentidir; öyle ki baklavaya ve fıstığa adını vermiş, dünyaca ün kazanmıştır. Bu yıl yağın aşırı yağışlardan kaynaklı olarak Gaziantep ve bölgemizdeki tarımsal üretimin birçoğunda, ürünlerde rekolte düşüklüğü beklenmektedir. Yağmur ve dolunun zamansız ve aşırı yağmasının tarımsal üretime olumsuz etkisi, verimliliğin düşmesi çiftçilerimizi de zor duruma sokmuştur. Antep fıstığındaki rekoltenin bu sene yüzde 30 düşmesi beklenmektedir.

Adını gazi şehrimizden alan Antep fıstığına destekleme talebimizi bu vesileyle yenilemek istiyorum. Antep fıstığı üreticileri dekar başına 170 TL alan bazı gelir desteğini veya kilo başına 2 TL ürün desteğini hak etmektedir. Antep fıstığı tarımının sürdürülebilirliği, Antep fıstığı tarımının sürdürülebilirliği, Antep fıstığı tarımının özendirilmesi, ürün rekoltesinin artırılması, Tarım ve Orman Bakanlığımızın çiftçilerimize vereceği desteklerle sağlanacaktır.

Sayın milletvekilleri, geçtiğimiz hafta sonu YKS sınavlarına giren tüm öğrencilerimize başarılar diliyor ve sonuçların hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Gaziantep, saydığımız özelliklerin yanı sıra, aynı zamanda üniversiteler şehridir. Gaziantep Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesinden ayrılarak bilim dünyasına hizmet veren önemli bir kurumdur. Yeni kurulan Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi alanında ilk olan üniversitedir. Türkiye'nin sayılı sağlık bilimleri arasında olan SANKO Üniversitesi ve Türkiye'nin en fazla öğrencisi bulunan vakıf üniversitelerinden olan Hasan Kalyoncu Üniversitesi yükseköğrenime yeni başlayacak gençlerimizin tercih edeceği kaliteli eğitim kurumlarına sahiptir.

Gazi şehri, üniversite gençliğimizin sosyoekonomik, kültürel yaşam açısından keyif alacakları ideal bir eğitim şehridir. Türkiye'mizin her yerindeki öğrenci ve velilerimizi gazi şehrimizdeki üniversitelerimizi tercih etmeye davet ediyorum.

Ayrıca, yabancı öğrenci kaydı için yetkili olan tüm aracı kurumlara buradan sesleniyorum: Gaziantep, üniversite gençliği açısından yaşanabilir, eğlenceli bir eğitim ve kültür şehridir. Bu itibarla, hem şehrimiz hem de eğitim kurumlarımız siz değerli üniversite gençliğini ağırlamaktan mutluluk duyacaktır.

Gazi şehrimiz gibi, gazi olan yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, sağlık alanında yaşanan sorunlar hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'e aittir.

Buyurun Sayın Güzel. (HDP sıralarından alkışlar)

3.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, sağlık alanında yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Son yıllarda “Sağlıkta Dönüşüm Programı” adı altında hayata geçirilen birçok düzenleme hem sağlık emekçilerinin hem de hasta ve hasta yakınlarının ciddi mağduriyetler yaşamasına neden olmuştur. Bugün de bu düzenlemelerden biri olan, gittikçe piyasalaşan, nitelikli sağlık hizmetlerinden ziyade rant ve paraya dönüştürülen, sağlık hizmetlerinin bir parçası olan şehir hastanelerinden söz edeceğim. Hükûmetin Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında hedeflediği şehir hastaneleri kamu-özel iş birliği modeli altında yapılmaya devam ediyor. Bu hastanelerden 9’u tamamlandı. Bu şehir hastaneleri hem sağlık çalışanları ve hastalar açısından hem de ekolojik açıdan birçok sorunu da beraberinde getirdi. Her şeyden önce şehir hastaneleri birer AVM mantığıyla yapılıyor. Yüksek, geniş, şatafatlı binalar olunca sanki daha kaliteli bir sağlık hizmeti verilecekmiş gibi bir algı yaratılıyor. Hastanelerin kurulduğu alanlar çok geniş, hastaneleri inşa edebilmek için birçok hastanenin kurulacağı yerlerdeki yeşil alanlar yok ediliyor. Sulak araziler kumla doldurularak beton zemin elde edilmeye çalışılıyor. Sadece Bilkent Şehir Hastanesi için ayrılan alan 1 milyon metrekare. Mevcut hastaneleri kapatıp hepsini bir hastanede birleştirmek için devasa alanları yok etmek hem ekolojik bir yıkım hem de büyük bir israftır.

Kuruluş anından itibaren doğaya zarar verilerek yapılan bu devasa hastaneler nitelikli sağlık hizmeti sunmaktan da son derece uzaktır. Hastane binalarının çok yüksek ve büyük olması, bölümler arasındaki mesafelerin fazla olması sağlık çalışanlarının gün içerisinde aşırı efor sarf etmelerine neden olmaktadır. Sağlık çalışanlarının birçoğu iş yükünün yanı sıra bina içerisinde hareket alanının çok geniş olmasından dolayı hastalara yetişmekte zorlanmaktadır. Bu da stres, ruhsal gerilim, fiziksel hastalıklar gibi durumları ortaya çıkarmakta ve doğrudan hem hizmeti verenin hem de alanın sağlığına olumsuz etkileri yansımaktadır, sağlık çalışanlarının nitelikli sağlık hizmeti verememelerine yol açmaktadır. Yakın ilişki içerisinde olması gereken birimler arasında bile katedilmesi gereken mesafeler çok uzundur. Bölümler arası mesafeler özellikle acil müdahale zorunluluğu bulunan vakalarda telafisi zor sonuçların yaşanmasını da beraberinde getirmektedir. Hastalar hastane içerisinde bir tetkik yaptırmak için bile çok uzun mesafeler yürümek zorunda kalmaktadırlar.

Ayrıca hastanelerin şehir merkezinden uzak alanlara inşa edilmesi bir diğer sağlık sorununu da doğurmaktadır. Şehir merkezlerinde ulaşımı kolay olan hastaneler kapatılmakta ve hizmetler şehir dışına taşınmaktadır. Hastaların sağlık hizmeti için gitmeleri gereken yol, şehir hastaneleriyle beraber neredeyse 3 katına çıkmıştır. Bu hastaneler yapılırken acil durumda bir dakikanın dahi önemli olduğu unutulmuş gibi görünüyor. Hastaneler her anlamda kolay erişilebilir olmalıdır. Bu durumda da önümüzdeki süreçte maalesef yolda yaşamını kaybeden acil hastalarıyla sık sık karşılaşacağımız gibi görünüyor.

Değerli arkadaşlar, şehir hastanelerinde sağlık çalışanları sorun yaşadıklarında şirket yöneticilerine yönlendiriliyor. Fakat bu kişilere de hastane içerisinde ulaşmak neredeyse imkânsız. Sağlığa ve meslek etiğine kâr odaklı yaklaşan bu yöneticiler, sağlık emekçilerinin çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunları dikkate almamaktadır. Sağlık alanında faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşları, tamamen işletme mantığıyla hayata geçirilen şehir hastanelerinin ciddi bir emek sömürüsüne de neden olacağını duyurmuştu. Bugün şehir hastanelerinde ucuz iş gücü olarak çalışan emekçilerin güvencesiz, sendikasızsız ve ağır çalışma koşulları bu uyarıları haklı çıkarmıştır.

Sağlık alanına tamamen kâr mantığıyla yaklaşmanın bir sonucu olarak şirketlere doluluk garantisi verilen ve sözleşmeleri defalarca istememize rağmen bir türlü göremediğimiz şehir hastanelerinin yapımı hâlâ devam etmekte. Bu hastanelerle, halk sağlığı özel şirketlerin kucağına bırakılacak kadar önemsiz ve sermaye odaklı bir mesele değildir. Nitelikli halk sağlığı hizmet, ancak eşit, parasız, ana dilde yapılarak ve sosyal sağlık politikaları çerçevesinde koruyucu sağlık hizmetlerini geliştirerek ve hastalıklarının önünü alarak mümkün olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim. Bu sözlerin ardından sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Şeker, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker 'in, 17 Haziran Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü vesilesiyle dünyada çölleşmenin savaşlardan daha tehlikeli olduğuna ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pazartesi günü Dünya Çölleşmeyle Mücadele Günü'ydü. Dünyada savaşlardan daha tehlikeli sorun çölleşmedir. Toprağın yok edilmesinin yani çölleşmenin kaçınılmaz sonucu kıtlık, yoksulluk, istikrarsızlık, göç, savaş ve benzeri şekilde yaşamı etkileyen ciddi olumsuzluklardır. Ülkemizde son on yedi yılda erozyon ve çölleşmeyle mücadelede büyük adımlar atıldı. Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde başlatılan ulusal ağaçlandırma seferberliğiyle bugüne kadar 4,5 milyar fidan toprakla buluşturuldu. Yapılan bu ağaçlandırma ve erozyonla mücadele sonucu 72 milyon ton toprağın yani 300 bin dekarlık bir tarım arazisinin kaybı önlendi.

Halk arasında kullanılan bir söz vardır: “Topraktan geldik, toprağa gideceğiz.” Varoluşumuzda ham maddemizi oluşturan, öldüğümüzde bağrına basan toprağı gelecek kuşaklarımıza daha da büyüterek, zenginleştirerek aktarmak zorundayız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

2.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın 'ın, cumhuriyet tarihinin en yüksek mayıs ayı ihracat rakamına ulaşıldığına ve Mersin ilinin ihracat yapan iller arasında 14 'üncü sıradaki yerini koruduğuna ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geride bıraktığımız mayıs ayında ihracat yüzde 11,46 artarak 16,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Böylece cumhuriyet tarihinin en yüksek mayıs rakamına ulaşıldı. İthalat mayıs ayında yüzde 19,85 azalarak 18,6 milyar dolara geriledi. 2019'un ilk beş ayında ihracat yüzde 5,37 artışla 76,6 milyar dolara ulaşmış olup ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 90,5 düzeyine yükselmiştir.

Türkiye'nin dışarıya açılan kapılarından, Akdeniz'in parlayan yıldızı seçim bölgesi Mersin ilinde yapılan mayıs ayı ihracat rakamı ise geçen yılın aynı dönemine göre önemli bir artış sağlayarak 150 milyon 453 bin dolar olarak gerçekleşti. Bu rakamla, Mersin, ihracat yapan iller arasında 14'üncü sıradaki yerini korumuştur diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

3.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Hakk'ın rahmetine kavuşan Mısır'ın seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Mısır'ın seçimle göreve gelen ilk lideri Muhammed Mursi seçilmesinden bir yıl sonra küresel güçlerin desteğiyle darbe yapan ordu tarafından devrilmişti. Darbenin ardından yüzlerce kişi güvenlik güçleri tarafından şehit edilmiş, on binlerce kişi de hapse atılmıştı. Sisi'nin yönetime el koymasından sonra zalim cunta tarafından yıllardır zindanlarda tutulan Muhammed Mursi yapılan işkenceler ve temel insani ihtiyaçlarının kısıtlanmasına maruz kalmıştı.

Mursi son çıkarıldığı mahkemede milletinin onurunu savunurken Hakk'ın rahmetine kavuştu. Darbe onu iktidardan uzaklaştırdı ancak hatırası gönüllerimizden asla silinmeyecek, onurlu ve dik duruşu unutulmayacak.

Şehit Muhammed Mursi'ye Cenab-ı Allah'tan rahmet, mekânının cennet olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

4.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde savunma sanayisinde büyük adımlar atıldığına ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sözlerimin başında, Trabzon'un Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirdiği Millî Muharip Uçak Projesi'nin “mock-up”ını 17 Haziranda Paris Havacılık Fuarı'nda tanıttı. Dünya havacılık basını tarafından da yakından takip edilen bu adımla ülkemiz uzun yıllardır hayalini kurduğu ileri teknoloji konusunda bir eşiği daha geride bırakmış oldu. ATAK helikopteri, İHA, SİHA, HÜRKUŞ eğitim uçağı, Göktürk'le hava savunmasında; Altay, Kirpi, Cobra II, Ejder Yalçın, Samur'la kara savunmasında; MİLGEM millî gemimiz ve yapımı devam eden TCG Anadolu uçak gemimizle deniz savunmasında çok önemli bir noktaya gelmiş durumdadır. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde ülkemizin kalkınması için son on yedi yılda her alanda olduğu gibi savunma sanayinde de büyük adımlar atıldı ve atılmaya devam ediyor. Yapılan bu hizmetlerde emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

5.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, olağanüstü olayların yanı sıra güzel ahlak, erdem ve insanı yücelten değerlerin anlatıldığı cenknamelerin güncellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, Askeralma Kanunu Teklifi'ni görüşüyoruz. Ben savaş günlükleri olan cenknamelerden bahsedeceğim.

Yakın tarihe kadar her yerde ve her vesileyle okunan veya anlatılan cenknamelerde Anadolu'nun bize vatan olma sürecindeki mücadeleler kahraman kişiler üzerinden hikâye edilmektedir. Bu hikâyelerde yiğitlik, sevgi ve barış sembolü olan kişilerin kahramanlıkları mesnevi tarzında yazılmıştır. Cenknamelerde olağanüstü olaylar yanında güzel ahlak, erdem ve insanı yücelten değerler anlatılmaktadır. İdeal sahibi olmak, her halükârda kötülüklerle mücadele etmek, paylaşmak,

merhamet, doğruluk, mertlik, sadakat, cesaret gibi kavramlar cenknemeler yoluyla insanımızın ruh ve gönül dünyasını aydınlatmış, yepyeni bir insan bilinci ve taptaze bir bahar iklimi sunmaktadır. Cenknemelerdeki “pehlivan” “bahadır” gibi sıfatlarla anılan cengâver kişiler halk muhayyilesinde en yüce yeri işgal eden gazi tipinin de temsilcileridir. Cenknemeler güncellenmeli, güncel cenknemeler yazılmalı ve yapılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Koçer...

6.- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat Koçer’in, Ekonomi Değer Kredisinin üretim, istihdam ve ihracat artışına katkı sağlayacağına ilişkin açıklaması

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanlığımızın açıkladığı, 12 bankanın katılımı ve Kredi Garanti Fonu desteğiyle oluşan 25 milyar liralık Ekonomi Değer Kredi Paketi KOBİ’lerimizin finansmana ulaşmalarını kolaylaştıracak çok önemli bir gelişmedir. KOBİ’lere sunulan bu imkânla uzun vade ve uygun maliyetli kredilerden küçük işletmelerin de yararlanması mümkün hâle gelmektedir. KOBİ’lerin gelişmesi, AR-GE, inovasyon ve markalaşma girişimlerinin desteklenmesi, işletmelerin büyümeleri, üretimlerini artırmaları için sağlanmış olan bu finans desteğini çok önemli buluyorum. Ekonomide hızla devam eden iyileşmeyle açıklanan bu destek paketinin üretimin, istihdamın ve ihracatın artışına önemli katkı sağlayacağına inanıyor, başta girişimciliğin başkenti Gaziantep olmak üzere tüm KOBİ’lerimize hayırlı olması dilekleriyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Filiz...

7.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, yükseköğretim mezunu işsiz sayısındaki artışa ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜİK’in açıkladığı Mart 2019 verilerine göre yükseköğretim mezunları arasındaki işsizlik oranı yüzde 13,1’e yükselmiş. İşsiz sayısı 1 milyonun üzerindedir. Bu konuda sıkıntının en önemli sebepleri iş gücü planlaması yapılmadan açılan bölümler, kontenjanlar ve yanlış yönlendirmelerdir. Kendi mezunlarımızdan bir makine mühendisi yazmış: “Yeni mezunum, iş bulmakta zorlanıyorum. Çoğu arkadaşım şu an işsiz, diğer üniversitelerden mezun olan arkadaşlara göre oldukça iyi eğitim aldığımızı görüyorum ama firmalar bizi görmezden geliyor. Gelecek adına endişeliyiz.” Böyle diyor. Sosyal Güvenlik Kurumuna nitelikli personel yetiştirilmesi amacıyla açılmış ön lisans sosyal güvenlik bölümü mezunlarından birisi de yeterli kadro verilmediğinden iş bulma şanslarının çok az olduğunu belirtiyor. Üniversitelerde bölümler açılırken ve kontenjanlar tespit edilirken YÖK’ün dikkatli olması gerektiğini hatırlatıyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sezgin...

8.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin’in, Aydın vilayetinde sağanak yağış ve fırtına nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesi gerektiğine ve Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Son günlerdeki sağanak yağış ve fırtına nedeniyle Aydın vilayetinde sel baskınları yaşanmış, tarım sektörü ve birçok alanda ağır maddi hasar ortaya çıkmıştır. İncirliova’nın Osmanbükü Mahallesi’nde 5 bin dönüm ekili arazideki pamuk berhava olmuştur. Çiftçilerin çoğunluğunun ürünleri kullanılamaz

hâle gelmiştir. Keza, Nazilli başta olmak üzere bazı ilçe merkezlerinde ağır hasar mevcuttur. Çiftçilerin karşılaştığı zararın giderilmesi gerekmektedir, meskûn mahallerde de vatandaşların zararları karşılanmalıdır. Doğal afetin sonuçlarının telafi edilmesi için ilgili belediyelere bütçe katkısı sağlanması gerekmektedir. İcap ederse afet bölgesi ilanına gidilmelidir.

Son olarak, Trabzon Araklı’da yaşanan sel felaketi nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet diliyor, yaralılara ve selden zarar gören tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, buyurun.

9.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan’ın, can almaya devam eden Gaziantep ili D400 kara yoluyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması konusunda yetkililere seslendiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milletvekili yemini ettiğim günden itibaren ilk önergem “Nurdağı ölüm yolu” olarak bilinen Gaziantep Nurdağı D400 kara yolunun duble yapılması talebiydi. Daha sonra da Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda sık sık dile getirdiğim “Nurdağı ölüm yolu” için ne yazık ki Hükûmet hiçbir adım atmadı ve bu yol can almaya, ev yıkmaya devam ediyor. Bir kez daha hafızalarımızı tazelemek istiyorum. Bu yolda 2016, 2017 ve 2018 yıllarında toplam 230, 2019’un ilk beş ayında ise 38 ölümlü ve ağır yaralanmalı kaza meydana gelmiştir.

Buradan yetkililere sesleniyorum: Bu yola gereken özeni ve önemi artık gösterin, bu yolu bir an önce yapın. Daha fazla vatandaşımızın canından olmasını istemiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Kara...

10.- Konya Milletvekili Esin Kara’nın, sağanak ve dolu yağışının Konya ili Meram, Karatay, Selçuklu, Yalınhüyük, Akören, Bozkır, Sarayönü, Cihanbeyli, Kadınhanı, Çumra başta olmak üzere birçok ilçede tarlalarda zayıyata sebep olması nedeniyle çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ESİN KARA (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, seçim bölgem olan Konya’da bir haftadır süren yoğun sağanak yağmur ve dolu yağışı Meram, Karatay, Selçuklu, Yalınhüyük, Akören, Bozkır, Sarayönü, Cihanbeyli, Kadınhanı, Çumra ve birçok ilçemizde tarlalarda zayıyata sebep olmuş, tahıl ürünleri ve sebzelere ağır maddi zarar vermiştir. Yüzde 80 civarında ürün kaybına uğrayan Konyalı çiftçilerimiz hasar tespitinin yapıp afet alanı ilan edilmesini beklemektedir.

Yetkililere buradan sesleniyorum: Tarlasında kalkacak mahsulünden başka geçim kaynağı olmayan çiftçilerimizin mağduriyeti devletçe giderilmelidir.

Buradan Konyalı çiftçilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

11.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’un, Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesi müftüsü Ayhan Okur’un sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımları nedeniyle görevden alınmasını ve hakkında soruşturma açılmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tekirdağ Süleymanpaşa ilçemizin müftüsü Ayhan Okur’un sosyal medya hesaplarında AKP’nin reklam ajansı gibi çalıştığını görüyoruz. Sayın müftü diyorum ama maalesef “sayın”ı hak etmiyor. Müftü şu cümleyi kullanıyor: “Yavaşak ve şerefsiz” diyor. Kime diyor? Cumhuriyet Halk Partililere

diyor. Sayın müftü haddini aşmıştır. Haddini aşmasının diğer bir cümlesi de şudur, diyor ki: “Ay yıldızlı al bayrağımızı kaldırıp kurt başlı mavi bayrağı getirmeyi öneren CHP.” Yine “Hitler’den kaçıp bize sığınan 100 bini aşkın Yahudi’ye vatandaşlık veren CHP.”

Bugün zaten ulusal basında okuduğumuz bir haber var. Çorlu’da İsak Amca’nın okulu vardı. İsak Amca 1948 yılında İsrail’e taşınmış, 2010 yılında da doğduğu ve büyüdüğü Çorlu’ya okul yaptırmış. Şimdi soruyorum: Kim haklı? Yetkilileri de buradan uyarıyorum: Bu müftünün derhâl görevden alınmasını, açığa alınmasını ve hakkında soruşturma açılmasını bekliyoruz. Böyle müftülerin devlet memurluğu yapması demek ülkenin yok olması demektir.

BAŞKAN – Sayın Kaşlı...

12.- Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı’nın, Aksaray ilinde yaşanan sağanak ve dolunun ekili alanlara zarar vermesi nedeniyle çiftçilerin borçlarının üç yıl ertelenerek mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hububat hasadının yapıldığı bugünlerde Aksaray’da son iki günde şiddetli dolu ve sağanak yağmurun 200 bin dekar ekili alana zarar verdiği -İl Valimiz koordinasyonunda İl Tarım Müdürü ve İl Ziraat Odası Başkanı, İl Genel Meclisi üyelerimiz, muhtarlarımız ve teknik elemanlarla birlikte yapılan incelemede- zararın yaklaşık 30 milyon TL olduğu tespit edilmiştir. Geçimini büyük oranda çiftçilikle sağlayan Aksaray’ımızda zarar gören ekili alanların sahiplerinin borçlarının üç yıl ertelenmesi ve zararlarının AFAD ve Cumhurbaşkanlığı fonundan karşılanmasını talep ediyor, çiftçilerimize geçmiş olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kaya...

13.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya’nın, S400 hava savunma sisteminin en ileri askeri teknolojilerden biri olduğuna ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Türkiye’nin Rusya’dan teslim almaya hazırlandığı, günümüzün en önemli askeri teknolojilerinin başında S400 hava savunma sistemi gelmektedir. Ulusal güvenliğimiz doğrultusunda bu sistemleri satın alarak hava sahamızı olası tehditlerden korumayı amaçlamaktayız.

Peki, neden S400 hava savunma sistemi? S400 tamamen savunma sistemidir. Dünyadaki en iyi hava savunma sistemlerinden biri olarak nitelendirilen S400 her türlü savaş uçaklarını, balistik füzeleri ve diğer gelişmiş hava saldırısı araçlarını imha etmek üzere tasarlanmıştır. S400 kısa, orta ve uzun menziller için füzelerini aynı anda kullanabilen, 600 kilometre uzaklıktaki hedefi algılama özelliğine sahip ve saniyede 4,8 kilometre hızla füze gönderebiliyor. Sistem hedefe 10 saniyeden daha az sürede tepki verebilmektedir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan Bey’in de ifadesiyle “Türkiye, S400 savunma sistemi alacaktır demiyoruz, al-mış-tır.”

Aziz milletimize hayırlı olsun diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavuncu...

14.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu’nun, ülkemizin sahip olduğu konumu ve tarihî misyonuyla küresel güçlerin ilgi odağı olmaya devam ettiğine, 23 Haziranda İstanbul’da hizmetin kazanacağına ilişkin açıklaması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ülkemiz sahip olduğu eşsiz konumu ve tarihî misyonuyla küresel güçlerin ilgi odağı olmaya devam etmektedir. Başta ekonomi ve güvenlik olmak üzere ülkemizde gerçekleştirilmek istenen küresel operasyonların asıl sebebi Türkiye’nin oyun bozan tavrıdır. 31 Marttaki mahalli seçimleri bir kriz ve kaos fırsatı olarak gören küresel güçler umduklarını bulamamışlardır. Aziz milletimiz millî

birlik ve beraberliğimizi zaafa uğratmak isteyenlere karşı o şaşmaz sağduyusuyla 23 Haziranda da gereken cevabı verecektir. Tarihi İstanbul seçimlerine giderken sürekli yalan söyleyerek özür dileme erdem ve cesaretini dahi gösteremeyenler bilmelidirler ki milletimiz her şeyin farkındadır. 23 Haziranda İstanbul'da hizmet kazanacak, millet kazanacaktır. İstanbul daha güzel olacak, Türkiye daha güzel olacaktır. [CHP sıralarından alkışlar (!)]

BAŞKAN – Sayın Subaşı...

15.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı'nın, yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun belediyelerden işçi çıkarılmayacağı sözünün unutulduğuna ilişkin açıklaması

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Son günlerde ülkemizde yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatlarını kaybedenlere Cenab-ı Allah'tan rahmet, ailelerine ve ülkemize başsağlığı diliyorum.

31 Mart seçimleri öncesinde, CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, seçimleri kazanmaları hâlinde belediyelerden işçilerin çıkarılmayacağı sözünü vermişti. Ama seçimlerden sonra verilen sözler unutuldu ve başta Bolu Belediyesi olmak üzere CHP ve HDP'nin aldıkları belediyelerde belediye işçileri işlerinden haksızca çıkarıldı. Haklarını aramak için işten çıkarılan işçi kardeşlerimiz emek ve adalet yürüyüşüne başlamış olup -bugün 9'uncu gününde- dokuz günden beri yollardadır. Bu haksız işçi kıyımına son verilmesini diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Milletvekillerimizin konuşmaları tamamlandı.

Sayın Türkkan, buyurun lütfen.

16.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Hükümetin plansız yapılaşmayı durdurması gerektiğine, Kocaeli için harcanıldığı ifade edilen paranın tam karşılığının görülüp görülmediği ile Kocaeli ili Körfez ilçesi ile Derince ilçesine niçin Kuzey Marmara Otoyolu'ndan çıkış verilmediğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine, yılın ilk beş ayındaki bütçe açığı verilerine göre ekonominin uçuruma sürüklendiğine, hukukun istenildiği zaman eğilip bükülemeyeceğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Trabzon'un Araklı ilçesinde, dün, sağanak yağış sonrası bir hidroelektrik santrali borusu patladı. Patlamanın ardından meydana gelen -4 kişinin öldüğü, 6 kişinin kaybolduğu, 4 kişinin de yaralandığı- sel felaketini üzüntüyle takip ettik. Hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum. Temennimiz, kaybolan vatandaşlarımızın bir an önce sağ salim bulunmasıdır. Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs bu sabah bölgeye gitmiştir, ondan aldığımız bilgilerle ilgili daha sonra Meclisi de bilgilendirmeye devam edeceğiz.

Doğa olaylarını felakete dönüştürmeye devam ediyoruz. Üzülerek söylüyorum, akıl ve bilim dışı davranmaya devam ettikçe benzer olaylar maalesef devam edecektir. En son yaşadığımız bu felaket, dere yatağı üzerine plansızca inşa edilen yapıların sonucudur. Ne yazık ki bu zamana kadar denetlenip tedbir alınması gerekirdi fakat alınmadı. Artık, Hükümet tedbirlerini almalı, plansız yapılaşmayı ivedilikle durdurmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan dün Sanayi Odasında yaptığı konuşmada Kocaeli için 28 milyar lira harcadığını ifade etmiş. Bunu söyleyen Sayın Bakana ve Kocaelili hemşehrilerime sormak istiyorum: Kocaeli 28 milyar liranın tam karşılığını gördü mü, nerede bu 28 milyar? Mesela ben 28 milyarın bir kısmını Kuzey Marmara Otoyolu için kesilen yüz binlerce ağaca ve katledilen doğaya bakınca görüyorum ama devamı nerede? Kuzey Marmara Otoyolu'nun sanayi kenti Kocaeli için çok önemli olduğunu söylüyorsunuz; madem önemli, neden TÜPRAŞ gibi sanayi tesislerine ev sahipliği yapan sanayi kenti Körfez'e otoyoldan çıkış vermediniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Neden önemli bir ihracat ve ithalat limanı olan Kocaeli'nin diğer bir bel kemiği Derince çıkışından vazgeçildi? Tanker ve kamyonlar birer bomba gibi şehir içinden geçmek zorunda mı diye sormak istiyorum Sayın Bakana.

Yeri gelmişken de değinmek istiyorum, merak ettiğimden de soruyorum: 6,5 milyar lirayla Türkiye'nin en borçlu belediyesi Kocaeli Büyükşehir Belediyesidir, ondan pek de bir farkı olmayan Körfez Belediyesi de borç içinde yüzüyor. Yatırım olarak ancak kaldırım yapabilecek bütçeye sahip belediyeler Kuzey Marmara Otoyolu'nun Körfez çıkışını hangi para ve araç makine parkıyla yapacak? Harcadığınız paranın takibini yapmadığınız zaman sinekten bile yağ çıkarmaya kalkınlar ne yaparlar biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Mesela şunu yaparlar: Adına “yüksek hızlı tren” dediğiniz demir yolunun Kocaeli geçişinde eski tren hattından topladığı taşlarla Kartepe'deki taş ocağından çıkardığı taşları harmanlayıp tekrar yeni döşedikleri rayların üzerlerine yerleştirirler. Hâlbuki tamamen balast taşı olması gereken o hepimizin bildiği taşlar trenlerin raydan çıkmasını, rayların deforme olmasını, eğilmesini, kısaca kazaya sebep olabilecek önemli riskleri de önlerler. İşte siz harcadığınız paranın takibini yapmak istemediğiniz için Ankara'dan Eskişehir'e bir saatte varan hızlı tren Eskişehir'den sonra Kocaeli'den kara tren gibi geçmek zorunda kalıyor. Sizin de imzanızın olduğu Marmaray fiyaskosundan sonra bir başka skandaldır bu Sayın Bakan. Görülüyor ki 28 milyar lira Kocaeli'ye değil, Kocaeli'ye çöken ve ihale alan sizin yandaş firmalarınıza harcanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hazine ve Maliye Bakanlığı 2019 yılının beş aylık dönemindeki bütçe açığı verilerini açıkladı. Bakanlığın açıkladığı verilere göre 2019 yılının Mayıs ayında bütçe açığı 12,1 milyar lira açık verdi. Bu verilere göre, Yeni Ekonomi Programı'nda yer verilen 2019 bütçe açığının yüzde 82,5'una ilk beş ayda ulaşıldı. Yani anlayacağımız, Sayın Berat Albayrak'ın öngörülleri yine tutmadı. Maalesef ekonomimizin dümeni açıkladığı onlarca programdan da sınıfta kalan birisinin elinde tam gaz uçuruma doğru devam ediyor.

Kahraman Mehmetçik'imize “eşek” diyen Yeni Akit gazetesi haber müdürü bir meczubu darbettikleri iddiasıyla gözaltına alınan 4 şüpheli çıkarıldıkları nöbetçi sulh ceza hâkimliğince tutuklanmış. Şüphesiz ki herhangi bir darp olayının sonucunda çıkan tutuklama kararı doğrudur, normaldir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Anormal olan, Sayın Kılıçdaroğlu'na, Sayın Yavuz Selim Demirağ'a, Sayın Sabahattin Önkibar'a saldıranların, üzerinden yirmi dört saat geçmeden bile serbest bırakılmasıdır.

Muhalefete saldırmak serbest fakat iktidardan birisine yapılan saldırı cezasız bırakılamaz, öyle mi? Burada bir adaletsizlik yok mu? Hukuk, istediğiniz zaman eğip bükeceğiniz bir şey değildir. Bu anlayış, bizim hak, hukuk ve adalet mücadelemizin ne kadar haklı olduğunu bir kez daha göstermiştir. Unutmayınız ki bir gün adalet size lazım olduğunda bu yapılanlar önünüze mutlaka konulacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, aşırı yağışlar nedeniyle oluşan sel ve dolu afetleri nedeniyle Mersin, Kocaeli, Düzce, Manisa ve Trabzon ilinde hayatını kaybedenler ile Çin toplama kampında şehit olan Doğu Türkistanlı yazar Nurmuhammed Tohti'ye Allah'tan rahmet dilediğine, yağışların afete dönüşmemesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine, Kırım, Musul, Kerkük, Karabağ, Kıbrıs, Batı Trakya ve Doğu Türkistan'ın Türk milletinin sahip çıktığı davalar olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son bir haftada ülkemizde aşırı yağışlar nedeniyle çok sayıda sel ve dolu afeti yaşanmıştır. 9 Haziranda Ankara'da 1 vatandaşımız sele kapılarak, 1 vatandaşımız iş yerinin deposuna suyun dolması nedeniyle boğularak, 1 vatandaşımız da konutuna dolan suyun yol açtığı panik nedeniyle kalp krizi geçirerek hayatını kaybetmiştir. 16 Haziranda Kırıkkale'nin Sulakyurt ilçesinde sele kapılan 2 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. 17 Haziranda Ağrı'nın Diyadin ilçesinde etkili olan selde Naime Polat 11 ve 4 yaşlarındaki 2 çocuğuyla birlikte sele kapılarak hayatını kaybetmiştir, 1 vatandaşımız da yıldırımın isabet etmesi sonucu hayatını kaybetmiştir. 17 Haziranda Yozgat'ta meydana gelen sel ve dolu nedeniyle büyük zarar oluşmuştur. 18 Haziranda Mersin, Kocaeli, Düzce ve Manisa Alaşehir'de aşırı yağışlar sonucu büyük maddi hasarlar oluşmuştur. Yine 18 Haziranda Trabzon'un Araklı ilçesi Çamlıktepe ve Yeşilyurt Mahallelerinde meydana gelen selde 4 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 6 vatandaşımız da kaybolmuştur; 3 belediye çalışanı ve 1 Devlet Su İşleri görevlisi, meydana gelebilecek olumsuz sel felaketi için hazırlanan proje kapsamında iş makineleriyle çalışma yaparken sel sularına kapılmıştır. Araklı'daki sel felaketinde 4 ev ve 2 iş yeri ile bazı köprüler yıkılmış, okul, cami, yol ve tarım arazileri ile su ve elektrik nakil hatlarında hasarlar meydana gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bazı mahalleler tahliye edilmiştir. 2 mahallede çok sayıda ev de heyelandan hasar görmüştür. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Sel ve dolu felaketinden zarar gören vatandaşlarımızın zararlarının karşılanması konusunda çalışmaların da yapılmasının takipçisi olacağız. Yağışların afete dönüşmemesi için gerekli tedbirlerin alınması, planlamaların yapılması büyük önem arz etmektedir. Sel, heyelan ve bu acıların tekrar yaşanmaması için bir an önce gerekli önlemler alınmalıdır.

Sayın Başkan, Türkistan'ın dünyaca ünlü yazarı Uygur Türkü Nurmuhammed Tohti'nin ağır hastalığına rağmen nisan ayında gözaltına alınıp toplama kampına götürülerek yetmiş gün sorgulama, işkence, kötü muamele sonucu hayatını kaybettiğini ve naaşının ayaklarındaki kelepçeyle ailesine teslim edildiğini üzüntüyle öğrendik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nurmuhammed Tohti'ye Allah'tan rahmet diliyorum. Doğu Türkistan halkının ve Türk dünyasının başı sağ olsun diyorum.

Aziz milletimizin herhangi bir ferдинin herhangi bir yerde tırnağı kanasa onu ilk hissedecek ve mazlum milletlere her platformda sahip çıkacak ülke Türkiye'dir. Kırım, Musul, Kerkük, Karabağlar, Kıbrıs, Batı Trakya ve Doğu Türkistan Türk milletinin ve Türkiye'nin her zaman sahip çıktığı davalarıdır ve sahip çıkmaya da devam edecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Oluç, buyurun.

18.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Trabzon ili Araklı ilçesi ile Ağrı ili Diyadin ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, iktidarın dere yataklarına inşaat yapmaya devam ettiğine, Karadeniz ekosisteminin tahrip edilmemesi gerektiğine, kayyum atanması nedeniyle Diyadin Belediyesinin hizmetlerini yerine getiremediğine ve yasakçı zihniyeti kınadıklarına, Anadolu Ajansının seçimlerde veri akışını nereden elde ettiğini tüm kamuoyuna açıklamak zorunda olduğuna ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Trabzon'un Araklı ilçesi Yeşilyurt Mahallesi'nde şiddetli yağış sonrası bir HES borusu patladı ve ardından mahallede bir taşkın meydana geldi, can yitimi ve kayıplar var. Öncelikle, Trabzon halkının acısını paylaşıyoruz, yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

İktidar, maalesef, yıllardır ekoloji mücadelesi yürütenlerin, bilim insanlarının ve en önemlisi de Karadeniz halkının, Havva Anaların tüm uyarılarına rağmen dere yataklarına inşaat yapmayı bırakmadı, HES projeleriyle suyu doğal akışından koparmaktan vazgeçmedi. Neredeyse her yıl Karadeniz'de buna benzer felaketler meydana geliyor. Geçtiğimiz yıllarda da gerek Araklı'da gerekse Karadeniz'in başka yerlerinde bu tür felaketlerle karşı karşıya kalınmıştı. Yetkililerin her seferinde “doğal afet” diyerek üstünü örtmesinden artık gına geldi. Dün gece de Tarım Bakanı Bekir Pakdemirli “Allah'ın işi, nerede ne olacağını da bilemiyorsunuz.” dedi. Yani kendisini Allah'a havale ediyoruz. Karadeniz'in vadilerinde bir dere üzerine onlarca HES inşa etmek tam bir talan anlayışıdır ve kul işidir. Sadece Trabzon'da 51 adet HES inşa edilmiştir, 5 adet HES yapım aşamasındadır. Dolayısıyla Karadeniz'deki her sağanak yağış sele ve heyelana sebep olmaktadır. Daha fazla can kaybı yaşanmadan bölgenin koşulları dikkate alınarak tedbirler alınmalıdır. Bölgedeki doğal yaşama, insan yaşamına karşı risk oluşturan projeler mutlaka tekrardan değerlendirilmeli ve risk olan projeler durdurulmalıdır. İktidarın Karadeniz ekosistemini daha fazla tahrip etmemesi gerekiyor. Karadeniz'in o güzel doğasına düşmanlığı bir kenara bırakmak gerekiyor.

Bir diğer felaket geçtiğimiz günlerde Ağrı'da yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ağrı'nın Diyadin ilçesinde 4 kişi yaşanan selden ötürü yaşamını yitirdi. Şehrin içinden geçen kanal sularının yağmur suyunu taşıyamaması nedeniyle sel şehrin içine girmiş oldu. Yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diliyoruz.

Ağrı vekili arkadaşlarımızın yapmış olduğu çalışmalar sonucunda da anlaşılmıştır ki kentte Devlet Su İşleri tarafından yapılan çok dar bir kanal mevcuttur ve etrafında yerleşim yerleri vardır. Bu kanal elbette Ağrı gibi bir il için yetersizdir ve orada yaşayan halk açısından tehlike arz etmektedir. Yaşananın bundan kaynaklandığını görüyoruz. Ancak sorun bununla bitmiyor; Diyadin Belediyesine ait, belediye tarafından uzun süre önce alınmış olan, belediyeye kayyum atandığında kayyum tarafından çalıştırılan greyder ve kepçeden oluşan iş makineleri kaymakamlık ve emniyet kararıyla bağlanmıştır ve çalışmalarına izin verilmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Diyadin Kaymakamlığı ve emniyetin bu kararı nedeniyle makineler bağlanmışken sel felaketi meydana gelmiştir. Belediyemiz, olaya müdahale etmek ve evleri su baskınına uğrayan halkımızın yardımına koşmak için bu makineleri kullanamamıştır. Belediyeye ait iş makinelerinin çalışmasını engelleyen ve olaya yerinde ve zamanında müdahale olanağı tanımayan kaymakamlığın ve emniyetin amacı belediyeyi işlemez hâle getirmeye yöneliktir. Bu engelleyici ve yasakçı zihniyeti de kınıyoruz.

Şimdi, felaketlerden başlamışken son bir felaket daha var, ona da değinmek istiyorum, bu da Anadolu Ajansı ile ilgili. Anadolu Ajansı Genel Müdürü açıklama yaptı ve dedi ki: “23 Haziran seçimini de aynı hassasiyet ve tarafsızlıkla duyuracağız.” İşte, felaket burada başlıyor. Önceki 6 seçim ve 1 referandumda ve 31 Martta Anadolu Ajansının yaptığı çalışmaları herkes izledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Bir kamu kurumu değildir Anadolu Ajansı.” demiş genel müdür. Anadolu Ajansı kamuya hizmet veren resmî bir kuruluştur ve esas felaket, basın etiğini yok saymasından kaynaklanmaktadır, basın etiğini her gün ve her an çiğnemesinden kaynaklanmaktadır. Biz Anadolu Ajansının 31 Mart günü veri akışını saatlerce durdurmasını eleştirmiştik, bunun cevabını hâlâ doyurucu bir şekilde genel müdürün ağzından duyamadık, söyledikleri inandırıcı değil. Ama daha önemlisi, sorduk ve yine soruyoruz: Anadolu Ajansı seçim akşamları verilerini nereden elde ediyor, hangi kaynaktan elde ediyor? Bunu defalarca sorduk, yine soruyoruz. Anadolu Ajansı yetkilileri bugüne kadar hiçbir doyurucu cevap vermemiştir. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Anadolu Ajansının kendilerinden veri almadığını açıklamıştır. O zaman, Anadolu Ajansı bu verileri nereden elde ettiğini tüm kamuoyuna açıklamak zorundadır, bunu da bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özkoç...

19.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Trabzon ili Araklı ilçesinde yaşanan felaketin ihmalin sonucu olduğuna ve hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Anadolu Ajansı Genel Müdürünün 23 Haziranda tekrarlanacak İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçiminde gerçekleşecek veri girişiyle ilgili açıklamasına ve siyasetin erdemli olmayı gerektirdiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkan, Trabzon Araklı'da yaşanan felaket, aslında bir kader değildir bir ihmalin sonucudur, söylene söylene başımıza gelen ihmaller zincirinin işlenmiş cinayetleridir. O yüzden, bu tür felaketleri engellemek, vatandaşlarımızın göz göre göre ölmelerine göz yummamak için yapabileceğimiz tek şey, HES'lerle ilgili ve diğer ihmali gözükken konularla ilgili tedbirimizi önceden almaktır tıpkı madenlerde olduğu gibi.

Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Bu konuda Sayın Bülent Kuşoğlu'nun verdiği araştırma önergesini biraz sonra Genel Kurulda görüşeceğiz.

Anadolu Ajansının tekrar, "Yine verileri biz vereceğiz ve gerçekten güvenilir şekilde vereceğiz." sözünü az önce mevkidaşımın da ifade ettiği gibi bir felaket olarak görüyorum. Ancak biz, seçimin sonuçlarını Anadolu Ajansından izlemeyeceğiz, ANKA Ajanstan izleyeceğiz. ANKA Ajansın verdiği verileri biz kendimiz doğru olduğuna, dürüst olduğuna itibar ederek izleyeceğiz ve sonuçları oradan sağlıklı bir şekilde izlemeye, bundan sonra da oradan izlemeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, siyaset, gerçekten erdemlilik isteyen bir iştir. Söylediğiniz sözlerin nereye gittiğini bileceksiniz. Bir siyasi partiyi eleştirirken dikkat edeceksiniz. Bir siyasi parti liderini eleştirirken dikkat edeceksiniz. Eğer eleştirdiğiniz siyasi parti Cumhuriyet Halk Partiyse yani Türkiye'nin kuruluşunun partisiyse burada biraz dikkatli olacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili söylediğiniz sözlere, eğer partinizin muhatap olduğu şeyler şunlarsa: Sizin partinizin lideri, Fetullahçı terör örgütü diye adlandırdığımız terör örgütünün kumpasçı savcısının arkasında duran bir liderse Cumhuriyet Halk Partisine söz söylerken yüzünüz kızaracak. Eğer sizin partinizin lideri, eğer bir gizli tanıkla bu ülkenin Genelkurmay Başkanını hapsedip darbeci generalleri göreve getiren bir liderse ve siz bu partinin mensubusanız, Cumhuriyet Halk Partisine söz söylerken dikkat edeceksiniz, yüzünüz kızaracak. Sizin partinizin lideri eğer Savcı Zekeriya Öz ve Adil Öksüz gibi terör örgütü mensuplarının elini kolunu sallayarak bu ülkeden çıkmalarına göz yummuşsa, o zaman Cumhuriyet Halk Partisine bir söz söylerken dikkat edeceksiniz, yüzünüz kızaracak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sizin partinizin lideri millet iradesiyle seçilmiş Başbakanı azleden bir liderse, millet iradesiyle seçilmiş belediye başkanlarını görevden alan bir liderse ve siz bu partinin mensubusanız, konuşurken bize bakarak değil, yere bakarak konuşmanız gerekir. Siz Cumhuriyet Halk Partililerin gözünün içine bakarak konuşma yetkisine sahip bir insan değilsiniz demektir.

Onun için, Cumhuriyet Halk Partisiyle ilgili konuşurken 17-25 Aralıkta bakanlarımızın, Halk Bankası Genel Müdürlerinizin milletin parasını, milyonlarca dolarını çalıp evlere koyduktan sonra milletin parasıyla faizle geri ödeyip meşrulaştıran bir siyasi partinin mensubuysanız, o zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşurken burada yazılan “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” sözünün ne anlama geldiğini bilerek konuşacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Eğer siz dikkat etmezseniz biz size haddinizi bildiririz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

20.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Trabzon ili Araklı ilçesi Çamlıktepe ve Yeşilyurt Mahallelerinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenler ile yaşanan sel felaketlerinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, demokrasimizin bir tekâmül sürecinde olduğuna, siyasi partilerin 69 sıra sayılı Askeralma Kanunu Teklifi'nde ortaya koyduğu uzlaşya ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, 18 Haziran 2019 tarihinde Trabzon Araklı ilçesi Çamlıktepe ve Yeşilyurt Mahallelerinde yoğun yağmur sonrası meydana gelen sel felaketinde 4 vatandaşımız hayatını kaybetti ve cansız bedenlerine ulaşıldı. Kaybolan 6 kişiyi arama çalışmaları devam ediyor. Öncelikle, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına, Trabzon'a ve bütün aziz milletimize başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Araklı Kaymakamlığı olayın ilk anından itibaren ivedilikle kriz masası oluşturmuş ve 281 kişilik ekip oluşturulmak suretiyle 52 araç, 27 iş makinasıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Arama ve kurtarma anlamında bölgede tam donanımlı bir şekilde çalışmalar yürütülmektedir. Sel alanında güvenli bölgeye tüm vatandaşlarımız nakledilmiş, mahsur kalan vatandaşlarımız ise kalmamıştır.

Tabii, özellikle sadece Trabzon'da değil, bu hafta -biraz önce çok kıymetli Milliyetçi Hareket Partimizin Grup Başkan Vekilinin de ifade ettiği gibi- ülkemizin değişik illerinde meydana gelen sellerden dolayı hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına da başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Diğer açıdan, Türkiye'nin siyasi gündemi ve özellikle on yedi yıllık AK PARTİ hükümetleri döneminde meydana gelen tüm siyasi tartışmaları tabii ki bu kısa sözümüz içerisinde ifade etmemiz mümkün değil. Ancak bütün, on yedi yılda ortaya konulan çalışmalara bakacak olursak, bunlar bir taraftan yargısal denetim, diğer taraftan da demokratik denetimle vatandaşlarımızın dikkatindedir. Vatandaşlarımız tüm olup bitenleri her seçim döneminde değerlendirip bir not vermektedir. On yedi yıldan beri yapmış olduğumuz tüm seçimlerde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...vatandaşlarımız Hükümetimizin icraatlarını değerlendirip not vermiş ve “Durmak yok, yola devam.” anlayışıyla yeniden yetki vermiştir.

Tabii, özellikle terörle mücadelede ortaya koymuş olduğumuz performans ve başarı hem terör örgütlerinin devamına, siyasi ilkelerimize düşmanlığını tetiklemiş, diğer taraftan da vatandaşlarımızdan tam not almıştır. Hani, on yedi yıldan beri FETÖ'yle mücadelede ortaya koymuş olduğumuz bütün mücadeleleri, çalışmaları, hepsini toparlar ve bir çuvalın içine koyarsak, oraya vurulacak mühür de terör

örgütü elebaşının özellikle Sayın Cumhurbaşkanımıza ve AK PARTİ'ye beddualarla ortaya koyduğu ifadelerdir. Tabii, şefaate mazhar olmadık, bedduaya mazhar olduk; hamdolsun, şükürler olsun çünkü bir terör örgütünden elbette güzel söz işitmek bize yakışmazdı. Biz şefaate değil, beddualara muhatap olduk; hamdolsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Son olarak da tabii, demokrasimiz her geçen gün bir tekâmül sürecinde. Özellikle 69 sıra sayılı Askeralma Kanunu Teklifi'yle ilgili dün gerçekleştirmiş olduğumuz, tüm siyasi partilerle ortaya konulan uzlaş, demokrasimiz adına büyük bir kazanımdır. İnşallah bugün de ve yarın da çalışmalarımızı sürdürmek suretiyle askeralma kanununu büyük bir uzlaş içerisinde, ülkemizin değeri olarak hayata geçirme arzumuzu tekrar ifade ediyorum.

Başarılı, hayırlı çalışmalar diliyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IV.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, 8/5/2019 tarihinde Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, askerlik esnasında psikolojik yara almış kişilere gazi unvanı verilmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla verilmiş olan (10/1135) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/6/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Orhan Çakırlar

Edirne

Grup Başkanı

Öneri:

Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve arkadaşları tarafından, askerlik esnasında psikolojik yara almış kişilere “gazi” unvanı verilmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla, Meclis araştırması açılması maksadıyla 8/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 19/6/2019 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Konuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, Askerlik Kanunu görüşmelerinde, verdiğimiz bu Meclis araştırması önergesinin gündeme gelmesi son derece iyi oldu, tevafuk oldu. Hepinizin de bildiği gibi “şehitlik” ve “gazilik” kavramı bizim kültürümüz açısından son derece önemli. Ancak tabii, bu “gazilik” kavramının derinlemesine irdelenmesi gerekiyor yani burada bir keyfiyet olmamalı, gerçekten gazi vasfını, unvanını hak eden kim olursa olsun, mutlaka gazi unvanı verilmeli.

Tabii, partimize vatandaşlardan çok sayıda talep geliyor. Bunlardan bir tanesi de askerdeyken psikolojik travma yaşamış, akli melekelerini kaybetmiş insanların gazi sayılmaması. Değerli milletvekilleri, bu son derece önemli bir hadise. Biz çocuklarımızı askere gönderirken sağlam raporu alarak gönderiyoruz yani bedenen de sağlam, akıl yönünden de sağlam raporu alıyoruz. Evlatlarımız askere gidiyor, orada bir çatışma içerisinde yanında arkadaşının şehit olduğunu, yaralandığını, ayağının, kolunun koptuğunu görüyor ve çok ciddi psikolojik travma yaşıyor ve sivil hayata döndüğü zaman tamamen akli melekesini kaybetmiş, evliyse baba olarak görevlerini yapamayan, bekarsa iş bulamayan bir insan durumuna düşüyor. Türkiye Cumhuriyeti devletinin böylesi, evlatlarımız için “Ya, kardeşim bana ne, beni ilgilendirmez.” diyebilme hakkı yoktur. Onun için bu verdiğimiz araştırma önergesinde... Askerdeyken bir sebeple akli melekelerini kaybetmiş, psikolojik sıkıntı yaşamış evlatlarımızın gazi sayılmasıyla ilgili bir tekliftir bu. Umut ediyorum bu teklif kabul edilir. Bu teklif kabul edilmese bile... Şu anda İYİ PARTİ Grubu olarak biz kanun teklifi de verdik yani 12/4/1991 tarihli 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu’na bir ek madde eklenerek bu rahatsızlıkları olan evlatlarımızın gazi sayılması konusunda bir kanun teklifi verdik. Bakın, sürekli, askerlikle ilgili övücü sözler söylüyorsunuz. Doğrudur, onlar bizim evlatlarımız, gözlerini kırpmadan şehit oluyorlar, gazi oluyorlar ama bizim gerçekten o evlatlarımızın bu mücadelesine bir saygımız varsa, herhangi bir istismara sebep olmadan, bu konuda devlet olarak üzerimize düşen her sorumluluğu yerine getirip bu evlatlarımıza sahip çıkmamız lazım. Kolunu kaybedeni gazi sayıyoruz, doğru; bacağını kaybedeni gazi sayıyoruz, doğru; aklını kaybedeni yani -en önemli melekesi insanın aklıdır, akıl olmadan ne kolun ne bacağın bir önemi yoktur- yaşadığı psikolojik travmadan dolayı aklını kaybetmiş evlatlarımızı gazi saymamanın büyük bir eksiklik, büyük bir kusur olduğunu düşünüyoruz. Bu konuda hamaset yapmak yerine vicdanlarımızın harekete geçeceğine inanıyor, bu araştırma teklifimizin kabul edilmesini, kabul edilmemesi hâlinde verdiğimiz kanun teklifinin kanunlaştırılmasını bekliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Çelebi konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ben de malul sayılmayan gazilerden bahsetmek istiyorum. Bunlar “Askerlik ve kamu görevini yerine getirirken yaralanan ancak mevcut herhangi bir kanun kapsamında değerlendirilmeyip herhangi bir haktan yararlanamayan kişiler, malul sayılmayan gaziler” olarak adlandırılıyor. Çok önemli bir

konu, bunun 20 bin mağduru var Türkiye’de. Neden bahsediyoruz? Bakınız, bir kurşun kolundan girip çıkmış, birisi bedeninde ama gazi değil. Vücudunda 30’a yakın el bombası şarapneli var, gazi değil. Kalbinde kurşunla yaşıyor, gazi değil. Bedenindeki kurşun vücudunu zehirledikten sonra doğan 3 çocuğu da yüzde 50 görme engelli, bu adam gazi değil. Kanasla sırtından vurulmuş, akciğeri delinmiş, gazi değil. Mayına basmış, vücudunda 60 şarapnel parçası taşıyor, gazi değil. Beyninin içinde 3 roket parçası var, müdahale edilemiyor, gazi değil. Patlama nedeniyle duyma, görme kaybı yaşamış, yine gazi değil. Sebep? Yüzde 40 uzuv kaybı gerekiyormuş, cetvelle ölçecekler. Bu insanlar gazi değil ve bunlar kronik ağır metal zehirlenmesi yaşıyorlar ve yavaş yavaş maalesef ölüyorlar ve işsizlik, iletişim sorunları, psikolojik bunalım, travma sonrası stres bozukluğu da yaşamaktalar. Bakın göstereyim onları sizlere, merminin girdiği yer, çıktığı yer; bu kardeşimiz, Mehmetçiğimiz gazi değil. Bir tanesi şöyle söylüyor: “8 yaşındaki güzel kızım sol göğsüme yaslanmak istiyor, ‘Orada kurşun var, olmaz.’ diyorum. ‘Ayakkabılarımı bağlar mısın babacığım?’ diyor, ‘Alımda şarapnel var, eğilemem.’ diyorum, üzülüyor. ‘Neden gazi değilsin?’ diyor, ‘Cetvelle ölçtüler, yeterli değilmiş.’ diyorum, yutkunuyorum, bir cevap veremiyorum.” Yaşanan bu. Bakın, kurşun, röntgende gözüktüyor, kurşun taşıyor vücudunda, gazi değil. Daha ötesi var mı bu işin?

Görmeye bile tahammül edemiyoruz, dayanamıyoruz, üzülüyoruz; gazi değil. Bakınız, parmağı kopmuş, gazi değil. 15 Temmuzda KHK’yle, biliyorsunuz, bu tarzda olanların hepsi gazi sayıldı.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayılmadı, sayılmadı.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) – Yani sayıldığını biliyoruz biz. Sayılmalı yani parmağı koptuğu zaman saymayalım mı yani? Gazi olmasın mı bu vatandaşımız?

Bu nedenle, onlar şunu söylüyor: “Sağlıklarımızı verin.” diyorlar veren yok, “Gaziliğimizi verin.” diyorlar, veren yok. İnşallah gerek iktidar partisi gerek diğer muhalefet partileri birlikte çalışacağız, bu sorunu da çözeceğiz diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Tamer...

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TAMER (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; İYİ PARTİ Grubunun “gazi” unvanıyla ilgili vermiş olduğu grup önerisi hakkında söz aldım. Yüce Meclisi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Evet, gazilik ulvi bir meslektir bana göre. Ulvidir, Allah rızası için mücadele eden Müslüman askerlerin savaştan sonra dönüp aldıkları bir unvandır. Yine, savaş anında büyük yararlılıklar gösteren ve aynı zaman içerisinde ülkeye, memleketine, milletine, dinine faydalı olan kişilerin de döndükten sonra alabilecekleri bir unvan olarak da tabir, ifade edilebilir.

Kutsi bir meslek için bana göre de tüm grupların bu konuda destek vermesi lazım. Yapılabilecek ne varsa yapmamız gerektiğinin bilinci içerisindeyiz. Bizlerin bu bağlam içerisinde ilgili şekilde çalışıp verilebilecek bir şey varsa da vermemiz gerektiğinin de altını çizerek ifade etmek istiyorum.

Tabii, tıbbi olarak gazilik olabilmesi adına... Aslında büyük afetler, yine, işte, yapılan büyük bir savaşta yanında ölüm olan bir askerimiz geldikten sonra 2 şekilde tepki verebilir: Eğer üç dört saat içerisinde tepki veriyorsa “Bunu ‘akut’ olarak ifade edebiliriz.” diye ifade ediyorum. Yok, aylar sonra ortaya çıkmışsa bunlardan birincisi “akut stres bozukluğu”, ikincisi ise “travma sonrası bozukluklar” diye ifade edilir.

Tabii, bunların hepsi kişide kişilik bozukluklarına kadar gidebilen, psikolojik olarak bozukluğu ortaya çıkarabilen bir durumdur. Akut bozuklukların, olayın hemen akabinde, yüzde 10 ile 15'i arası bunlar hemen kendilerine gelebilir, yüzde 80-85'i gibi büyük bir kısmında da akut travmatik kişilik, stres bozuklukları ortaya çıkabilir ama gazilikle ilgili olanlar "travma sonrası olan bozukluklar"a daha uygun bir tabir şeklindedir.

Kısaca şunu ifade etmek istiyorum: Gazilik büyük bir unvan, gazilik büyük, ulvi bir olay. Dolayısıyla gazilerimiz için yapabileceğimiz ne varsa yapmaya hazır olduğumuzu ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Destek vereceksiniz olarak anlıyoruz Sayın Milletvekilim.

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, şehitlik ve gazilik konusunda duyarlı olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şehitlik ve gazilik çok hassas bir mesele. Al bayrağımıza rengini veren şehitlerimiz ve gazilerimiz akıttıkları kanla bu vatani bizlere emanet ettiler. Onun için bu meselede -biraz önce sayın hatip de konuştu- bu konularda duyarlı olmak çok önemli ancak eğer yasal düzenlemeden kaynaklanan bir eksiklik varsa elbette bunu Parlamentoda yapabiliriz. Yok eğer yasal düzenleme var da olayın meydana geliş usul ve esasları çerçevesinde herhangi bir sıkıntı, sorun varsa onu da yine Meclis denetim vazifeleri gereğinde hep beraber takip etmemiz ayrı bir meseledir. Bu hususta bizim de kendi çalışmalarımız var, bunları tamamladığımız zaman Mecliste diğer siyasi parti gruplarıyla bir araya gelir, inşallah bu meseleyi de yeniden değerlendirme imkânına kavuşuruz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkanım, oylamayı çok çabuk... Saymadan nasıl karar verdiniz, anlayamadık.

BAŞKAN – Yani bir gün siz de buraya oturursanız buradan baktığınızda bütün salonu çok net olarak gördüğünüzü göreceksiniz. Yani sayı belli.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Efendim, sayalım o zaman.

BAŞKAN – Yoksa yani emin olabilirsiniz ki bu noktada tarafsızlığıma hiçbir şekilde gölge düşürmem.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Peki.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Biz buradan öyle göremedik.

BAŞKAN – Buradan farklı görünüyor, bir gün gelirsiniz buradan farklı olduğunu görürsünüz.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir adet önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IV.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 11/6/2019 tarihinde Van Milletvekili Muazzez Orhan ve arkadaşları tarafından Bitlis ve Tatvan'da ana dilde yazılı olan tabelaların sökülmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/6/2019 Çarşamba günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Haziran 2019 tarihinde Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan ve arkadaşları tarafından verilen 2642 sıra numaralı Bitlis ve Tatvan'da ana dilde yazılı olan tabelaların sökülmesinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 19/6/2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin gerekçesini açıklamak üzere, parti adına, grup adına Sayın Ebrü Günay, Mardin.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partimin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Le Monde Dergisi 2010 yılında, 335'inci sayısında dünyanın en etkili dilleri listesini yayınladı ve bu listede Kürtçe 31'inci sırada yer aldı. Tabii, Kürtçenin bu kadar zengin bir dil olması, basında ve dünyada işlenmiş olması bence önemli çünkü yıllardır uygulanan tekçi politikalara rağmen, tüm kapatmalara, yayın yasaklarına, kitap toplatmalarına, yapılan tüm baskılara rağmen Kürtçe her geçen gün, tüm bunlara rağmen gelişmekte ve kitaplar yayınlanmakta, yazılmakta, edebiyat ve sanat dili olarak kullanılmaktadır. Resmî dil olmamasına rağmen 31'inci sırada yer alması ayrıca, Kürt dilinin zenginliğini gösteriyor. Tabii, bunlar dünyadaki örnekleri. Yine, Avrupa'da, Japonya'da, Amerika'da resmî diller olarak kullanılan, eğitim dili olarak kullanılan bir dil ama maalesef ki Kürtlerin çok yoğun yaşadığı ülkemizde her gün baskı ve sıkıntılarla karşılaşmakta. Bunlardan bir tanesi Bitlis ve Tatvan'da belediyelerdeki Kürtçe tabelaların kaldırılması.

Tabii, işin ironik tarafı şu: Bitlis, biliyorsunuz Saidi Kürdi'den beri Kürt dilinin ana vatani durumunda ve işe buradan başlamış olmak. Yine, 31 Marttan sonra bu halka hizmet etmek yerine halkın her gün günlük yaşamda kullandığı dilini yasaklamak ve tabelalarını indirmek başka bir ironidir. Ve işin daha kötüsü, bence daha ironik tarafı, aynı belediye başkanları şu an İstanbul'da seçim faaliyetleri yürütüyorlar ve Kürtçe tabelaları kaldıran bu belediye başkanları muhtemelen seçim faaliyetlerini Kürtçe yapıyorlardır.

Tabii, ben buradan kendilerine sormak istiyorum: Bitlis'te yasak olan Kürtçe İstanbul'da neden serbest? İktidarınızı korumak için devam ettirdiğiniz... İktidarınızı korumak ve sağlamlaştırmak için Kürtçe serbest iken sizin çıkarlarınıza ters düştüğü andan itibaren Kürtçe neden yasak?

Tabii, aslında Kürt diline yaklaşımla ilgili bu konuda ironik birçok örnek vermek mümkün, bunu çoğaltmak da mümkün. Ama şunu hatırlatmakta yarar var: Özellikle daha bir gün önce Kürt olduğu için intihar eden İbrahim Layık olayından sonra bunu tekrardan hatırlatmakta yarar var. Kürtçeye olan yaklaşımınız -asimilasyon ve ötekileştirmenin derinleşerek tekrar edilmesi- bu topluma bir yarar sağlamıyor. Bu toplumda ayrımcılığı, Kürt düşmanlığını derinleştiriyor, bunu buradan hatırlatmakta yarar olduğunu düşünüyorum.

Ayrımcılığı körüklerken demokrasiden uzaklaştıkça uzaklaşmış oluyorsunuz. Ve şunu hatırlatmak istiyorum "...” (x) demekle ve bunu Kürt illerinde söylemekle Kürtçe üzerindeki yasağı kaldırmış olmuyorsunuz. Kürtçe illerindeki yasağı kaldırmak istiyorsanız bunun bir ana dil olarak kabul edilmesi, korunması ve milyonlarca Kürt'ün bu dili aktif bir şekilde kullanmasının önünü açmalısınız. Bunu kendi seçim politikalarınıza, kendi iktidar politikalarınıza alet ederek yapamazsınız, bunu bir insan hakkı olarak ele almalısınız. İnsan onuruna saygının ve demokrasinin gereği olarak yerine gelmelidir.

Şimdi, tabii, şunu da hatırlatmakta yarar var: Bölgeyi bilen bilir; bölgede birçok vatandaş aslında birçok yerleşim yerinin, köyün, kasabanın aslında Türkçesini bilmez, herkes Kürtçesini bilir. Vatandaşlar günlük hayatlarında bu yerleri Kürtçe olarak söylerler yani "Norşin" derler ya da Ömerli'ye "Mehsert" derler ve bir başkası... Aslında bunun Türkçesini birçok vatandaş bilmez iken yerel belediyenin bunun önünü engellemesi, tabelalarını kaldırması aslında yerel demokrasiye ve tabana ne kadar uzak olduğunun, iktidarın sadece kendisini korumak için bir şeyleri, insanların temel hak ve özgürlüklerini feda ettiğinin çok kesin, açık örneği.

Şimdi, şunu bir kere açıklıkla ifade etmek lazım: Kürtler ve Kürt dili bu ülkenin realitesidir. Kürtçe üzerinde herhangi bir yasaklamanın olmadığı birçok kez dile getirilmiş olmasına rağmen bu yasaklar neden devam ediyor, neden hâlâ engelleniyor? Yani sözünün gereğini yerine getirmiş olmak adına -"sözünün eri" demek istemiyorum, çok erkek bir kavram, bunu kullanmak istemiyorum ama- eğer Kürtçe üzerindeki yasağı hâlâ... "Kürtçe üzerinde bir yasak yok." derken bu tabelaların neden kaldırıldığı bir izahata muhtaçtır. Bunun izah edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Sariaslan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye genelinde ve Nevşehir ilimizin merkez ilçeye bağlı İcik, Özyayla, Avanos ilçesine bağlı Mahmat, Derinkuyu ilçesine bağlı Güneyce, Özlüce ve Ürgüp ilçesine bağlı Mazı köylerinde, Kaymaklı, Yazıhüyük, Kalaba beldelerinde yağın şiddetli yağış sonucu oluşan selden meydana gelen zarardan dolayı çiftçilerimize geçmiş olsun diyorum, devletimizin desteğini bekliyorum.

Yaşanmış tecrübelere baktığımızda, belli bir nüfusa sahip yerleşik bir halkın dilini yasaklamakla sorun çözülmüyor; aksine, bastırılmış duygusu tepki birikimi yaratıyor, olumsuz duygulara yol açıyor.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Aslında, rasyonel tartışmalara açık olması gereken bu konu zaman zaman, Türkiye'nin birçok sorununda olduğu gibi, ideolojik şablonlarla "Ya hep ya da hiç." mantığıyla ele alınmaktadır. Oysa sorunun elbette ki ideolojik ve kimliksel yönleri olduğu kadar, sosyolojik, psikolojik ve pedagojik yanları da vardır. Bir insanın kendi dilini öğrenmesi, öğretmesi o insanın ve toplumun en doğal insanı hakkıdır. Bu anlamda, kendisini Kürt olarak tanımlayan, tanıyan kimsenin ana dilini kullanması, öğrenmesi ve öğretmesinden daha tabii bir şey olamaz.

Bu ülke, özellikle 12 Eylül faşist darbesi sonrasında yasaklar ülkesi olmuş, bu dönem içerisinde de bir yığın yasak olduğu gibi, Kürtçe dilinin kullanımı da maalesef yasaklanmıştır. Bu yasaklama, yapılan hukuksal mücadeleler sonucunda kaldırılmıştır. Bunu yeterli görmeyen gruplar, siyasi partiler olabilir, bu da onların en demokratik hakkıdır. Yasaklarla bir yere varılamayacağı hem dünyada hem de Türkiye'de anlaşılmıştır. Ancak bu yasaklarla mücadelenin yolu ve yöntemi de önemlidir. Bu mücadele hukuk içerisinde kalınarak, yasa dışı yollara başvurmadan yapılmalıdır.

Eğitim sisteminde dil meselesi hem demokrasinin hem de birlikte yaşamın gerekleri açısından dikkatle düşünülmelidir. Korkunun değil güvenin hâkim sürdüğü bir ortamda bu konunun tartışılması hem tarafları hem de ülkeyi rahatlatacaktır. Bu güven ortamının sağlanmasının en büyük sorumlusu iktidardır, ülkeyi yönetenlerdir.

Teşekkür ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Cahit Özkan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her zaman ifade ediyoruz, hani "on yedi yıllık devri iktidarınızda" diye başlanılan süreçte, her zaman, ülkemizi muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkarmak için, Avrupa Birliği standartlarını o Birliğe girme şartıyla değil, vatandaşlarımızın hak ettiği hak ve özgürlük mücadelesi olarak gördük ve bugüne kadar, hamdolsun, anayasal ve yasal reformlar gerçekleştirdik. Bazen bu anayasal ve yasal reformları, bu reformlardan faydalanacak olan çevreler itiraz etmesine rağmen, hamdolsun, milletimizle dayanışma içerisinde bunları da hayata geçirdik. Tabii, on yedi yıllık süreç değil, Türkiye'nin yüz elli, iki yüz yıllık sürecine baktığımızda, o günden bu güne, hamdolsun, demokrasimiz çok daha doğru ve güzel bir istikamette yol alıyor. Özellikle Kürt vatandaşlarımız bu ülkenin kurucu unsurudur, birlikte savaştık, birlikte mücadele verdik. Bugün geçmişle olan farkı dikkate alınacak olursa geçmişten bugüne, hamdolsun, yasakları kaldırdık ve özellikle Türkiye'de Kürtçe üzerine araştırma yapan enstitüler kurduk. Mardin'de Artuklu Üniversitesi, özel olarak bu alanda kurulmuş en önemli üniversitelerden birisidir. Yine, Kürtçe dil eğitimiyle ilgili yapılan çalışmalar da ortada ve bunun da ötesinde, bu ülkede Türkiye Radyo Televizyonu Kürtçe yayın yapan bir kanala kavuştu. Yeterli mi? Vatandaşlarımızın dilini öğrenebilmeleri ve yaşayabilmeleri için her türlü özgürlük çalışmasının da arkasındayız. Sadece Kürt vatandaşlarımızla ilgili değil, tabii ki nüfus olarak ne kadar olduğuna bakılmaksızın farklı dil ve lehçelerde de bu çalışmaların yürütülmesini, sürdürülmesini sağlamak da Hükümetimizin demokratik anlayışının bir gereğidir. O noktada, vatandaşlarımızın kendi dilinde, lehçesinde konuşmalarının yasaklandığı, engellendiği yönündeki hiçbir iddiayı asla kabul etmediğimizi ifade etmek isterim.

Bakınız, biz bu ülkede barışı ve huzuru istiyorsak burada karışıklığı yani bir etnik grubu diğeri aleyhine kin ve nefreti tahrik edecek her türlü yaklaşımları da ortadan kaldırmamız lazım; bununla ilgili de reformlar gerçekleştirdik. Onun için biz Allah'ın izniyle bu ülkede ortaya koymuş olduğumuz bu mücadeleyi yani demokrasi ve özgürlük mücadelesini her şeye rağmen emin ve kararlı adımlarla sürdüreceğiz.

Ve bir Kürtçe ifadeyle, deyişle bitirmek istiyorum: "...”(x) Anlayana.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay, buyurun...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu, tutanaklara anlaşılmayan dil olarak mı geçiyor, tutanaklara nasıl geçiyoruz bunu?

BAŞKAN – Sorarım, cevabını veririm size.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Nasıl geçiyor bu? Daha önceki konuşmaları “Bilinmeyen ve anlaşılmayan dil.” olarak geçiriyorlardı. Sayın Özkan'ın konuşması nasıl geçecek arkadaşlar?

BAŞKAN – “Anlaşılmayan bir dil.” olarak mı geçecek?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Özkan, anlaşılmayan bir dil konuşmuşsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sen mücadelesini ver işte.

BAŞKAN – “Türkçe dışında bir dil.” olarak geçecek.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Anlaşılmayan bir dil konuşmuşsun bak, anlaşılmayan bir dil.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sen mücadelesini ver, çık kürsüye.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Nedir o, anlat onu bir bakalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sen mücadelesini ver kardeşim! Sen geç kürsüde mücadelesini ver.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Ne dedin ağabey, ne dedin, bize küfür mü ettin?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ne istiyorsan talebini kürsüden ver.

BAŞKAN – Hepinize teşekkür ediyorum sayın milletvekilleri.

Müsaade ederseniz söz şu an Sayın Grup Başkan Vekilinde.

Buyurun Sayın Akçay.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkçenin Türkiye'nin kimliği, Türk milletinin varlık nişanesi olduğuna, Türkçe dışında başka resmî dil arayışında olmanın millî devleti hançerlemek ve başka amaçlara hizmet etmek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu verilen grup önerisinde konu edilen ana dil meselesi zaman zaman ısıtılarak Meclis gündemine de getirilmektedir. Şunu başlıca ifade etmek isterim ki: Bu ana dil maskesi ardındaki birtakım talepler aslında bir ölçüde ırkçı talepler de içermektedir yani satır aralarından bunu görmek mümkün. Genel

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

olarak, Türkiye'deki bu tür tartışma ve talepler bağlamında ifade ediyorum: Osmanlı Devleti'nin son iki yüz yılına baktığımızda dil meselesi âdetâ bölünme ve parçalanmanın bir aracı hâline getirilmek istenmiştir. Örneğin Balkanlardaki gerilemede dil meselesi öne çıkarılarak ve dil üzerinden ayrıkçılık başlatılmıştır. Bir dili resmî olarak tanıdıktan sonra artık ayrı milletler, ayrı devletler oluşmasını seyretmek neredeyse tarihte yaşanan pek çok olayın hep aynı yönde gösteren ibresi şeklinde olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bugün, kamusal alanda ana dilin resmî dil olarak tanınması taleplerine karşıyız. Elbette insanlar, özgür bir şekilde kendi alanlarında, özel alanlarında, evlerinde, mahallelerinde annelerinden öğrendikleri dili kullanırlar ve bunu çeşitli vasıtalarla da dile getirebilirler. Etnik bir kimlik ögesi olarak bugünlerde her ne kadar Kürtçe öne çıkarılsa da örneğin, Türkiye'de, Anadolu'da ve Toroslardaki Türkmenler ve Yörükler de dâhil, pek çok dil ve lehçe konuşulmaktadır. Mesela, ben Erkan Akçay olarak bu Mecliste annemden öğrendiğim dille konuşursam, inanıyorum ki Genel Kuruldaki 600 milletvekilinden 500'ü anlayamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben eğer doğuştan itibaren annemden öğrendiğim dille konuşursam -ki o dil de Türkçe dememize rağmen- kimse anlayamaz. Bu hâlde resmî yazışmalar yapılamaz, toplumsal iletişim kaybolur ve ortak dilimiz kaybolur, dolayısıyla bir milleti tasada, kıvançta ortak bir topluluk hâline getiren millet varlığımız, millî varlığımız bundan zarar görür.

Şunu ezcümle ifade ediyorum: Türkiye'de hiç kimse anasının diliyle eğitim almamaktadır, almamıştır. Binlerce ve yüzlerce yıldır, bu topraklarda -milyonlarca insanın etnik kökeni, mezhebi, inancı ne olursa olsun- adına Türkçe dediğimiz bir ortak iletişim vasıtamız, dilimiz vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın, son cümlelerinizi alayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, bölündüğü için... Sayın Başkan, aynı zamanda, bu üç dakikalık hakkımızı, tabii, yerimizden kullanmak da mümkündür. Çok teşekkür ediyorum.

Türkçe, Türkiye'nin kimliğidir ve Türkçe, Türk milletinin varlık nişanesidir. Ülkemizde bir bölücülük faaliyeti olarak Türkçe dışında resmî dil arayışlarına girmek ikinci bir Balkan sendromuna kapı aralamaktır ve Türkçe dışında başka resmî dil arayışında olmak millî devleti hançerlemektir; başka amaçlara hizmet etmektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan, Sayın Oluç'un bir söz talebi vardı. Onu karşılayayım...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Müsaade ederseniz ben, Sayın Cahit Özkan'ın sözünden sonra bir şeyler ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

23.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkiye pazar günü bir seçime gidiyor. Bu seçim Türkiye'nin ne ilk seçimidir ne de son seçimi olacaktır. Bu seçim uğruna, Türkiye'yi ayakta tutan, Türkiye'yi birliğe, dirliğe kavuşturan ana umdeleri yıkmak gerekmiyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsüsünde daha önce bu şekilde konuşan arkadaşlarımızı “Bizim resmî dilimiz Türkçe, lütfen, kürsüden Türkçe konuşun.” diye hep beraber ikaz ettik. Pazar günü seçim uğruna, bilmediği bir dili, onu da karıştırarak kuruşturarak konuşan Cahit Özkan'ı yadırgıyorum. Bu kadar popülizm biraz fazla, hele size hiç uymamış. Ne elbise uymuş üstüne ne pantolon ne ayakkabı, ortada çırılçıplak kalmışsın. Yazık günah ya! Seçim uğruna buna değer mi arkadaş ya? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

RİZGİN BİRLİK (Şırnak) – Ne alakası var, ne alakası var?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Elinle kolunla konuşmak yerine, varsa konuşacağın buraya gelirsin, oradan bağırma yok!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hep sen mi bağıracaksın?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yani popülizm yapmak için, bir seçim uğruna, Türkiye'yi ayakta tutan bu güzel umdeleri yıkmayın ya, değmez. Değmez arkadaşlar, günahtr ya!

BAŞKAN – Evet, anlaşılmıştır Sayın Türkkan.

Teşekkür ederim.

Sayın Oluç, buyurun...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir müsaade edin, Sayın Oluç'un söz talebi var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Eyvallah, görmedim.

BAŞKAN – Sayın Oluç kibarlık yaptıkça diğer grup başkan vekilleri önüne geçiyor.

Buyurun Sayın Oluç...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkçe konuş, anlayamadım. Duydun mu? (AK PARTİ sıralarından gürlütüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bağırma!

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Zaten Türkçe konuşuyor. Allah Allah!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biraz sonra cevabını alacak, az sonra cevabını alacak.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen sakin. Bakın, bir grup başkan vekiline söz verdim. Lütfen...

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şuraya gel de duyayım, anlayamıyorum. Usul mü oldu anlaşılmayan dilde konuşmak?

BAŞKAN – Evet, Sayın Oluç, siz buyurun.

24.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kürt kimliğine sahip insanların ana dillerinin Kürtçe olduğuna ve ana dilin evrensel insan hakkı olduğuna, esas olanın bir ana dilin nasıl geliştirilebileceği, nasıl korunabileceği olması gerektiğine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birincisi: Bir saptamayı yapmak istiyorum. Bu ülkede milyonlarca insan yaşıyor, bu insanlar Kürt kimliğine sahipler, kültürel olarak baktığımızda böyle bir aidiyete sahipler ve onların ana dilleri Kürtçe. Olabilir, bazı ana dilleri anlayamayabiliriz, hepimiz her dili bilmiyor olabiliriz. Mesela, ben Abhazca

bilmiyorum, anlamıyorum ama Abhazların kendi dillerinde konuşmalarını tuhaf bulmuyorum ya da Çeçenlerin ya da Ermenilerin ya da Hemşinlilerin ya da Lazların. Yani Türkiye’de çok farklı kültürler, farklı ana diller vardır, toplumun bir parçasıdır, bu bizim zenginliğimizdir ve bunu konuşmasından dolayı hiç kimseyi kötüleyemezsiniz çünkü ana dil evrensel bir insan hakkıdır. Evrensel bir insan hakkıdır, aynı zamanda, Türkiye Cumhuriyeti’nin altında imzasının olduğu uluslararası demokratik sözleşmelerin de bir parçasıdır ana dil hakkı ve ana dilinde eğitim hakkı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Dolayısıyla, bu evrensel hakkı yok saymak doğru bir davranış değildir en azından; bunu bir saptamak istiyoruz.

Şimdi, buradaki tartışma, bir ana dilin nasıl geliştirilebileceği, nasıl korunabileceği, yok olmayacağı, kültürel olarak nasıl bir ortak zenginliğimiz hâline geleceği konusudur esas itibarıyla, biz bunu tartışıyoruz. Bakın, Bitlis ve Tatvan örneklerini vermemizin nedeni buydu esas itibarıyla. Seçim kampanyası sırasında, 31 Mart döneminde acaba Bitlis ve Tatvan’da aday olan Adalet ve Kalkınma Partili belediye başkanları “Biz oradaki Kürtçe tabelayı indireceğiz.” diye mi propaganda yaptılar Bitlis ve Tatvan’da? Yapmadıklarından eminim, adım gibi biliyorum çünkü Bitlis’te böyle bir şey deseniz oy almanız, destek almanız mümkün olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitlis ve Tatvan’da yaşadığımız ilk defa başımıza gelmiyor, kayyumlar da ilk geldikleri zaman bütün belediyelerdeki Kürtçe belediye tabelalarını indirdiler. Yani orada diyelim “Diyarbakır Belediyesi” yazdığı zaman...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Doğru değil.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Siz de söz alıp orada konuşursunuz, bağırmayın. Çok şey biliyorsanız çıkar konuşursunuz.

Şimdi, bu tür tabelaları indirdiler. Şimdi efendim, farklı siyasi partilerden de olsalar aslında Kürtçe ya da farklı ana dillere saygı gösteren çok arkadaşımız var bu Meclis çatısı altında, bunu da biliyoruz bunu da biliyoruz, bu iyi bir şey ama Türkiye’de bu konuda engeller ve yasaklar var, bunu da biliyoruz. Yani mesela Kürtçe türkü söyledi diye yargılanmakta olan genç insanlar var. Yolda Kürtçe türkü söyledi diye. Şimdi...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Ne zaman?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Var, hâlen yargılanıyor, getirelim önünüze. Bilmeden konuşuyorsunuz. Çünkü siz zaten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım lütfen tekrar mikrofonu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...genel olarak bilmeden konuşmayı bir erdem sayıyorsunuz, öyle yapmayın.

Şimdi, Kürt enstitüsü kapatıldı bu ülkede, Kürtçe kurslar, çocukların kursları kapatıldı, Kürtçe yayın yapan televizyonlar, radyolar kapatıldı, gazete yasaklandı. Şimdi bunların hepsi yaşandı. İnternet sitelerinin başına gelenler belli, haber ajansının başına gelenler belli. Şimdi bunları niye söylüyorum? Bunları sakın sakın konuşup aslında evrensel bir hak olanın hepimiz için geçerli olduğunu bilmek ve ona uygun davranmak iyidir. Bunu müzakere etmek, konuşmak için söylüyoruz. Bakın mesela, biraz evvel sayın grup başkan vekili dedi ki: “Ana dilinde eğitim alan...” Var işte, Garo Paylan, ana dilinde eğitim aldı Türkiye’de.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Ana dili olduğu için almadı o.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Ermenice ana dilinde eğitim aldı. Türk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Azınlık olduğu için.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bir müsaade edin. Azınlık...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - O, Lozan'a göre kabul edilen azınlık kapsamında... Lozan'a göre yapılan bir anlaşma.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Tabii ki, bunu da tartışırız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Bak Türkçe konuşuyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kürtler bu ülkede azınlık değildir. Dolayısıyla, azınlık muamelesi göremez.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sapla samanı birbirine karıştırmayın!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sohbet edeceksek ara vereyim.

Sayın Oluç, lütfen tamamlayın. Son cümlelerinizi alayım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Toparlıyorum.

Bakın, istiyorsanız Lozan'ın o maddesini de burada oturup sakın bir şekilde tartışabiliriz. Bunda...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Onu tartışamayız, o tapu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Anlamanız açısından diyorum, anlamanız açısından diyorum. Dolayısıyla...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yok, o konu bizim uzmanlık alanımız.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz iyi anlıyoruz da biraz daha siz çalışın. Bence iyi çalışın.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu... Sayın Türkkan...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Biz de iyi anlıyoruz. Bunu tartışabiliriz, bunda bir endişeniz olmasın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türkiye'de kalkıp Lozan'ın azınlık haklarını bir araya getirmeyin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Fakat, şunu söylemek istiyorum: Bugün burada...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bakın, 3 kelime...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Müsaade edin, bitireyim. Sayın grup başkan vekili, müsaade edin, bitireyim.

Şimdi, bugün burada tartıştığımız mesele; Türkçe, Türkçenin ortak dil olması, Türkçenin resmî dil olması değildir. Bakın, bunu daha evvel de yaptınız, ben daha evvel de bunu söyledim. Bizim tartışma konumuz bu değil, bunu tartışmıyoruz. Elbette ki ortak dilimiz, elbette resmî dil, Türkçenin bu durumunu tartışma konusu yapmıyoruz. Biz diyoruz ki “Kürtçe ana dilin öğrenilmesi, geliştirilmesi, korunması için eğitim ve öğretim alanında atılması gereken adımlar var.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açar mısınız lütfen. Son kez, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum, evet, son cümlem.

“Bu adımları konuşup nasıl atacağımızı tartışalım.” diyoruz. Yoksa, tartışma konumuz “Türkçe resmî dil olmaktan çıksın, Türkçe ortak dilimiz olmasın, herkes birbirini anlamasın.” diye bir tartışmamız yok. O yüzden de bu tartışmayı sakın bir şekilde yapıp bu konuda yasal ve anayasal atılması gereken adımları hep birlikte atabiliriz. Bu, ne ülkeyi böler ne toplumu böler; tam tersine, hepimizi birleştirir, bütünleştirir; bir araya gelmemizi, gönüllü birliğimizi güçlendirir. Bunu vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bir kişi bilmediği bir lisanda 3 kelime söyleyerek Meclisi karıştırıyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Başkanım, bir Diyarbakırlı olarak söz istiyorum.

BAŞKAN – Efendim? “Bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak.” mı dediniz, anlamadım?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bir Diyarbakırlı olarak.

BAŞKAN – Ha, Diyarbakır Milletvekili olarak, peki.

Sayın Özkan, buyurun.

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Kürt vatandaşların dilinin ve etnik kimliğinin devletin anayasal güvencesi altında bulunduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, mesele vuzuha kavuşmuştur. Kürt vatandaşlarımızın dili, kendi kimlik ve etnik kimlik ifadeleri devletimizin anayasal güvencesi altındadır.

Biraz önce kürsüden konuşmam üzerine en büyük itiraz sayın grup başkan vekilinden geldi, Lütfü Türkkkan'dan.

Şimdi, bakınız, hiç uzatmaya gerek yok, buradan ekme çıkamaz. Biraz önce de iki sayın grup başkan vekilinin arasındaki muazzam kavga gözlerimi yaşarttı. Ama benim sizden istediğim tek bir şey var, o da şu: Bakınız, öyle İstanbul seçimlerini istismar eden biz değiliz. Biz milletimize güveniyoruz ama sizin çıkıp bağıra bağıra bir şey söylemeniz lazım. O da nedir biliyor musunuz? PKK'nın üst düzey yöneticisi Bese Hozat çıkacak “İstanbul seçimlerinde Türkiye'deki tüm vilayetlerde Cumhuriyet İttifakı'nın karşısında kim varsa örgüt olarak bunu destekliyoruz.” diyecek, siz de susacaksınız ha! Siz Cahit Özkan'a değil, PKK'ya cevap vereceksiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müsaade edin, şimdi sıra bende.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Onun dersini vermeden olmaz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli Grup Başkan Vekili, söz vereceğim. Buyurun Sayın Özkoç, oturun, söz vereceğim. Müsaade eder misiniz? Bir iki şey söylemem lazım Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, biz her söz alan hatibe grup başkan vekili olarak cevap vererek bu süreci sürdüreceğiz olursak bizim Mecliste hiçbir çalışma yapmamız mümkün değil. Milletvekillerimizin konuşmalarını bir an önce çalışmalarını hızlandıralım diye 15 milletvekiliyle kesiyoruz, on beş dakikayı

onlara çok görüyoruz ama grup başkan vekilleri olarak her bir konuşmada itirazla başlıyoruz, yarım saat kendi aramızda konuşuyoruz; en sonunda işin içerisinden çıkamıyoruz, bir de gidiyoruz kürsü arkasında konuşuyoruz. Rica ediyorum, lütfen.

Sayın Türkkan, Sayın Özkoç, ben sizlere de söz vereceğim ama bundan sonra herhâlde bir konuşmamız lazım, bu şekilde bu çalışmalarını sürdürülebilmek mümkün değil.

Sayın Türkkan, buyurun.

26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, ben geçmişi belli bir adamım. 60 yaşındayım, kırk senedir kavga ediyorum. Kavga ettiğim meseleler de bellidir. Türkiye ve Türk milletine karşı olan her şeyle kavga ettim. Kırk senedir de bedel ödüyorum, 20 yaşından beri bedel ödüyorum. Hiç kimsenin kayığına binmedim. Bir fayda sağlayacağım diye hiç kimsenin kayığına binmedim. Bir gün bunun kayığına binip öbür gün öbürünün kayığına binmedim. Geçmişimden dolayı hiç kimseye de en ufak bir hesap borcum yok. Beni satanları bir an önce ben sattım.

Bir şey daha söylüyorum: Bu Mecliste teatral gösteriyle grup başkan vekilliği yapmak mümkün değildir. Eğer onu yaparsanız, Habur'a gidenlere lahmacun dağıtırken, Habur'dan gelen teröristler rahatsız oluyor diye Türk Bayrağı'nı indirirken düşünecektiniz. PKK o yüzden sizi çok seviyor.

Hayırlı günler diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sizi destekliyor, bizi desteklemiyor.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, siz buyurun lütfen.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Erzurum il başkanınızın açıklamasını bir okuyun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen önce nasıl bir İçişleri Bakanlığı yaptığını oku! Nasıl bir kazaya kurban gitmiş bu Türkiye Büyük Millet Meclisi, seni vekil yapmış!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, ara ver, ara...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Nasıl bir kazayla İçişleri Bakanı yapmış! Sen odacı olamazsın, odacı! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sen odacı olamazsın! Nasıl olmuşsun İçişleri Bakanı be! O bakanlıkta odacı olamazsın sen! Yazıklar olsun, bu devleti ne hâle getirmişsiniz! Yazıklar olsun size! Odacı olamayacağım yere bakan olmuşsun sen! Ondandır yazık oluyor bu devlete. Ondandır günah oluyor bu devlete. Odacı olamayacağım yere bakan olmuşsun sen. Odacılık bile çok sana bu memleket. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, teşekkür ediyorum.

Sayın Özkoç, buyurun lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sağ olun efendim, geriye çekiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özkan, lütfen, yeni bir tartışmaya mahal vermeyin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ben de geriye çektim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IV.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 11/6/2019 tarihinde Van Milletvekili Muazzez Orhan ve arkadaşları tarafından Bitlis ve Tatvan'da ana dilde yazılı olan tabelaların sökülmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Halkların Demokratik Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Yusufeli Barajı ve bağlantılı HES projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/213) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 19 Haziran 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

19/6/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 19/6/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince, Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan “Yusufeli Barajı ve bağlantılı HES projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesi” amacıyla verilmiş olan (10/213) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesinin görüşülmesinin, Genel Kurulun 19/6/2019 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere önerge sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kuşoğlu.

Buyurun Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Trabzon'da sel felaketine uğrayan vatandaşlarımızla ilgili bir araştırma önergemiz var.

Önergeye geçmeden önce Sayın Başkanım, ilk defa sizin başkanlığınızdaki, riyasetinizdeki bir Meclis grubunda konuşuyorum. Tekrar hayırlı uğurlu olsun diyorum, başarılar diliyorum size.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, Trabzon’da son birkaç günden beri çok önemli bir sel felaketi var. 23 Haziran seçimleri dolayısıyla maalesef gündemde değil ama burada önemli ölçüde bir vatandaş grubumuz maalesef çok mağdur. 4 vatandaşımız vefat etti, 6 vatandaşımız hâlen kayıp; bunların da vefatından korkuluyor. Vefat eden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, zarar gören bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum öncelikle.

Sayın İçişleri Bakanı olay yerinde dün Tarım Bakanıyla birlikteydi, diyor ki açıklamasında: “7 bina selde tamamen yerinden söküldü.” 7 bina, kocaman apartmanlar tamamen yerinden sökülmiş. Öyle bir sel söz konusu, binlerce vatandaşımız etkilenmiş. Ve enteresan tarafı aynı yerde daha önce de sel felaketi söz konusu olmuş, daha önce de zarar görmüşüz ama ders almamışız, ders çıkarmamışız, gerekenleri yapmamışız, 4 vatandaşımızın daha ölmesine sebep olmuşuz, 6 vatandaşımız da kayıp ve binlerce vatandaşımız da mağdur. Yani gereken dersi de çıkarmamışız. Onun için bu araştırma önergesini gündeme getirdik.

Araştırma önergesini veren Artvin Milletvekilimiz Uğur Bayraktutan -bu arada bir yakınına kaybetmiş, Allah’tan rahmet diliyorum, kendisine başsağlığı diliyorum bu vesileyle- kendi bölgesi olan Yusufeli’de bir hidroelektrik santrali ve onunla bağlantılı bir proje dolayısıyla “486 milyon liraya ihale edilen bir projenin yani Yusufeli Barajı ve HES Projesi’nin ikmalinin 1 milyar 428 milyon TL’ye tamamlanması ne anlama geliyor?” diye soruyor.

Gerçekten de değerli arkadaşlar, HES projelerini yapıyoruz. Bizim enerjiye ihtiyacımız var. Türkiye enerji alanında çok büyük bağımlılıktan dolayı sıkıntılı. Bu enerji bağımlılığımızı bağımsızlığımız açısından büyük bir tehlike olarak görüyoruz. Petrole ve doğal gazla, maalesef, çok fazla ihtiyacımız var. Kendi yerli kaynaklarımızdan enerji üretmemiz lazım, hidroelektrik santraller önemli bu açıdan ama birçok sıkıntı da içeriyor hidroelektrik santralleri. Bir kere, vatandaş bulunduğu yerde rahatsız. Vatandaşla rağmen yapıyoruz yani antidemokratik bir anlayışla biz hidroelektrik santralleri yapıyoruz ilk olarak. İkincisi, hidroelektrik santrallerin yatırımlarının neye mal olduğunu, kaç mal olduğunu, olması gerektiğini bilmiyoruz, araştırıyoruz, denetlemiyoruz; böyle bir eksikliği var hidroelektrik santral yatırımlarının. Ve çevreye ve doğaya verdiği zararı, tahribatı da hiç araştırıyoruz. Bunlarla ilgili gereken analizler yapılmıyor maalesef, anormal bir şekilde bu işi yapıyoruz. Bu, Trabzon’daki, Araklı’daki sel felaketi de bunu gösteriyor. Çevreye verilen zarar, tahribat bütün bu ölümlere, bu kadar tahribata sebep olmuştur. Her ne kadar Tarım Bakanımız “Bunun hidroelektrik santralle bir ilgisi yoktur.” diyorsa da hidroelektrik santrallerin yarattığı yan etkiler dolayısıyla çevrenin bu kadar tahrip olduğunu ve sel felaketlerine sebep olduğunu çok iyi biliyoruz. Sayın Bakan da araştırmadan bunu söylüyor maalesef. Araştırılması, ÇED raporlarının düzenlenmesi gerekiyor, önemli eksikliklerimiz var.

Sayın Uğur Bayraktutan ve arkadaşlarının verdiği araştırma önergesinde, 486 milyon liraya mal olan, başlangıç ödeneği bu olan, ihale edilen bu projenin yüzde 193’lük bir artışla -bakın değerli arkadaşlar, yüzde 193’lük bir artış söz konusu, anormal- tamamlanmasının bir sıkıntı yarattığından bahsediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Böyle yüzde 193 artışlı ikmal mi olur? Bu idare tek başına bu kadar yüksek bir ikmal ihalesini nasıl yapar? Daha önce Limak, Cengiz, Kolin’in başladığı ve beş yıldır yürüttüğü barajı bundan böyle sadece Limak mı yapacak yoksa her şey bir resimden mi ibaret?” gibi birçok soruyu beraberinde taşıyan,

kuşukları olan bu projenin, Yusufeli Barajı ve Hidroelektrik Santrali Projesi'nin hakkında kamuoyunda ve ulusal alanda oluşan soru işaretlerinin giderilmesi amacıyla verilmiş bir araştırma öneremiz var; desteklenmesini talep ediyoruz.

Bu vesileyle, bütün hidroelektrik santraller ve Trabzon Araklı'da olan hadise gibi, ölümlü hadiselerin de önüne önemli ölçüde geçmiş olacağız. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bu bizim vazifemizdir diye düşünüyoruz, desteğinizi talep ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum bu vesileyle. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Nuhoglu, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hidroelektrik santralleri projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesiyle ilgili grup önerisini görüşüyoruz.

Kısa adı “HES” olan bu hidroelektrik santrallerinin, yapıldığı her yerde iklimi, ekolojik dengeyi, tabiatı bozduğu bir gerçektir. Dünyam da Trabzon'da yaşanan olay bunun bir göstergesi olmuştur. Haber kanallarında, oraya giden bakanların açıklamalarında, her yerde “sel felaketi” deniyor. Doğrudur, bir sel vardır ama 10 vatandaşımızın 4'ü rahmetli oldu, 6'sı kayıp, 4 de yaralı var; bunların sorumlusu HES borusunun patlamasıdır. Bunun altını çizerek tekrar söylüyorum. Orada HES borusu patlamıştır. Boru dediğimiz böyle boru değil, içinden kamyonun geçtiği boru. Bu boru patlamıştır, bundan dolayı vatandaşlarımız hayatlarını kaybetmiştir ya da kayıptır.

Hayatını kaybedenlere rahmet diliyorum, ailelerine ve yakınlarına sabır diliyorum, başsağlığı diliyorum, kayıp olanların da sağ salım bulunmasını temenni ediyorum.

Ama bu vesileyle, Trabzon konu edilmişken birkaç söz de söylemek istiyorum. Trabzon ihmal edilmiş bir şehrimiz. Doğu Karadeniz Bölgesi tamamen ihmal edilmiş, Trabzon özellikle ihmal edilmiş.

Çay, fındık ve kivi... 3 lira 3 kuruş açıklandı çaya. Özel sektör 1,96'ya alıyor çünkü ÇAYKUR kota koymuş, üretilen çayı almıyor.

Değerli arkadaşlar, bu konulara girince, tabii, baktım, çok azaldı vaktim ama Trabzon mağdur edilmiştir, bir felaket yaşamıştır ama asıl felaket millî felakettir. Bu millî felaketin bir tarafı İstanbul seçimleri üzerinden Trabzon'a yapılan saldırılardır, Ekrem İmamoğlu'nu destekliyoruz diye bize yapılan saldırılardır. Trabzon'a yapılmadık iftira, hakaret kalmamıştır. Hiçbir Trabzonlu bunu hak etmiyor çünkü Trabzonlu çalışkandır, dürüsttür, vatanseverdir; bunlara kimsenin söyleyecek hiçbir sözü olamaz.

Değerli arkadaşlar, diğer taraftan, biraz önce konuşulan konu üzerine iki üç cümle söylemek zorundayım.

Sayın Başkan, eğer müsaade ederseniz, bir dakika daha verirseniz söyleyecek birkaç cümlem var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Nuhoglu.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Bu ülkede bizler Habur'u yaşadık, İmralı müzakerelerini gördük, Oslo müzakerelerini öğrendik, Dolmabahçe'de varılan mutabakat metnini de biliyoruz. İşte şimdi yeniden İmralı'ya motorlar, kayıklar gitmeye başladı. Bunları gönderenler utanmadan, sıkılmadan İYİ PARTİ'ye laf ediyorlar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ülkemizin geldiği durumun müsebbibi ülkemizi on yedi senedir yönetenlerdir. Gayrimillî, her şeye “evet” diyen, ülkemizi bu hâle getirenlerin bugün İYİ PARTİ mensuplarına söyleyecek tek cümleleri yoktur, olamaz ama hepsinden önemlisi, ne yaparlarsa yapsınlar pazar günü akşamı İstanbul'da gereken cevabı alacaklardır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, kayıtlara geçmesi açısından...

BAŞKAN – Zaten sistemi açmayacağım Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kayıtlara geçmesi için sadece şu hususu ifade etmek isterim: Bakın, “On yedi yılda...” diye başlayan cümleler neticesinde... On yedi yıl terörle mücadelede nereye gelinmiş?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Her gün 5 şehit var, her gün 5 şehit var. Nereye geldik?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ve bugün, bakınız, o Kandil’de terör örgütleri, PKK kalkmış sadece ve sadece AK PARTİ Hükümetini ve Cumhuriyet İttifakı’nı hedef alıyor. Demek oluyor ki doğru işler yapmışız, biz doğru işleri yapmaya devam edeceğiz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Rakamları doğru konuşalım, rakamları doğru konuşalım, bilmiyorsak konuşmayalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen plaka değiştirmeye devam et. Plakayı değiştirmeye devam et sen, boş ver.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kim dedi onu? Plakayı sen mi dedin? Sana var ya... Müfteriliğini göstereceğim sana, yalanını. Var ya o yalanın altında ezilecek. Daha onu çok paçavraya çevireceğim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sen?

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Paylan konuşacak.

Sayın Paylan, buyurun.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Dur bakalım, az kaldı. Bak nasıl buruşturup atıyorum.

GARO PAYLAN (Devamla) - Sayın Başkan, bekleyeyim mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Sayın Özkan, müsaade edin lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Buraya hakaret ediyor efendim o da.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sen kendini eskisi gibi güçlü zannediyorsun. Senin ağaların Pensilvanya’da.

BAŞKAN - Sayın Dervişoğlu, bakın, hatibe söz verdim, yapmayın lütfen.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Trabzon Araklı’da büyük bir afet yaşadık. Bakın, arkadaşlar, siz buna yine ne diyeceksiniz? Maalesef diyorum çünkü her yıl yaşıyoruz, sürekli yaşıyoruz, “kader” diyeceksiniz, “kısmet” diyeceksiniz. Bakın, açıklandı, az önce bir vatandaşımızın daha cansız bedenine ulaşıldı, 5’e yükseldi ölü sayısı, 5 vatandaşımız da kayıp ve bunların büyük çoğunluğu belediye işçileri.

Değerli arkadaşlar, emekçileri kaybettik, Trabzonluları kaybettik, vatandaşlarımızı kaybettik ve bu her yıl oluyor. Her yıl birkaç kez olan şey kader olamaz arkadaşlar, Allah akıl fikir vermiş. Ne demişler: Önce tedbir, sonra tevekkül. Ya, her yıl birkaç kez yaşanan şey kader olabilir mi, kısmet olabilir mi?

Değerli arkadaşlar, bakın, İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu gidiyor oraya “Ya, 7 tane evi kökünden söktüp götürmüş bu.” diyor ama bir şey daha söylüyor “Orada, yukarıda HES yok, HES aşağıda.” diyor. Ama bakın arkadaşlar, çok önemli bir iddia var; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı açıklama yaptı: “Sel alanının hemen üzerinde Yüceyurt Elektrik A.Ş.’ye bağlı Araklı-3 HES’in yüklemeye havuzu var ve bu havuzun borusu patladı.” dedi. Açıkça bu iddiada bulunuyor Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı.

Memleketin Tarım ve Orman Bakanı ve İçişleri Bakanı eğer yalan söylemiyorlarsa gelsinler bu Meclise bilgi versinler. Bu vatandaşlarımız nasıl öldü? O sel alanının yukarısında bir HES var mıydı? HES'in yüklenme havuzu patladı mı? Bakın, görüntüler var, sel bir anda geliyor arkadaşlar. Bakın, bir HES'in yüklenme havuzu patlamış gibi geliyor, görüntülerde belli.

Bakın, Karadeniz'de yüzlerce HES'le dere yataklarını tıkadınız, derelerin özgür akmasını engellediniz, dere yataklarına yolları genişlettiniz, tek yolları çift yol yaptınız, genişlettiniz ama o dere yatakları, genişleyen alanları sel yataklarıdır. Dereyi daralttığımıza bakmayın; beş yılda bir, on yılda bir, elli yılda bir geniş alanda akar dereler, sel yatağı olarak akar ama iki yıl önce Hopa'da olduğu gibi, geçen yıl Karadeniz'in pek çok yerinde olduğu gibi sel yolları da götürmüştür ve maalesef vatandaşlarımızın ölümüne sebebiyet vermiştir.

Değerli arkadaşlar, bakın, Karadenizli yerelde HES istemiyor ama siz yalnızca Trabzon'a 51 tane HES yaptınız. Hâlâ pek çok HES Trabzon'da inşa hâlinde. Karadeniz boyunca yüzlerce HES inşaatı var. Ya, Allah'ınızı severseniz, bakın, biz niye "yerel demokrasi" diyoruz? Karadeniz'in milletvekilleri burada var, ben de dede tarafından Karadenizliyim. Arkadaşlar, siz Karadeniz'e sordunuz mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, tamamlayın.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, niye "yerel demokrasi" diyoruz? Bir yere eğer ki bir santral yapılacaksa, yol yapılacaksa oranın halkına sorulmaz mı ya? Karadeniz halkı "Biz HES istemiyoruz arkadaş." diyor. Havva Ana "Ben HES istemiyorum arkadaş." diyor. Neden zorla bu HES'leri yapıyorsunuz, neden Karadeniz'in ekolojisini bu kadar bozuyorsunuz? Bakın, Karadeniz'in yağış düzeni değişmiştir, yağış düzeni dahi değişmiştir, derelere akamamaktadır, her yıl sel felaketleriyle karşı karşıya kalmaktadır Karadenizli. Arkadaşlar, bütün bunları araştırmak üzere bu araştırma önergesine destek verelim. Bakın, araştırma önergesinin konusunda var; Cengiz, Kolin, Limak. Allah'ınızı severseniz, siz bıkmadınız mı üç tane yandaşı zengin etmeye ya? Bütün ihaleler, bütün santraller, bütün elektrik santralleri ve bütün HES'ler neden üç tane şirkete gidiyor, neden üç tane şirketin zenginleşmesi üzerinden vatandaşlarımız can veriyor arkadaşlar? Bütün bunları lütfen hep beraber araştıralım.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Pektaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, tabii, Trabzon Araklı'da sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

HES'ler çevreci projedir. HES'ler taşkın oluşturmaz, taşkın önleme görevi yapar.

Esas konumuz Yusufeli Barajı. Yusufeli Barajı 275 metre yüksekliğiyle, yaklaşık 4 milyon metreküp beton dolgusuyla dünyanın 3'üncü, ülkemizin en yüksek barajıdır. Ayrıca baraj gövdesini yapmak için yaklaşık 500 metreyi de bulan dik kazılar yapılmıştır. Barajın üretim kapasitesi 558 megavattır ve yıllık üretimi de 1,8 milyar kilovatsaattir.

Şimdi, tabii, burada, bittiği zaman arkasında 2,1 milyar metreküp su depolayacağı için kendisinden sonra gelen barajların da üretim kapasitesini artırmaktadır. Dolayısıyla, Yusufeli Barajının ülkemize yıllık getirisi 2,2 milyar kilovatsaatir. Bunu da bugünkü rakamlara vurduğumuz zaman ülkemize yıllık yaklaşık 900 milyon liralık enerji üretimi getirmektedir.

Tabii, burada “486 milyona ihale edilen iş, nasıl oluyor da daha sonra yüzde 193 bir keşif artışıyla yapılmaktadır?” deniliyor. Yusufeli Barajı ikmal inşaatı ihalesi 2018 yılında yapılmış. 2012 yılında yapılan ihale 486 milyon liradır. Burada 2012 ile 2018’in fiyatları karşılaştırılıyor. Hâlbuki 2012’de yapılan ihalenin eğer ki siz eskalasyonunu vurduğunuz zaman, 2018’de bu rakam 880 milyon liradır. Dolayısıyla, bu yüzde 193’lük artış doğru değildir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İhaleye giren adam bilmiyor mu bunu?

CİHAN PEKTAŞ (Devamla) - Yusufeli Barajında, şu konuşuluyor: Neden önceden 3 firma yaptı da daha sonra tek firma yapıyor? Tabii ki önceki ihale yapılırken üçlü bir konsorsiyum almış ancak daha sonraki ihaleyi ise bir firma tek başına almış ve şu anda onun yükleniminde inşaat işi devam etmektedir. Yani diyor ki: Bir kurum tek başına nasıl yapar? Bu konudaki Türkiye’deki en yetkili kurum DSI’dir, bunu DSI’nin yapmasından daha doğal bir şey olamaz.

Ayrıca, önergede kamulaştırma faaliyetiyle alakalı da sorular sorulmaktadır. Şu anda Yusufeli’nde, daha önce Muratlı olsun, Borçka olsun, Deriner Barajında, genellikle -ben DSI’de yıllarca çalıştım- çok fazla mahkemeye gitmeden vatandaşımızla bire bir anlaşarak kamulaştırma rakamları ödenmektedir ve şu anda çok yüksek bir oranda da bu şekilde gitmektedir, hiç kimse mağdur edilmemektedir, herkes kamulaştırma bedelini almaktadır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Herkes mahkemede.

CİHAN PEKTAŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri, mahkeme kararı neticelenen maliklerin de bedelleri derhâl ödenmektedir.

Tabii, Çoruh Nehri bizim için çok önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen Sayın Pektaş.

CİHAN PEKTAŞ (Devamla) – Dünyanın en hızlı akan nehirlerinden bir tanesidir. Toplam enerji potansiyeli, ülkemizdeki HES potansiyelinin yüzde 9,5’idir, ülkemizdeki toplam enerji potansiyelinin ise yüzde 5’idir. Dolayısıyla biz bu şekilde büyük barajlarla enerji üreterek ülkemizin tabii ki enerji ithalatını azaltma yönünde önemli çalışmaları yürütüyoruz, bundan sonra da yürütmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

1’inci sırada yer alan İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 31 ila 60’ıncı maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Askeralma Kanun Teklifi’yle alakalı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir süreç yürütüyoruz, bu kapsam içinde de siyasi partilerimizin süreci uyumlu yürütmeleri demokrasimiz açısından fevkalade önemli bir kazanımdır diye de özellikle ifade ettik hatta bu yasa teklifi konuşulmaya, tartışılmaya başladığı andan itibaren de teklifin önemine binaen, neredeyse, parti grubumuza dâhil hiçbir milletvekilimiz dışarıda bir basın açıklaması dahi yapmadılar. İş konuşalım, eğer yapılacak doğru şeyler varsa o doğru şeyleri el birliğiyle hayata geçirelim istiyoruz fakat üzücüdür, esas konuşmamız icap eden meselelerin dışında spekülasyona dayalı bazı sıradan tartışmaları Parlamento kürsüsüne ya da Meclis sıralarına yansıtıyoruz. Büyüklerim derdi, “Laf çok olursa hata da çok olur.” Çok lafta çok hata olur ve çok hatanın sizi vardıracağı yer de bir günahla buluşmaktan ibarettir. O sebeple, siyasetçi söz söyleme hakkını kullanırken ne söyleyeceğini bildiği kadar ne söylemeyeceğini de kestirmeyi becerebilmelidir.

Fevkalade önemli çalışmalar yapıyoruz, mevcut yasanın eksikliklerini ikmal etmek adına da parti grupları arasında, Millî Savunma Komisyonu arasında, hatta Millî Savunma Bakanlığı arasında yetkili organlarımız mekik dokuyor. Ama nedendir bilinmez, sürekli bu kürsüye bir tartışma taşıma gayreti içinde olan arkadaşlarımız var. Öncelikle, bu kürsüdeyken arkadaşlarımızı bu alışkanlıklarını terk etmeye davet ediyorum. İYİ PARTİ olarak bizim hiç kimsenin etnik kökeniyle, kullandığı dille

(x) 69 S. Sayılı Basmayazı 11/6/2019 tarihli 87’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

ilgili en ufak bir rahatsızlığımız yoktur ama bu Meclis çatışının mehabetine zarar vermemek gibi bir sorumlulukla da karşı karşıya bulunduğumuz asla ve kata unutulmamalıdır. Eski bir İçişleri Bakanı, oturduğu yerden bir iftirayı tahkim edecek beyanlarda bulunuyorsa, İYİ PARTİ...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Bundan sonra sizden müsaade alıp sonra konuşuruz biz!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Estağfurullah efendim, bu İçişleri Bakanlığında herhâlde böyle bir şey var, 2002’den sonra oldu...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Hiç öyle bir şey yok. Sizden müsaade alır, sonra konuşuruz, merak etmeyin!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) - ...İçişleri Bakanlığına oturan kişi, diline endaze vurmadan ve devlet umurunun sorumluluklarını asla ve kata...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Devlet yönetmek, sizin hakaretlerinize katlanmak değildir.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – ...nazaritibara almadan istediğini söyleme hakkına kendini sahip görüyorsa...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Devlet umuru, sizin hakaretlerinize katlanmak değil.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – ...bunu eleştirme hakkını da bize vereceksiniz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Kusura bakmayın, sizin hakaretlerinize katlanmak değil.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Yani ben nezaket sınırını zorlamıyorum ki. Herhangi bir grubu itham etmiyorum, herhangi bir milletvekilini de itham etmiyorum ama siz olmayan bir şeyi ilzam ediyorsunuz. Bunu yapmaya hakkınız yok.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Erzurum İl Başkanınızın açıklamasını okuduk, istifa etti.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Müsaade buyurun. Bakın, konuşmamdan bile rahatsız oluyorsunuz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Erzurum İl Başkanınız dün istifa etti.

BAŞKAN – Sayın Altınok, lütfen müsaade eder misiniz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Benim İl Başkanım...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen git, Erzurum İl Başkanı ol o zaman! Laf atma, git, otur orada, dinle biraz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Sizin kendi il başkanınız. Saygılı ol, saygılı ol! Sen herkese böyle bağırıp herkesi de kendine uydurmaya çalışıyorsun ama kusura bakma!

BAŞKAN – Sayın Altınok, lütfen...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sıkıldıysan git, il başkanı ol kardeşim, burada ne işin var senin ya!

BAŞKAN – Sayın Türkkan, lütfen...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Sayın Bakan, siz, bizi belediye başkanlığı makamında pazarlığa mahkûm ettiğiniz bir kişinin beyanına göre itham edemezsiniz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Adımı vererek konuşuyorsunuz, adımı vererek konuşmayacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Altınok, söz talep edin, ben size söz veririm.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Bizim elimizdekileri bırakın, medyada sayfa sayfa yayınlandı, televizyon ekranları saatlerce gösterdi. İmralı'ya heyet gönderenler, sizin oturduğunuz parti grubunun temsilcileri. Kandil'e heyet ve elçi gönderenler, sizin partinizin temsilcileri. Oslo'da, Dolmabahçe'de pazarlık yapanlar da sizin partinizin temsilcileri. Bize döndüklerinde...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Benim adımla vererek konuşmayın o zaman.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Müsaade buyurun canım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onun için ödüllendirildi, milletvekili oldu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Ben bekçi değilim, ben sizin bekçiniz değilim, karakoldaki komiseriniz de değilim; ben bu memleketin milletvekiliyim.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Ben de sizin şamar oğlanınız değilim, kusura bakmayın.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Ben bunları söyleyeceğim.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Herkes konuşacak.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Siz, eski görevinize bağlı olarak, önüne gelene ithamda bulunma hakkına sahip değilsiniz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Kesinlikle değilim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Bakın, siz bunları yaptınız, ondan sonra da dediniz ki: “Bunlar devlet işiydi.” “Devlet” deyince bizim için akan sular durur. Siyasi geçmişimiz de bugün bu kürsüde söylediklerimize kefilidir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O eskidendi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Ama bu Kürt kardeşlerimiz size oy verdiklerinde “sevgili Kürt kardeşlerimiz” oluyor da başka bir siyasi partiye oy verme tercihinde bulduklarında neden “PKK'lı” diye itham ediliyor? Bu, kendi içinizde sorgulamanız icap eden bir iş.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir şey yok.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Öyle bir şey yok, onu da siz uyduruyorsunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Evet, bu, sizin işiniz.

Şimdi, burada bir şey oldu, bir arkadaşımız geldi, anlayamadığımız bir dilden 3 kelime söyledi. Kullandığı bu dilin Kürtçe olmasından benim zerre muzdarip olmamı kimse beklemesin ama Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu kürsüye gelen biri Abhazca, Çeçence, Gürcüce konuşmaya başlarsa o zaman bu yüce Meclisin insicamı bozulur ve geleceğe dair beslediği emeller ve hedefler de zedelenir. Aklımıza geldiği gibi konuşmayalım.

Dönüyorsunuz, dolaşıyorsunuz Fetullah Gülen'le, PKK'yla, HDP'yle bizi iltisaklandırmaya çalışıyorsunuz. Burada bu işi yapması icap eden en son kişi siz olmanıza, itham edilecek en son kişiler de bizler olmamıza rağmen bunu ısrarla sürdürüyorsunuz. Hoşunuza mı gidiyor size “FETÖ'yle iltisakınız var, PKK'yla pazarlığınız var.” dememiz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İki de sizde var, ikisi de.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Ne var?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İki de sizde var.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Siz de beni çok iyi tanırıyorsunuz, buraya her geldiğimde “İyi tanırıyorsunuz.” diyorum. Sen beni o bahsettiğin terör örgütleriyle irtibatlandırabilecek, iltisaklandırabilecek bir tek delil gösterebilir misin?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Şu anki duruşunuz yeterli bizim için.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya sen kendine bak!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Sen çoktan dizinin üstüne çökmüşsün. Benim dik duruşum seni elbette ki rahatsız eder. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar...

Sayın Dervişoğlu, siz lütfen Genel Kurula hitap edin.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Şimdi zaten Genel Kurula hitap ediyorum, her ne kadar sıraları boşsa bile.

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar üzerine alındı da.

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Benim sizden istirhamım şudur: Bakın, siz bizi haksız yere itham ederseniz biz sizin önünüze vesikalarınızı koyarız. Bunu da Türkiye Büyük Millet Meclisinde olsun diye asla ve kata istemeyiz.

Şimdi arkadaşım Kürtçe konuşuyor, birileri de diyor ki: “Efendim, seçimler için işmar mı ediyorsunuz?” Ben öyle demiyorum, alışkanlık yaptı, belki de İmralı’ya mesaj gönderiyorsunuz endişesi taşıyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Necdet İpekçü.

Necdet Bey? Yok.

Kim konuşacak Sayın Oluç?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Necdet Bey konuşacak.

BAŞKAN – Peki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Topal.

Sayın Topal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılarımı sunuyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Buradan, vatan hizmetinde bulunan bütün askerlerimize selamlarımı, saygılarımı sunuyorum ve özellikle sınır boylarında nöbet tutan bütün canlarımızı, askerlerimizi kucaklıyorum, yüreklerinden öpüyorum, şehitlerimize bir kez daha Allah’tan rahmet diliyorum.

Değerli arkadaşlar, dünyada orduların tarihine bakıldığında, genel olarak önce devletler kurulur, ondan sonra devletin gereksinimi kadar da ordu kurulur. Fakat bizim tarihimize baktığımızda durum biraz daha farklı. Kadim devlet geleneğimizde, milletimiz öncelikle ordusunu kurmuş, ondan sonra muzaffer olan ordumuz devleti kurmuştur. Yani bu yüzden Kara Kuvvetleri ambleminde “milattan önce 209” yazar ve bu yüzden Kara Kuvvetlerimiz yani ordumuz kuruluş tarihini milattan önce 209 olarak görür. Yakın tarihimize baktığımızda, yine cumhuriyetten önce düzenli ordunun kurulmasını Mustafa Kemal Atatürk ısrarla istemiştir ve Kurtuluş Savaşı’nı da bu düzenli orduyla başardık; bunu hepimiz çok iyi biliyoruz. İşte bugün, iki bin iki yüz yirmi sekiz yıllık bir ordunun kanununu görüşüyoruz. Gelenekleriyle var olan halkımızın devletle özdeş gördüğü, evlatlarını emrine vermekte asla tereddüt etmediği, hepimizin peygamber ocağı olarak saydığı bir ordunun kanunundan bahsediyoruz değerli

arkadaşlar. Mütareke dönemlerinde bile, düşmanın her masaya oturduğunda 1'inci madde olarak ısrarla "Ordunuzu dağıttın." diye önümüze şart olarak koyduğu ordumuzun kanunundan bahsediyoruz. Bu yüzden, orduyla ilgili yapılacak her düzenleme hayati bir önem taşımakla birlikte, bizim için en kıymetli varlığımız olduğunu burada bir kez daha ifade ediyorum çünkü bu, devletimizin bekası, milletimizin bölünmez bütünlüğünün teminatıdır.

Meclis tarihimize baktığımızda, değerli arkadaşlar, bütçe görüşmelerinde ister Bütçe Komisyonunda olsun isterse de Genel Kurulda olsun, 2 kurumla ilgili mutlaka uzlaşmaya varılır: Biri Hariciye, Dışişleri Bakanlığı, biri de Türk Silahlı Kuvvetleri çünkü mutlaka toplumsal bir uzlaşma gerekiyor. Çünkü bu, sadece iktidarı ilgilendirmiyor; bu, iktidar ve muhalefet bloklarını da ilgilendiren birliğimizin teminatıdır, bunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Bu sebeple, bu kurumlarla ilgili yapılacak düzenlemede bir toplumsal mutabakat gerekiyor değerli arkadaşlar.

Evet, değerli grup başkan vekillerimizle beraber bu konuyla ilgili bizim görüşümüz sunuldu ve bizim görüşümüz... Şu anda burada saymak istemiyorum, az önce sayın grup başkan vekilimiz basın toplantısında detaylı bir şekilde açıkladı. Bu konuda biz, her zaman Türk Silahlı Kuvvetlerinin yanında olduğumuzu burada ifade etmek istiyoruz.

Şimdi, tabii, hepimiz çok iyi biliyoruz, 1111 sayılı Kanun'un geleneksel bir kültür oluşturduğunu varsayarsak toplumsal hafızalarda yerini almıştır. Fakat buradan bu teklifi getiren arkadaşlar -Komisyonda- bunu ne topluma ne Türk Silahlı Kuvvetlerine maalesef sormadılar. Evet, bu son dört beş gündür bir mutabakat oluşturuluyor. Biz de en kısa sürede çıkmasını istiyoruz açıkçası, burada ifade etmek istiyorum, bizi izleyen bütün askerlerimize buradan bunu ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, on yedi yıllık AK PARTİ iktidarında birçok milletvekili değişti, MKYK değişti ama maalesef, çark değişmedi. Neden? Çünkü bu on yedi yıllık dönemde Silahlı Kuvvetlerimiz bir terör örgütünün inisiyatifine maalesef terk edildi, iki bin iki yüz yirmi sekiz yıllık ordunun Genelkurmay Başkanı terörist olarak cezaevine atıldı, vatansever subaylarımız kumpas davalarıyla işten atıldı, cezaevlerine konuldu, kozmik odaya maalesef bu dönemde girildi. Sonuçta, 15 Temmuz gibi bir hain girişimle karşı karşıya kaldık. Bunun müsebbibi kim arkadaşlar? Ve maalesef, bu darbe girişiminde bulunan hainlerin her birisinin terfilerinin altında, maalesef, bu iktidarın imzasının olduğunu burada ifade etmek istiyorum. Genelkurmay Başkanının karargâhına girildi, rehin alındı, 15 terörist Silahlı Kuvvetlerimizin tüm komuta kademesini bir düğün salonunda derdest etmeye çalıştı. O gece Silahlı Kuvvetlerimizin tüm komuta kademesi rehin alındı, ordumuz neredeyse başsız kalıyordu.

Arkadaşlar, bütün bu olayların yaşanmasının nedeni kim, sorumlusu kim? Ve hâlâ, maalesef, açıklığa kavuşturulamadı. Tabii, bunları burada ifade etmek istiyorum, neden? Çünkü bundan sonra aynı olaylarla karşı karşıya kalmayalım, yaşamayalım.

Bakın, ben size tarihten bir anekdot anlatmak istiyorum: 18 Mart 1915, Çanakkale destanı. O dönemde, düşman, maalesef, 25 Nisan 1915'te, Çanakkale'de biz destan yazdığımızda, Arıburnu ve Seddülbahir bölgesine çıkarma yaptı ve gözetleme taburunu püskürtmeye çalıştı. Oradan Mustafa Kemal Atatürk gözetleme bölüğünü görüyor, ne olduğunu soruyor ve onlar 261 no.lu tepeyi gösteriyorlar, diyorlar ki: "Düşman karşıda." Mustafa Kemal Atatürk diyor ki: "Cephanemiz var." "Cephanemiz bitti." diyor askerler. "O zaman, süngümüz var; süngü tak ve yere yat." diyor Mustafa Kemal Atatürk askerlere. İşte, onlar yere yattıkları zaman, düşman da yere yatıyor, ne yapacağını bilemiyor. O arada zaman kazanıyor. Mustafa Kemal Atatürk o dönem, hatırlıyorsanız şöyle tarihî bir söz söylüyor, diyor ki: "Ben size taarruz etmeyi emretmiyorum, ben size ölmeyi emrediyorum." Çünkü biz ölünceye kadar başka kuvvetler bizim yerimizi alır.

İşte, ben de buradan, kafasına silah dayanan, Mustafa Kemal Atatürk'ün Başkomutanlığını yapan o Genelkurmay Başkanına hatırlatmak istiyorum. Kafasına silah dayandığı zaman Mustafa Kemal Atatürk'ün o sözünü hatırlamalıydı, hele hele, kafasına silah dayayan kişiyle Mustafa Kemal Atatürk'ün Çankaya Köşkü'ne helikopterle inmemeiydi ve o hâlâ maalesef, açıklanamadı, ortaya çıkmadı değerli arkadaşlar.

Peki, iki bin iki yüz yirmi sekiz yıllık ordumuzun tarihinde böyle bir olay yaşandı mı arkadaşlar? Yaşanmadı. Peki, bu duruma nasıl gelindi? İşte, o yüzden biz Türk Silahlı Kuvvetleriyle ilgili düzenleme yapılırken görüşümüzü dile getiriyoruz. Sadece bizim değil, özellikle emekli subayların da görüşünün alınması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, 5'inci maddeyle ilgili endişelerimiz devam etmekle birlikte bu kanunun bir an önce çıkmasını biz de istiyoruz.

Bir kez daha şehitlerimizi rahmetle yâd ediyorum. Bütün askerlerimize selamlarımızı, saygılarımızı iletirken -önümüzdeki maddelerde de ben tekrar söz alacağım- hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın İpekyüz konuşacak. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, öncelikle size teşekkür ediyorum duyarlılığınızdan dolayı.

Değerli milletvekilleri, bedelli askerlik kavramı her seçim döneminde veya kriz dönemlerinde veya yoğun talep dönemlerinde gündemimize gelmekte, bu konuda ne yapılacağı tartışılmaktadır. Bildiğiniz gibi, Türkiye'de erkekler için askerlik zorunlu bir görev ve birçok insan, okumuş, çalışan, birikimli insan yaşamının belli bir kesiminde bir mesafe koymakta, mesleklerini de icra etmeden, tümüyle bu görevi yerine getirmeye çalışmaktalar. Son yıllarda ne oldu? İnsanlar askere gitmemek için olabildiğince erteleme yollarına girdiler, bakaya durumuna düştüler ve buradan, yurt dışında olanlar için dövizle ilgili bir düzenleme diye başlayan bu süreç giderek yaygınlaştı, her Meclis döneminde bedelliyle ilgili tartışmalar Meclisin gündeminde oldu. Millî Savunma Bakanı Sayın Hulusi Akar diyor ki: "Eğitim aşamasında ve rütbe aşamasında, aslında biz askerlikte bir eşitlik getirmiş olduk." Belki de bir eşitlik gelmiş oldu ama şu anda, yapılan düzenlemeyi aslında biz siyasetçilerin nasıl okuması lazım? Yeni getirilen mantıkla eğitimde eşitlik olsa bile, ekonomide bir eşitlik sağlanmıyor. "Her fakir, her yoksul askerlik yapacak." gibi bir sonuç çıkıyor ortaya çünkü "Parası olan verecek, parası olmayan askerlik yapacak." gibi bir kavram çıkıyor. Meclisin görevi, aslında dezavantajlı olan, yoksul olan insanların yanında olmaktır. Türkiye'yi üçe ayırırsak, en üst veya üst tabakadaki insanlara bakarsak, istatistiklere göre kabaca 100 bin liranın üzerinde geliri olanlara bakarsak: Bunlar bir ay askerlik yapıp bedelini ödeyecekler, yararlanacaklar. Orta gelir tabakasına bakarsak: Bunlar da daha çok, para ödeyemeyecek durumda olacaklar ya kredi çekmek zorunda kalacaklar ya da para vermedikleri için altı ay askerlik yapmak zorunda kalacaklar. Peki, en düşük durumdakiler ne olacak -Türkiye'deki her konuşmacı, her seferinde ekonomiyle ilgili konuştuğumuzda yoksulluğu dile getiriyoruz, işsizliği dile getiriyoruz- bunlar ne yapacak? Altı ay dışında, tekrar altı ay ek bir süre yapacaklar ki ayda 2 bin liraya tekabül eden bir harçlık alsınlar diye düşünülüyor. Bu durumda ne oluyor? Daha çok, yoksullar askerliği yine yapmak zorunda bırakılmış oluyor. Parası olan gelecek, bu işten kurtulmuş olacak. Bu, gerek yasalarımız açısından gerekse eşitlik ilkesine birçok açıdan aykırı bir düzenleme.

Bir diğer konu ne? Türkiye'deki bu gelir gruplarına göre dağıtsak, bunların sayılarına baksak bir yığın istatistik çıkarıp paylaşabiliriz. Buradan gelecek olan gelir gerçekten katkı mı sağlayacak? Hesapladık biz, binde 1 oranında bir katkısı oluyor, hiçbir katkısı yok. Ama Türkiye'nin askerî

harcamalarına baktığımızda, Türkiye askerî harcamalarını -Çin'den sonra- en fazla artıran ülke konumunda. Bunu niçin söylüyorum? Sürekli istikrarsızlık, sürekli gerginlik yarattıysanız savunma bütçesine sürekli para ayırmak zorundasınız. İlk hükümetler kurulduğunda AKP döneminde, nasıl ki “İşkenceye sıfır tolerans.” deniyordu... Bir diğer “sıfır” kavramı niçin kullanılıyordu? Komşularla sıfır problem, hiçbir sorun olmayacak ama bakıyoruz ki bütün komşularla problem olduğu gibi, harcamalarımız da giderek artmakta. Bir taraftan da bu yoksullar para bulmak için bankaya gidip kredi çekmek zorunda kalacaklar.

Arkadaşlar, gerçekten ben merak ediyorum, evlilik paketleriyle ilgili reklamlar düzenliyor bankalar, tarımla ilgili reklamlar düzenliyor, askerlikle ilgili para için nasıl bir reklam düzenleyecekler veya ödeyemezse ne olacak? Şu anda biliyoruz ki birçok kredi kartı, birçok tüketici kredisi ödenemiyor, birçok çiftçi borcunu ödeyemiyor. Ne yapacaklar peki? “Hadi, borcunu ödeyemiyorsun, tekrar askere gel.” Böyle mi diyeceğiz? Böyle bir şey olmaz. Tam tersi, bunlara, bizim yoksul ve dezavantajlı kesimlere destek olmamız lazım, dezavantajlı kesimlere sahip çıkmamız lazım ve dün de belirtmiştik, biz zaten askerliğin zorunlu olmasına karşıyız.

Bir taraftan da kamu harcamalarının karşılanması için bu sistem getirildiği gibi, ordunun önemli bir kısmının profesyonelleştirilmesi gerekir. Bu ek altı aylık sürede bunlar nasıl profesyonelleştirilecek? Zaten yoksullardan gelmiş oluyor.

Türkiye’de savunmayla ilgili yapılan bu harcamalar, hesaplamalara göre, yüzde 46 oranında artmış ve bu AKP döneminde artmış. Kişi başına askerî harcama rakamları daha önce, 1988 yılında 51 dolar iken şu anda -2015 en yakın hesaplama tarihi- 202 dolara dönüşmüş ve bunlar, hepsi bizim cebimizden çıkmakta. Askerî harcamalar hızla artarken insanlar cebindeki parayı hesaplayıp markete gittiğinde ne yapacağını tartışıyor ve anımsarsınız, daha önceki dönemde de konuştuk, patates meselesi, soğan meselesi gibi; şu anda en çok konuşulardan birisi de kıraathaneye de gitseniz, herhangi bir yere de gitseniz insanlar S400’ü konuşuyor, insanlar F35’i konuşuyor, bütün bunlarla ilgili hesaplamalar yapılıyor. İnsanlar döviz kuruna bakarken “Acaba bu S400 nasıl olacak, ne edecek?” diye hesaplıyor. “Sıfır problem” dediğimiz de de gerçekten bir gelgit yaşıyoruz. Daha önce Rusya’yla çok iyi dosttuk, problem yaşadık, şimdi tekrar dost. Suriye’yle çok iyi dosttuk, problem yaşadık, tekrar problem. Suudi Arabistan’la iyi dosttuk, tekrar problem, tekrar iyi dostluklar. Bütün herkesle gelgitler olduğunda artık, bizim vatandaşlarımız gerçekten şaşırmış durumda. Bu, savunmayla ilgili; kiminle dostuz, ne yapacağız, kim düşman, onu bile karıştıracak düzeye geldik. En önemli şey askerî harcamalarda, bir ülke barış için hizmet etmiyorsa, sürekli kaygı düşünüyorsa silaha para yatırır veya bir iktidar -sürekli kalmak- için kendi iktidarını korumak istiyorsa barış dışında, sürekli savaş söylemini gündemde tutuyor, sürekli gerginliğini gündemde tutuyor. Eğer biz dünyaya da bakarsak daha demokratik adımları, daha barışçıl söylemleri olan ülkelerde savunma bütçesi daha azalıyor, dezavantajlı insanlar daha da yararlanıyor. Az önce belirttiğim gibi, yoksulluktan söz ediyoruz, yoksulların var olduğunu savunuyoruz, “Altı ay yap.” diyoruz, “Altı ay daha yaparsan sana ayda 2 bin lira para verilir.” diyoruz. Sorun para vermek değil, yoksullukla mücadeledir, yoksulluğu önlemektir. Biz yoksulluğu önlemekle ilgili politika geliştiremezsek nice bedelliler çıkarırız, nice bedelli uygulamalar çıkarırız. Bunu düzenlememiz lazım. Yoksa bedelli olan ne oluyor? Afyon’da oturan, Denizli’de oturan, Batman’da oturan, Siirt’te oturan, Şırnak’ta oturan... Bunlar, bu Mecliste oturanlar, parası olanlar için mi düzenlemeler yapıyorlar? Bizim onlar için bir düzenleme yapmamız lazım.

Bir diğer konu: Burada -yani zaman biraz daralıyor- er dediğimiz kişi genelde, şu anda bile en zor şartlarda hizmet veren ve yerine getirmeye çalışandır çünkü bekleyemiyor da bir an önce askere gidip tekrar normal -evliyse, çiftçiye neyse- yaşamına dönmek istiyor. 15 Temmuzda Yazgülü Aldoğan’a

yazılan bir mektup var. Ahmet Özdemir, Çorumlu, beş günlük asker. Hemen emir veriliyor: “Çık dışarı, havaalanına doğru, İstanbul Atatürk Havaalanına...” O zaman hatırlarsınız, IŞİD’in bir saldırısı olmuştu. Diyor ki: “Tekrar bir şey mi var?” Ve orada yakalanıyor, müebbet, cezaevinde şu anda ve problemini yansıtmak için gazetelere yazı yazıyor. Bunu niçin anlatıyorum? Yoksullar, dezavantajlılar her dönem mağdur oluyor. Peki, o dönem ne oldu? Üst rütbeliler yakalanmadı veya neydi? Adil Öksüz gibi kişiler yakalandı, tekrar kayboldular ve uçup gittiler ama erler içeride. Bunlara ait bir düzenleme yapılmazsa, barışla ilgili söylemler gelişmezse buna benzer problemler çok artacak.

Bütün siyasi partiler yanılmıyorsa tekrar bir konsensüs geliştirdiler. Bu hazırlanan taslakta Cumhurbaşkanıyla ilgili, 45’inci maddeyle ilgili bir düzenleme vardı. İşte, Cumhurbaşkanı’nın barışta, olağanüstü hâlde, seferberlik hâllerinde, savaşta, gerekli gördüğünde kişileri askerlikten muaf tutması için bir düzenleme vardı, yanılmıyorsa bir düzenleme yapılmış.

Arkadaşlar, bunu hazırlayanlar, bir taraftan Cumhurbaşkanı’na “Başkomutan” diyorlar, Başkomutanın tanımını getiriyorlar. Başkomutan kalkacak, birilerini askerlikten muaf tutacak. Bir taraftan da Cumhurbaşkanı onayıyla –bu, herhâlde kendisinin bilgisi dışındadır çünkü bilse bunu hazırlayanlara kızar- bir ay para vermemek için muaf tutulacak. Koskoca bütçe var ya, her yemeği bile şeydir ya... Onların parasını vermeyecek, bunu şey yapacak. Bu ayrıcalıklardan vazgeçmek lazım. Yapılması gereken, bütünüyle -bu ikinci bölüm üzerinde konuşulan şeyler ve dün de belirttiğimiz gibi- vicdani reddin tanınması dâhil, askerî harcamaların artırılması değil, komşularla iyi ilişki içerisinde ve ülkenin içinde de barış söylemi... Herhangi bir yasal düzenleme yapacaksa herkese eşit şekilde ulaşmamız lazım, parası olana ayrıcalık değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İpekyüz, son cümlelerinizi alayım.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ha, düzenleme yapmak lazım, zorunlu askerlikte düzenleme yapmak lazım ama mağdur olan, dezavantajlı kesimleri de gözetmemiz lazım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Kirazoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Ağrı Diyadin ve Trabzon Araklı’da yaşanan sel felaketleri nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Ayrıca, Mısır’ın seçilmiş tek Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi’yi de şehadeti vesilesiyle huzurlarınızda rahmetle anıyorum.

Bugün 69 sıra sayılı Askeralma Kanunu Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde söz almış bulunuyorum, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

Millet ve devlet geleneğimizde askerlik peygamber ocağıdır ve askerlik, milletimizin yükümlülük esasına dayalı en eski kurumsal yapılarından biridir. Dünyada ve Türkiye’de askerî teknolojinin yani savunma sanayisinin süratle gelişerek yeni silah sistemleriyle araç gereçlerin çeşitlenmesi, muharebe sahasında yaşanan konsept değişiklikleri, bölgesel ve küresel güç dengelerinin değişkenliği, Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyadaki gelişmelere hızla ayak uydurmasını teminen, yeni donanımlarla etkin personel kullanımını zorunlu hâle getirmiştir.

Yeni askerlik sisteminin, yapılan bu çalışmanın temel amacı, öncelikle Silahlı Kuvvetlerimizin bu ihtiyacı ile toplumun beklentileri ve bireylerin bedelli askerlik talebi arasında dengeli bir şekilde bir karşılama sağlamaktır. Bu çerçevede, kanun teklifinin yasalaşmasıyla 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kaldırılacaktır. Bu kanunlarda düzenlenen konuların tek kanun altında toplanarak uzun yıllardır asker alma süreçlerinde yaşanan belirsizliklerin ve beklentilerin giderilmesi, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına uygun personel seçiminin önünün açılması, ülkenin sahip olduğu nüfus gücünün daha etkin ve verimli hâle getirilmesi, kullanılması amaçlanmaktadır. Buna göre, askerlik yükümlülüğünün, iş hayatını bölen, aile kurulmasını geciktiren, eğitim süreçlerini etkileyen ve iş bulmayı zorlaştıran bir süreç olmaktan çıkarılarak hem bu süreçleri hızlandıran hem de ekonomiye ciddi katkılar sağlayan ve toplumsal yaşama katkılar getiren bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır. Tabii, tüm bunların en önemli sonucu da Türk Silahlı Kuvvetlerindeki yetenekli askerî personelin sistem içinde kalması sağlanarak Türk Silahlı Kuvvetlerimize katkı sağlanması umulmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılan bu düzenlemeyle kökleri hem bizim tarihimize dayanan hem de modern ordularda kullanılan bir sistem oluşturulmaya gayret edilmiştir. Yeni sistemde, gençlerin kişisel, mesleki ve eğitim alanlarındaki ihtiyaçları göz önünde tutulmuş, askerlik görevini çeşitli sebeplerle erteleyen 2 milyon 200 bin gencimize ek olarak, her yıl sisteme dâhil olan askerlik çağındaki yaklaşık 700 bin gençten de uygun bir şekilde askerlik hizmetlerinde faydalanılması ve başvurularının alınması sağlanmıştır.

Bu düzenlemeyle, Millî Savunma Bakanlığı ve diğer kamu kurumları iş birliğinde, çağın teknoloji ve gereklerini, hem tarihimizi hem millî, manevî hem de mesleki değerlerimizi göz önünde bulundurarak ihtiyacımıza uygun bir askerlik sistemi kurgulanmaktadır. Bu sistem kurgulandığı zaman, tüm askerî okullarımız, harp okullarımız, subay okullarımız ve diğer eğitim merkezleri daha istekli ve nitelikli insan kaynağına kavuşmuş olacaktır. Mehmetçik ayrıca her zaman bu sistemin temel unsuru olmaya devam edecek ve her Türk vatandaşı erkek peygamber ocağını tanıyacaktır muhakkak.

Bu düzenlemeyle yapılan birkaç değişikliği sizlerin bilgisine sunmak istiyorum: Askerlik hizmet süreleri tahsiline bakılmaksızın her erkek Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı için altı ay olacak, bunun bir ayı temel eğitim, beş ayı kıta hizmeti olacaktır. Erbaş ve erlerden altı aylık zorunlu askerliğini tamamlayanlardan altı ay daha askerlik yapmak isteyenler, uygun görülmesi hâlinde -sıralı amirlerinin- askerliğe devam edebilecek ve bunlara bu süre için asgari ücret tutarında harçlık ödenecektir. Yedek subay ve sistemin yeni bir unsuru olan yedek astsubaylar için askerlik on iki ay olacaktır. İki veya üç yıl süreli yüksek okullardan mezun olanlar iki ay eğitim ve on ay kıta hizmeti olmak üzere yedek astsubay olarak askerlik yapabilecek ve astsubayların tüm haklarından yararlanabileceklerdir; bu da önemli bir yeniliktir.

Bu kanunla, bedelli askerlik sürekli ve öngörülebilir yapıya kavuşacaktır. Yirmi yaşını dolduranlar bedelli için başvurabilecek, bedelli üst yaş sınırı lise mezunları için 22, mesleki ve teknik lise mezunları için 25, fakülte, yüksekokul ile meslek yüksekokullarında -dört yıllık olanları- öğrenim görenler için 28, doktora yapanlar için 35 olacaktır. Kanunun yayımından sonra yoklama kaçağı olanlar ile bakaya kalanlara bir defaya mahsus bedelliye başvurma imkânı tanınacaktır. Bedelli askerlik ücreti memur maaşına endeksli bir formülle her yıl güncellenecek ve peşin olarak ödenecektir. Bedelli askerliğin ekonomimize gelir getireceği ve bu gelirin de savunma sanayisi ile Türk Silahlı Kuvvetleri faydasına kullanılacağı açıktır.

Askerlik hizmetini tamamlayanlara askerî öğrenci, dış kaynaktan muvazzaf subay, astsubay; sözleşmeli subay, astsubay; uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş, er temininde belli bir miktara kadar ilave puan verilebilecektir.

Yeni askerlik sistemi Silahlı Kuvvetlerimiz açısından daha dinamik ve operasyonel bir yapı için profesyonel yükümlü askerlik dengesini sağlayacaktır. Ayrıca, tüm vatandaşlar tarafından genel askerî eğitimin alınması, yedek astsubaylık sistemiyle insan kaynaklarının etkin kullanımı ve bedelli geliriyle Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra, askerliğin kısılması ve eşitlenmesinin getirdiği avantajlar, vatandaşa sunulan seçeneklerin artırılması, TSK’de istihdam imkânlarının artırılması, öğrenim hakkı güvencesinin temin edilmesi ve her şeyden önemlisi, planlanabilir, öngörülebilir bir sistemle insan kaynakları israfının engellenmesi gibi faydalarının olacağı aşikârdır.

Yeni askeralma kanununun vatandaşlarımız ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Saffet Sancaklı.

Sayın Sancaklı, şahsınız adına da söz talebiniz var, size toplam on beş dakika süre vereceğim birleştirerek.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri de televizyonları başında izleyen büyük Türk milleti; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Esasen, Türkiye’de uzun süreden bu yana zaman zaman dillendirilen ancak bir türlü nihayete kavuşmayan önemli bir düzenlemeyi görüşmekteyiz. Günümüzde dünyadaki askerlik uygulamalarına baktığımızda karşımıza iki tip askerlik sistemi çıkmaktadır: Biri profesyonel askerlik, diğeri ise bizdeki gibi zorunlu askerlik sistemidir ancak her iki sistemde de kendine özgü zorluklar, olumlu ve olumsuz yönler bulunduğu bilinmektedir. Öte yandan, ülkelerin güvenliklerine yönelik tehdit, risk ve diğer jeopolitik sorunlar da değişime uğramaktadır. Ayrıca, teknolojik ilerlemeler sonucu, modern ve karmaşık silah sistemlerine sahip ordularda eğitilmiş ve bilgili personele gerek duyulmaktadır.

Bugün baktığımızda, Türk Silahlı Kuvvetleri personel mevcudunun önemli bir bölümü profesyonel askerlerden oluşurken iç güvenlik harekâtı gibi özellik gerektiren görevler de bu askerî personel tarafından yerine getirilmektedir.

Bugün ülkemiz coğrafyasında cereyan eden başta Suriye, Irak ve son dönemde Doğu Akdeniz’deki hareketlilik, ülke olarak teyakkuzda olmamız gereken bir dönemde olduğumuzu işaret etmektedir. Bir yandan baş döndürücü jeostratejik ve jeopolitik gelişmeler yaşanırken diğer yandan da terör örgütleriyle mücadelelerimiz de son hızıyla ve gayretiyle devam etmektedir.

Tam böyle bir dönemde görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle herhangi bir zafiyete ve boşluğa mahal verilmemelidir. Bu yüzden, Türk Silahlı Kuvvetleri yeni sisteme geçiş sürecini iyi planlamalı, mevcut riskleri göz ardı etmemelidir.

Uluslararası askerî araştırma şirketinin (Global Firepower) araştırmasına göre ordumuz, Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri arasında en güçlü ordu, dünya sıralamasında ise 7 ile 9 arasında yıldan yıla değişen sıralarda yer almaktadır.

Unutmayalım ki 15 Temmuz sonrasında ordudaki FETÖ’cüler temizlenmeye başladığında birileri “Müttefiklerimiz tasfiye ediliyor.” diye feryat figan etmiş, kimisi de “Türk ordusu zayıflıyor.” diye timsah gözyaşları dökmüştü. Ancak şerefli Türk ordusu bunun böyle olmadığını dosta düşmana

göstermiş ve ispatlamıştır. 15 Temmuzdan kırk gün sonra, kısa bir sürede Fırat Kalkanı Harekâtı bu tezviratın bir karşılığı olmadığını ortaya koyarken Zeytin Dalı Harekâtı ise neyin ne olduğunu tam manasıyla göstermiştir. Kahraman ordumuz, hain PKK ve FETÖ'yle mücadelesine devam ederken diğer yandan namusumuz olan sınır güvenliği konusunda da hiçbir taviz vermemektedir.

Tüm bu özverili ve meşakkatli görevler için şimdi önümüzdeki bu teklifle iyi seçilmiş ve eğitilmiş, uygun görevde istihdam edilmiş, ruh sağlığı yerinde, heves ve arzusu yüksek bir insan gücüne ulaşılmış hedeflenmektedir. Bir yandan Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapmanın çekiciliği artırılırken profesyonel askerlik günün ihtiyaçlarına göre de şekillendirilmektedir. Ancak bu düzenleme hayata geçirilirken hâlen silah altındaki ve emekli olmuş uzman çavuşlarımız ile uzman erbaş ve erlerimizin ekonomik ve özlük haklarındaki haklı beklentileri de giderilmelidir.

Önümüzde uzun ve zorlu bir dönem olacağı bugünden şekilleniyor. Baktığımızda kendini "müttefik" olarak adlandıran ancak her fırsatta bu müttefikliğin gereklerinden kaçınanlar şimdilerde S400 savunma sistemini bahane ederek akıllarınca tehdit ettiklerini sanıyorlar. Benzer yöntemi ve niyeti, Suriye'deki terör örgütlerine verdikleri destekle de gösteriyorlar. Bu kürsüden Türk'ün gücünü ve dirayetini sınamasınlar diyorum. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde hiç imkânlarımız yokken yedi düvele karşı verdiğimiz Kurtuluş Savaşı'nda tarihte neler yaptığımızı, bundan sonra da neler yapabileceğimizi iyi düşünsünler; Türk'ün gücünü, dirayetini de sınamaya kalkmasınlar. Müttefiklik adabıyla hareket eden Türkiye'nin iyi niyeti suistimal edildiğinde karşılarında bambaşka bir Türkiye göreceklerinden de hiç şüpheleri olmasın. Türk milletinin şanlı tarihi nice art niyetlileri bozguna uğratmasıyla doludur.

Napolyon'u hepimiz biliyoruz. Tarihte Napolyon şöyle bir söz söylemiş; biz bu sözü hatırlayalım ama herkes de bütün dünya da bu sözü hatırlasın: "Bana Türklere kurulu bir ordu verin, dünyayı rehin alayım." Bunu söyleyen de meşhur savaşı Bonapart.

Irak'ın kuzeyi Hakurk bölgesinde 27 Mayıs 2019'da başlatılan Pençe Harekâtı planlandığı şekilde başarıyla devam etmektedir. Harekâtın başlangıcından itibaren etkisiz hâle getirilen terörist sayısı 50'yi geçmiştir. Komando birliklerimiz PKK terör örgütüne ait sığınak, mağara ve silah mevzilerini tespit ve imha faaliyetlerine de devam etmektedir.

Bu vesileyle, Atatürk başta olmak üzere, vatanımız, al bayrağımız, milletimiz için canını feda eden tüm şehitlerimizi bir kez daha saygı ve şükranla anıyor, kahraman gazilerimize de esenlikler diliyorum.

Kısa bir bilgi vermek de istiyorum -biliyoruz hepimiz ama- 2 milyon 300 bin kişi şu anda askerlik yaşını geçmiş. Türk Silahlı Kuvvetleri her sene 300 bin kişi alabildiğine göre -ihtiyacı o kadar olduğu için- nüfus genç olduğu için her sene 700 bin kişi de askerlik yaşına geldiğine göre her sene bir 400 bin fazlalık var. Bu kanayan yarayı biz çözmek zorundaydık. Şu anda direkt 3 milyon kişiyi ilgilendiriyor ama aileleriyle birlikte 15-20 milyon kişiyi ilgilendiren bir yasayı görüşüyoruz ve inşallah, en kısa zamanda da çıkaracağız bunu.

Tabii, Milliyetçi Hareket Partisinin görüşleri, duruşu hiçbir zaman konjonktürel olmamıştır; Milliyetçi Hareket Partisinin duruşu, görüşü, bakışı her zaman ilkeseldir. Ne demek istiyorum? Milliyetçi Hareket Partisi kurulduğundan beri devletin ve milletinin yanında olmuştur. Bugün de aynı şekilde bu yasa bizim hem devletimize hem milletimize hem şerefli Türk ordusuna çok büyük katkılar sağlayacağı için ve çok büyük sorunları çözeceği için de Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu yasanın arkasındayız.

Elli yıldır şerefiyle, şanıyla yürüyen bu Milliyetçi Hareket Partisi her zaman devletinin ve milletinin yanında olduğundan dolayı da buradaki 49 arkadaşımın -milletvekili- hepsiyle onur ve gurur duyuyorum.

Sizlere de buradan teşekkür etmek istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Sürem var, ne kadar sürem var? Sekiz dakikam daha var. Kolay kolay kürsüye çıkamıyoruz, sıra gelmiyor ama ben bu sekiz dakikamı bu bekleyen 15-20 milyon kişi için feda ediyorum ve bir an önce bu yasanın çıkması için de kürsüden ayrılıyorum.

Beni dinlediğiniz için de teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sancaklı, ben de teşekkür ediyorum.

Bölüm üzerinde soru sormak isteyen milletvekilimiz var mı? Yok.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

4 milletvekilimizin 60'a göre söz talebi vardır, önce onları karşılayacağım.

Sayın Güzel, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, hasta mahpus Mehmet Emin Özkan'ın Adalet Bakanlığının ihmalden kaynaklı mağduriyetinin giderilmesi için herhangi bir girişimde bulunulup bulunulmayacağı öğrenmek istediğine, tüm hasta tutsakların tahliye edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SEMRA GÜZEL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Diyarbakır D Tipi Cezaevinde kalan 88 yaşındaki ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan bugün görüşe çıkarken geçirdiği baygınlık nedeniyle hastaneye kaldırıldı. Birçok ağır hastalığı bulunan ve durumu son derece kritik olan Özkan için 27 Ağustos 2018 tarihinde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yaptığımız başvuruya, 22 Ekim 2018 tarihinde Komisyon tarafından başvurunun incelenmesi için Adalet Bakanlığı ve Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden bilgi talep edildiği söylenmiştir ancak Adalet Bakanlığı ve Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü aradan geçen onca zamana rağmen hiçbir girişimde bulunmamıştır. Hasta mahpus ölümle burun burunadır. Hasta mahpusların maruz kaldığı ağır hak ihlallerinden Adalet Bakanlığı bizaatihi sorumludur. Özkan'ın Adalet Bakanlığının söz konusu ihmalden kaynaklı mağduriyetinin giderilmesi için herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?

Ve şunu da ifade etmek istiyorum: Tüm hasta tutsaklar tahliye edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çilez...

28.- Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in, Amasya ili Merzifon ilçesi belediyesinde toplumsal barışı tehdit eden işten çıkarmalara karşı yetkilileri sorumluluğunun bilincinde davranmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Amasya Merzifon ilçemiz belediyesinde işçi olarak çalışan 4 kardeşimiz gereksiz olarak işten çıkarılmıştır. Alın teri ve emek üzerinden siyaset yapılmasını doğru bulmuyorum. Belediye yetkililerimizden, işten çıkarılan 4 kardeşimizin bir an önce göreve iadelerini talep ediyorum.

Yeni seçilen tüm belediye başkanlarımıza sesleniyorum: Sizler şehreminisiniz, bu sıfatın hakkını veriniz; icraata, yatırıma, şehirlerimizin imarına enerjinizi harcayınız, insanlarımızın hayatını kolaylaştırınız. Seçimlerden önce verdiğiniz işe alma vaat ve sözlerinizin acısını mevcut çalışanlardan çıkarmaya çalışmayın; yeni istihdam alanları oluşturun, ekmekle oynamayın, ah almayın.

Sendikal baskılar, mobbing uygulamaları ve bu tür keyfî uygulamaların artacağı kaygısı toplumumuzu rahatsız etmektedir. Toplumsal barışımızı tehdit eden bu uygulamalara karşı yetkilileri sorumluluğunun bilincinde davranmaya davet ediyorum. Bu tür işçi çıkarmalarının artık olmamasını diliyorum.

Herkesi, emeğe ve alın terine saygılı olmaya davet ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Eronat...

29.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce, HDP'li Grup Başkan Vekili kayyumlar zamanında Diyarbakır'daki belediye binaları üzerindeki Kürtçe tabelalarının indirildiğini söylemişti. Diyarbakır'da hiçbir tabela indirilmemiştir, bir defa bunu söyleyeyim. Bu da eğer görünüyorsa ekranlardan, asıldığından beri indirilmemiş tabelalardan biridir. Kürtçe konuşma ve yazmanın AK PARTİ iktidarları döneminde serbest bırakıldığını eğer biliyorsak bu tabelaların da halkının büyük çoğunluğunun Kürtçe konuştuğu bir ilde indirilmediğini bilmemiz gerekir. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi binası Elâzığ Caddesi üzerinde ve görkemli bir binadır. Bu tabela da yaklaşık 12 ila 20 metrekare arasında olduğunu zannettiğim bir tabeladır. Hiçbir şekilde kayyumlar zamanında 4 merkez ilçe ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Erım...

30.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erım'in, Trabzon ili Araklı ilçesinde meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Aydın ilinde dolu ve sel baskını nedeniyle tarım arazilerinde meydana gelen hasarın tespit işlemlerinin yapıldığına ilişkin açıklaması

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Trabzon Araklı'da meydana gelen sel felaketi nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Ayrıca, tüm ülkemizde zarar gören vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Aydın'ın bazı ilçelerinde tarım arazilerinde dolu ve sel baskını zararları meydana gelmiştir. Zarar ve hasar tespiti Aydın Tarım İl Müdürlüğüne hızlı bir şekilde yapılmaktadır. Zarar gören çiftçilerimize Cumhurbaşkanlığı Afet Fonu'ndan bütçe imkânları çerçevesinde destek olunacaktır.

Dün itibarıyla Aydın genelinde 1.188 çiftçimiz zarar görmüştür. Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne ve Aydın İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne herhangi bir başvuru olmamasına rağmen tüm kurumlarımız süreci yakından takip etmektedirler.

Hepinizi saygıyla selamlarım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

31’inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “esnasında” ibaresi yerine “sırasında” ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Tuba Vural Çokal

Aksaray

Adana

Antalya

Dursun Ataş

Aylin Cesur

Kayseri

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Cesur, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

17 Haziran 2019, 9’uncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel’in 4’üncü ölüm yılı dönümüydü. Ebediyete intikalinin ardından İslamköy’de yapılan devlet törenine hem aramızdan, Meclis Genel Kurulundan hem Meclis dışından katılan tüm siyaset ve devlet adamlarına, milletimizin her kesiminden, memleketimiz her köşesinden gelen Demirel sevdalılarına hazurunuzda teşekkürlerimi sunuyorum. Sayın Cumhurbaşkanımıza yüce Allah’tan rahmet diliyorum ve şükran sunuyorum.

Askeralma Kanunu Teklifi’nin 31’inci maddesi için verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım.

Türkiye çok önemli bir süreç yaşıyor; her şey, herkes İstanbul seçimlerine odaklanmış vaziyette ve biz Askeralma Kanunu’nu görüşüyoruz. Aylardır bana ve aslında burada bulunan tüm milletvekillerine sürekli bu konuda çözüm bekleyen sorunlar iletiliyor, en çok da iki başlık altında toplanmış bunlar: Bir tanesi “Yirmi bir gün şartı kaldırılacak mı?” İkincisi “Tek tip askerlik kanunu ne zaman çıkacak?”

Şimdi, kanun teklifinin görüşülmesi elbette yerinde ama tam da seçim öncesi Genel Kurula gelmesi bir tesadüf değil, o da belli. Kamuoyunun beklediği düzenlemeleri yapmak yerine yapılıyor algısı yaratmayı tercih ettiğiniz bu kanun teklifiyle de ülkenin ihtiyacı olanın, milletin beklentisi olanın yerine İstanbul seçiminin iptaliyle toprağa gömdüğünüz demokrasinin üzerine toprak atmış oluyorsunuz. Kanun teklifi önümüze geldiğinde, milletin beklentisi ve çağdaş adımlar atılması yerine iyi olan her şeyimiz gibi ordumuzu da küçülttüğünüzü gördük. Yapılacakların zararlarını günlerdir anlatıyoruz, yapılması gerekli düzenlemeleri de anlatıyoruz. Aslında burada çok güzel konuşmalar yapıldı. Sayın Milletvekili Mehmet Ali Çelebi 18 Haziran günlü konuşmasında belirttiği gerekli düzenlemelerle aslında buradaki herkesin ortaklaşa takdirini de kazandı ve çok önemli, güzel şeyler söylendi Genel Kurulda.

Şimdi, yapılacak düzenlemeler belli aslında değerli milletvekilleri. Vatandaşlarımızın çoğu da her gün şaşkın bir şekilde ortaya çıkan müsamerelelere ve suni hadiselerle bakıyorlar ve kaygı dağları aşmış, artık memleket huzur istiyor ve vatandaşlarımız, sırf seçim var önümüzde diye her gün birine tanıklık ediyor bugün burada az evvel Genel Kurulda yaşadıklarımızdan bir tanesi gibi.

Şimdi, bütün millet seçim odaklı olarak huzur bekliyor. Size bir örnek vereceğim: Bizim Isparta'nın Gelendost'unun bir köyünden beni biraz önce, Genel Kurula gelmeden önce yaşlı bir büyüğümüz aradı, köylü vatandaşımız -ismini ve köyünü vermeyeceğim, başı sıkıntıya girmesin diye- yaşı 90'ların üzerinde olan bu vatandaşımız diyor ki: "Sayın Vekilim, ben hayatım boyunca sol partiye oy vermedim, iyi bir Türk vatandaşı olarak hep sağ görüşlü partilere oy verdim ama siz gidin, çalışın, çabalayın da Allah aşkına şu İmamoğlu'na kazandığı seçimi tekrar kaybettirmelerine izin vermeyin." (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, yaşlı vatandaşımız: "Memleket yanıyor, para pul yok ama sorun para da değil, biz parasız yaşarız, yaşadık zaten bunca yıl ama artık huzur yok be kızım! Geçmişte AK PARTİ'ye oy vermiştim. Ben bu veballe bu dünyadan göçmeden Allah aşkına bu milleti bunlardan kurtarın." dedi telefonda. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu telefonlar o kadar çok fazla geliyor ki ve milletimiz o kadar bunalmış durumda ki Türkiye'nin her yerinden gelen bu talepleri göz ardı edemeyiz. Isparta'nın Gelendost'unun bir köyünden gelen bu vatandaşımızın sesini duyun lütfen. O ne diyor aslında biliyor musunuz? O diyor ki: "Türkiye 2013 yılında ilk kez beliren ve 2018 yılındaki ani sıçramayla artık inkâr edilemez bir duruma dönüşmüş olan döviz kuru krizi yaşıyor." Aslında köylü büyüğümüz diyor ki: "2002'de AK PARTİ iktidarı öncesinde cari dengemiz yıllık yalnızca 600 milyon dolar açık verirken o günden bugüne her yıl ortalama 36 milyar dolar açık çıktı ve on yedi yılda toplam cari açığımız 600 milyar dolar oldu, insaf!" Aslında bu vatandaşımıza biraz daha tercüman olayım ben, diyor ki: "Uluslararası camiada Türkiye'nin ve şirketlerinin borçlarını ödeyip ödeyemeyeceği tartışılır hâlde. Öyle yurt dışından gelen milyarlarca dolar yolsuzluklara..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cesur, tamamlayın lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – "...ve önemli bir kısmı plansız projelerle betona gömüldüğü için, Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre ülkemizin dış borcu 445 milyar dolar yani cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamlarını yaşıyor." diyor. Hâlbuki sürekli dile getirdiğiniz 2002'deki toplam borcumuz yalnızca 130 milyar dolar. Üstelik henüz TEKEL, TELEKOM, PETKİM, ERDEMİR, TÜPRAŞ gibi cumhuriyetin yarattığı nice varlıklar satılmamıştı; Keban Barajı, Atatürk Havalimanı, Boğaziçi Köprüsü gibi büyük, dev eserler de bu 2002 öncesinde yapılmıştı.

2002 ve 2019 arasında hiç mi bir şey yapılmadı? Elbette yapıldı. Kim gelse zaten yapılacak olan, başlanan projeler elbette devam edecekti ama asıl yapılan ne oldu, biliyor musunuz? Ve tarih buna yüz sene sonra uzaktan baktığımızda, bu dönemin adını böyle yazacak: Bu dönem maalesef, Türkiye Cumhuriyeti'nin talan ve savurganlık dönemidir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Talan değil, yalan.

AYLİN CESUR (Devamla) – Şimdi, bu bir süreçtir ve geldiğimiz yerde durduğumuz durum şu: IMF anlaşmasının ufukta belirdiği 2020'lerdir ama siz "Algıyla çözeriz nasıl olsa." diyorsunuz ya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Cesur...

AYLİN CESUR (Devamla) – Sözlerimi tamamlayabilir miyim? Çok kısa, bir cümle söyleyeceğim kayda geçsin diye.

BAŞKAN – Sayın Cesur “Hemşehrilikten kıyak geçti.” derler.

AYLİN CESUR (Devamla) – Hemşehrilik kontenjanı.

BAŞKAN – Buyurun.

AYLİN CESUR (Devamla) – Başkanım, teşekkür ederim.

Yakın zamanda öğrendik ki Merkez Bankasının bile kasasında dış yükümlülükleri düşürdüğünüzde döviz neredeyse kalmamış. Yetmedi “Faiz lobisini yendik.” dediniz, bir baktık ki Hazine iki yıllık devlet tahviline yüzde 26 faiz öder olmuş ve vatandaşlarımız yaşanan dolar kuru patlamalarına Hükümet mâni olamayınca kendilerini koruyabilmek için her dakika doları takip eder hâle gelmişler. Ve kriz özel sektörde büyüdükçe yüksek işsizlik sorunu baş göstermiş. Cumhuriyet tarihinin en yüksek işsizlik rakamları; 4,7 milyon TÜİK verilerine göre ama yedi yılda aslında işsiz sayısı 2 milyon artmış ve gerçek işsiz sayısı aslında 7 milyon civarında. Şimdi, en temel ihtiyaçlar olan içecekler, yiyecekler, sebze meyve 5 katına çıkmış.

Ben artık saymaya devam edemeyeceğim, vaktim yok ama beni arayan büyüğün endişelerini reçete yazarak, neler yapılırsa Türkiye düzelir, düzeltilir, bir sonraki konuşmamda arz edeceğim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum ben. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Cesur konuşunca milletvekili sıralarında oturuyor olmanın ne kadar büyük özgürlük olduğunu anladım. Görüyorsunuz yani tarafsızlığımı burada koruyorum ve cevap vermiyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

32’nci madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi’nin 32’nci maddesinin 1’inci fıkrasındaki “muvazzafılık” ibaresinden sonra gelen “ve” ibaresi yerine “ile” ibaresi konmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç

Haşim Teoman Sancar

Alpay Antmen

Sakarya

Denizli

Mersin

Gamze Taşcıer

Servet Ünsal

Ankara

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAIL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Bir diğer hemşehrim Sayın Sancar, buyurun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1927 yılından bu yana ilk defa köklü bir değişimle, inşallah, modern, öngörülebilir, çağdaş bir ordunun bugün yapılanmasına vesile olarak hepimiz birlikteyiz.

Çok değerli arkadaşlar, bugüne kadar hep Askeralma Kanunu Teklifi’ni konuştuk, asker alımından bahsettik ama tabii ki bu askerlerimizin başarılı komuta edilmesi, başarılı hizmette bulunması; savunmalarını, taarruzlarını başarılı yerine getirmeleri de liyakatli, değerli komutanlarından

geçmektedir yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin değerli paşalarından, değerli komutanlarından ve komuta kademelerinden geçmektedir. Her zaman söylüyoruz ve yeni yasanın genel gerekçesinde de şu var: “Dünyada ve Türkiye’de askerî teknolojinin süratle gelişmesi, tehdit algısının değişmesi, yeni silah sistemleri ile araç ve gereçlerin çeşitlenmesi, muharebe sahasında yaşanan konsept değişiklikleri, bölgesel ve küresel güç dengelerinin değişkenliği, Türk Silahlı Kuvvetlerinin dünyadaki gelişmelere hızlı ayak uydurması...”

Çok değerli arkadaşlar, burada üzerinde öncelikle durmamız gereken nedir? Dünyanın en modern silahları, dünyanın en çağdaş silahları bizim elimizde olsa da bu silahlar 15 Temmuzda, maalesef, aziz milletimize FETÖ terör örgütü mensupları tarafından uzatılmıştır. Şimdi bugün neye bakmak lazım? Orduda liyakat. Yüksek Askerî Şûra vardı geçmişte, Yüksek Askerî Şûranın üyeleri vardı, Sayın Bakanımız da görev yaptılar; değerli kuvvet komutanları, orgeneraller, oramiraller ve kuvvet mensuplarının tamamı. Bu Yüksek Askerî Şûrada değerlendirme yapılarak komutanların görevine devamı ya da ihracı söz konusu olurdu. Fakat bugün Yüksek Askerî Şûraya baktığımızda Sayın Cumhurbaşkanının bunu direkt kendisine bağladığını görüyoruz; aslında Cumhurbaşkanının değil, AK PARTİ Genel Başkanının kendisine bağladığını görüyoruz. Buradan baktığımız zaman, bir siyasi partinin genel başkanı ve bakanlarıyla Yüksek Askerî Şûra yönetilir ve yönlendirilir hâle gelmiştir.

Ben de soruyorum: Bugün burada görev alan komutanlarımız, Maliye Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, Millî Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Adalet Bakanı, Dışişleri Bakanı, Cumhurbaşkanlığı Yardımcıları acaba orduda liyakatin hangi bölümünde yer alacaklardır? Millî Eğitim Bakanımız acaba bir albayın irticai, iktisadi faaliyetleri hakkında ne bilecektir, nasıl bir yorumda bulunacaktır? Yüksek Askerî Şûranın adında “Yüksek Askerî Şûra” vardır ve bu şûra adı üzerinde yüksek askerî komutanlardan oluşmalıdır, liyakat ancak böylece sağlanabilir. Ama sizler, iktidarınızda Yüksek Askerî Şûranın değerli komutanlarını pasifleştirdiniz. Sadece Denizli’de, 11’inci Piyade Tugayında 76 asker tutuklandı, görevinden uzaklaştırıldı. FETÖ’den toplam tutuklu general ve amiral sayısı 133. Dünyanın en modern silahları elinizde olsa kim kullanacak bunu; Irak’taki general mi kullanacak, Irak’taki general mi taarruz emri verecek? Bu sebeple, Türk Silahlı Kuvvetlerinin öncelikle komuta kademesindeki mertebelerini, yükseltilmelerini, rütbe alımını ve terfilerini daha liyakatli, siyasetüstü görerek, “ben” anlayışıyla değil; bir akademik, teknik yeterlilik ve millî savunma anlayışıyla yapmak zorundayız.

Buradan baktığımız zaman, bugün Türkiye’de 15 Temmuz, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Türk milletine çok büyük bir öncelik tanımalı ve buna bir öngörü olmalıdır. Ardından, baktığımızda, Türk Silahlı Kuvvetlerinin komuta kademesini eğer “ben” anlayışıyla kadrolaştırırsak almayı düşündüğümüz o modern S400’ler de, F35’ler de ve dünyanın en modern silahları da bir gün döner, bizim karşımızda -Allah korusun- işte 15 Temmuzdaki gibi bağımsızlığımızın, cumhuriyetimizin tehdidi hâline gelir.

Bu sebeple, yine, bugün, yeni yasada astsubayların ve teğmenlerin, yedek astsubayların ve yedek asteğmenlerin rütbesinde, terfisinde ve görev alımında bir sınav anlayışımız yok, bir liyakat anlayışımız yok “İhtiyaç görüldüğü hâlde Genelkurmay Başkanlığı alır.” deniliyor. Genelkurmay Başkanlığı mı kaldı? Genelkurmay Başkanının ordusu mu kaldı? Genelkurmay Başkanına kim bağlı, hangi komutan bağlı? Genelkurmay Başkanının şu anda başçavuşu yok, hepsi Millî Savunma Bakanına bağlandı. Genelkurmay Başkanlığını baypas ettiniz. O zaman, Genelkurmayın hazırlayacağı -öngörüle- yapacağı sınav aslında AK PARTİ’nin yapacağı sınavdır, alacağı astsubay aslında AK PARTİ’nin alacağı astsubaydır. Yarın Cumhuriyet Halk Partisi iktidara geldiğinde o Millî Savunma Bakanlığının alacağı astsubay için o zaman diyecekler ki: “İktidarda siz varsınız, Cumhuriyet Halk Partisinin aldığı astsubaydır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Özür dilerim Başkanım...

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

Buyurun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Devamla) – Bu sebeple, öyle teknik verilerle, öyle akademik yeterlilikle, öyle bir teknolojiyle artık donanmalıyız ki artık, siyasetüstü Türk Silahlı Kuvvetlerinde terfiler ve alımlar tamamen otomatik, elektronik bir kontrol sistemiyle âdeta üniversite sınavı gibi olmalıdır. İnşallah, akademik kariyeri olan kişiler Türk Silahlı Kuvvetlerinde, şanlı ordumuzda kademe komutasında yer almalıdır. Nasıl 1920 yılından bu yana bunu yaptığımız, nasıl 1923 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerinin başarılarına hepimiz şahit olduysak, inşallah, Türk Silahlı Kuvvetlerini, siyasetüstü, Türkiye Cumhuriyeti’nde 82 milyonun nazar boncuğu, gözbebeği, gururu ve onuru olarak devam ettirmek zorundayız diyorum. Liyakatin olmadığı yerde “Sadece sadakatle...” dersiniz, işte, bugün benim Denizli’deki tugay komutanlarının, kurmay başkanlarının, alay komutanlarının tutuklanıp FETÖ’den içeride gezdiği gibi maalesef biz bu liyakati kaybeder sadakatle iş görmeye çalışırız. Bu da bizim ordumuzu zafiyete uğratar diyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerimize, tekrar, inşallah tüm operasyonlarında, tüm müdahalelerinde yüksek başarılar diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanun Teklifi’nin 32’nci maddesinin (1)’inci fıkrasına “Aşağıdaki” ibaresi yerine “Aşağıda yer alan” ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Dursun Ataş
Aksaray	Adana	Kayseri
Tuba Vural Çokal	Feridun Bahşi	Orhan Çakırlar
Antalya	Antalya	Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Bahşi, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 69 sıra sayılı Askeralma Kanunu Teklifi’nin 32’nci maddesinde verdiğimiz önerge üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Doğu Akdeniz’de keşfedilen doğal gaz ve petrol yataklarının ardından Türkiye’nin hem kendi hem de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin hak ve çıkarlarını korumak için yaptığı hamleler karşısında ilk etapta Güney Kıbrıs, Yunanistan, İsrail ve Mısır eksenli ittifak oluşturulduğu görülmüş, ilerleyen aşamada ise bu ittifaka İtalya, Fransa ve Amerika da dâhil olmuştur. Tespit edilen doğal gaz ve petrol sahalarının paylaşım problemleri sebebiyle başta Doğu Akdeniz sahası olmak üzere, dünyanın her yerinde ekonomik ve siyasi alanda yeni ittifaklar oluşmaya, altmış yedi yıllık NATO üyesi Türkiye’nin de dışlanmaya başladığı görülmektedir. Doğu Akdeniz havzasında her geçen gün yeni enerji sahalarının keşfedilmesi, küresel güçlerin de bölgeyle ilgilenmesiyle oluşan ittifaklar tarafından Türkiye güneyden kuşatılmaya başlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye 16 Şubat 1952’te NATO’ya üye olarak Batı Blokunda yerini almış olmasına rağmen, daha ilk yıllardan itibaren ilişkileri sorunlu olarak devam etmiştir.

Kıbrıs Türklerine karşı soykırım hâlini alan Kıbrıs sorununu 1974’te Barış Harekâtı’yla çözmeyi hedefleyen Türkiye, 1974 Barış Harekâtı’ndaki mali yükümlülüğü ve ambargoları dahi göze aldığı hâlde asla adada yaşayan Türk halkının güvenliğini, egemenliğini ve hakkını pazarlık konusu yapmamıştır. Bugün, adada barışı, adada yaşayan Türk toplumunun güvenliğini sağlamak amacıyla Türk Silahlı Kuvvetlerini temsilen bulunan unsurların görevi “Kıbrıs’ta güvenilir bir barış anlaşması sağlanana kadar sorumluluğuna verilmiş olan bölgede garantör devletlerden biri olan Türkiye’nin hak ve menfaatlerini, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin varlığını ve toprak bütünlüğünü korumaktır.” şeklindedir.

Değerli milletvekilleri, Arap Baharı olaylarının 2011’de Suriye’ye sirayetinden sonra Akdeniz havzasında yaşanan güvenlik ve ekonomik boşluk Rusya tarafından hızla doldurulmaya başlanmıştır. 2011’den itibaren Suriye olayları nedeniyle ABD ve Rusya’yla defalarca karşı karşıya gelen Türkiye’nin, yetmiş yıla yaklaşan Kıbrıs sorunu ve Doğu Akdeniz’de tespit edilen doğal gaz ile petrolün paylaşım mücadelesinde, âdeta yol ayrımına geldiği görülmektedir. Türkiye’nin Rusya’yla imzaladığı S400 füze savunma sistemini bahane eden Amerika, F35 programından çıkartmakla, satın aldığı F35’leri teslim etmemekle tehdit ederek Türkiye’yi köşeye sıkıştıracağını zannetmektedir, her geçen gün de baskıyı artırmaktadır.

Türkiye, Rusya’yla stratejik ilişkilerini yoğunlaştırırken bu süreçte gözden kaçırılmaması gereken bir husus var ki çok önemlidir. Rusya, 21/3/2014 tarihinde Kırım’ı ilhak ettiğini resmen ilan etmiştir. Bu süreç yaşanırken Rusya’nın aynı zamanda Akdeniz’deki donanma kuvvetini de artırdığı görülmektedir. Önemli miktarda donanması Akdeniz’de olan Rusya’nın Kıbrıs Rum kesiminde yer alan limanlardan da yararlandığı, Kıbrıs Rum kesimine ciddi yatırımlar yaptığı ve Rum şirketlerine ekonomik kaynaklar sağladığı bilinmektedir. Dolayısıyla Türkiye, Rusya’yla askerî ve stratejik iş birliğini geliştirirken bu hususlara fazlaca dikkat etmek zorundadır.

Değerli milletvekilleri, Türk dünyasının kanayan yarası Doğu Türkistan sorunu nedeniyle, Çin, İran ve Rusya’nın da Suriye, Kıbrıs Rum kesimi ve Yunanistan’la hâlen var olan ilişkiler nedeniyle, Türkiye’nin, ulaşabileceği varsayılan stratejik ortaklık oluşumunda bu problemleri yaşayacağı muhakkaktır. Bu nedenle, zor ama başarılması mümkün olan bir süreç de Türkiye’yi beklemektedir.

Değerli milletvekilleri, ABD’nin Türkiye’yi tehdit mektubuna bugünlerde cevap verildiğini basından okuduk. ABD daha önce de benzer şekilde mektupla Türkiye’yi tehdit etmiştir. Kıbrıs olayları nedeniyle, ABD Başkanı Johnson’ın, 1963 yılında Türkiye’yi tehdit eden mektubu karşısında, dönemin Türkiye Başbakanı İsmet İnönü “Dünya yeniden kurulur, Türkiye de o dünyadaki yerini alır.” cevabını da dünya siyasi literatürüne geçirmiştir. Bu, her hâl ve şartta Türkiye’nin kendine uygun taraf olan müttefiki bulmaya muktedir bir ülke olduğunu göstermektedir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

32’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

33’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

34’üncü madde üzerinde iki adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 34'üncü madde (2)'nci fıkrasındaki "verilir" ibaresinden sonra gelen "ve" yerine "virgül(,)" konulmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç

Haşim Teoman Sancar

Alpay Antmen

Sakarya

Denizli

Mersin

Gamze Taşcier

Servet Ünsal

Mehmet Ali Çelebi

Ankara

Ankara

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katlamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Çelebi'nin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Hep yükümlülerle ilgili konuştuk yasa teklifi boyunca, biraz da profesyonel askerlerimizin, Mehmetçik'imizin sorunlarına değinmek istiyoruz.

Birinci grup, astsubaylarımız. Emekli astsubaylarımız, hâlihazırda muvazzaf iken aldıkları maaşlarının yüzde 49'unu emekli maaşı olarak alıyorlar ve gerçekten şu an zor durumdalar. Onlar yeni bir şey istemiyorlar, sadece kendilerine verilen sözlerin yerine getirilmesini istiyorlar; bu da iki başlıkta inceleniyor. Birincisi şu: Astsubaylarımıza görev tazminatı sözü verilmişti. Sayın Davutoğlu tarafından Malatya ve Konya'da söylendi daha evvel. Kendisi gitti, söyledikleri de mi uçtu? Bu sözlerin yerine getirilmesi gerekiyor. Eğer görev tazminatını halledersek onların emekli maaşlarına da yansıtacağı için bir nebze daha rahat edecekler.

İkinci konu -bu da söz verilmişti- meslek yüksekokulu mezunu astsubaylarımızın göreve 9'uncu derecenin 2'nci kademesinden, lisans mezunlarının ise 8'inci derecenin 1'inci kademesinden başlamaları adil bir çalışma ortamı için gereklidir. Bunun sözünü de Sayın Cumhurbaşkanını 8 Haziran 2018 tarihinde Kayseri komando tugayında vermişti. Bu sözlerin yerine getirilmesini bekliyoruz. Ötesini istemiyoruz, şu an sadece sözler tutulsun. Astsubaylarımızla ilgili konu bu.

Uzman erbaşlar... Bakın, gerçek bir hikâye üzerinden devam etmek istiyorum. Diyor ki anılarında: "Gün ağarırken hepimiz yorgun düşmüş, telsizden yapılan 'Suat 3, konuşan Suat, cevap ver.' çağrılarında bıkmış hâlde bir köşede yığılmışken birden telsizin mandalına basıldığımı fark ettik. Telsizden silah sesleri geliyordu ve on-on beş saniye sonra hayatım boyunca unutamayacağım bir İstiklal Marşı dinlemeye başladım. Mandala sürekli basıldığı için bütün telsizlerin konuşma imkânı durmuştu. Çatışmanın altında yaralı bir tim komutanının makamıyla söylediği İstiklal Marşı'nı dinliyordum, gözlerim dolmuştu. O ana kadar duyduğum en güzel İstiklal Marşı'ydı. Birinci dörtlüğü bitirdi, ikinci dörtlükte sesi çatallaştı, kelimeler uzadı ama marşı söylemeyi bırakmadı. Bozuk bir ses tonuyla kendisini zorlayarak okumaya devam etti. Marşı bitirdiğinde ben de bitmiştim. Bir daha onun sesini hiç duymadım. Toplam 22 şehidin verildiği o baskın gecesinde vücuduna saplanmış 7 merminin acısıyla söylediği İstiklal Marşı'nı ruhuma işleyen tim komutanını unutamadım."

Bu iş parayla yapılmaz. Bu iş böyle yapılıyor; işte, uzman erbaşlarımız, sözleşmeli erlerimiz bu şekilde çalışıyorlar. Yani, onlara vereceğimiz, gerçekten onların istediği şeyler değil, bunun için yapmıyorlar bu işi, onu söylemek istiyorum. Onların bazı sorunları var. Sözleşmeli uzman erbaşlarımız kadroya geçmek istiyorlar. 3600 ek gösterge istiyorlar. Bugün şehit olsa cenaze namazını kıldırarak imama 3600'ü düşündük ama onlara düşünmedik, 3600'ü vermeliyiz.

Geçici görevleri doğu hizmetinden sayılmıyor, bu da çok önemli bir madde. Doksan gün istirahat alsalar, hava değişimi alsalar atılma durumları var. Sadece kadro görevlerini yapmak istiyorlar, astlık-üstlük münasebetlerinin olmasını istiyorlar, zafî tabancalarının olmasını istiyorlar.

Bir de 6000 sayılı Kanun mağdurları var, bu çok önemli. Yirmi-yirmi beş sene uzman erbaş olarak görev yapıyor, yaş haddinden dolayı birkaç ay sivil memur olarak görev yapıyor, biz bunu sivil memur olarak, en düşük memur statüsünden emekli ediyoruz. Bu hiç uygun bir şey değil. Bu konuda çalışma yapmamız şarttır.

Gelelim sözleşmeli subay, astsubayımıza. Bakın, 15 Temmuz sonrası kadro açıkları yetmiş, tecrübeli sözleşmeli subay, astsubay üzerinden tamamlanabilir. Dışarıdan temin ediyoruz, bir senelik eğitim veriyoruz, subay yapıyoruz. E, elimizde on senelik sözleşmeli subay, astsubay var, bunları niye direkt muvazzaf kadroya geçirmiyoruz? Bunu düşünmemiz gerekiyor. Bunlar zaten normal subaylar gibi testlerden geçiyorlar. Yani söylediğim şu: Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilen, on yıllık hizmet süresini dolduran, yüzde 85 sicil ortalamasını sağlayan ve haklarında yapılacak güvenlik soruşturmaları olumlu sonuçlanan sözleşmeli subay ve astsubaylar direkt muvazzaf kadroya alınmalıdır çünkü bunlar zaten çok tecrübeliler.

Gelelim piramidin en altı olan sözleşmeli erlere. Sözleşmeli erler 7/24 birlikler içerisinde iskân ediliyorlar. Ben modern yeniçeri gibi diyorum. Bunlarda vardiya sistemine geçilmesi önemli. Deniz Kuvvetlerinde bununla ilgili tedbirlerin alındığını duydum. Bu şekilde devam edilmesi gerekiyor. Sırf bu nedenden dolayı aileleri dağılıyor, boşanma vakaları artıyor. Bunlara, devlet memurlarına tanınan refakat izni, mehil izni, yol harcırahı, asgari geçim indirimi, aile yardımı, çocuk yardımı gibi haklar verilmiyor. Eş durumundan tayin hakları kısıtlı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) – Ocak 2018’de 400 lira iyileştirme zammı yapıldı, iyileştirme zammından yararlanamadılar. Şehit yakınlarına ve gazilere yapılan kira yardımından yararlanamadılar. Şehit olsalar yakınlarına verilecek maaş bile daha az. Zafî tabanca ve rütbe sıkıntıları da var.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Akdeniz Parlamenter Asamblesi toplantısı nedeniyle ülkemizde bulunan katılımcı ülkelerin parlamenterlerinden oluşan heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu’nun eşliğinde, Başkanı olduğu Akdeniz Parlamenter Asamblesi toplantısı nedeniyle ülkemizde bulunan katılımcı ülkelerin parlamenterlerinden oluşan heyet Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir, kendilerine Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 34'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına "yükümlülerin" ibaresinden hemen sonra gelmek üzere "askerlik hizmetine" ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Dursun Ataş
Aksaray	Adana	Kayseri
Arslan Kabukcuoğlu	Aylin Cesur	Tuba Vural Çokal
Eskişehir	Isparta	Antalya
	Hayrettin Nuhoğlu	
	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Nuhoğlu, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milleti, ordu millet özelliği olan bir millettir. Her Türk'ün asker olarak doğduğu, askerliğin bir vatan ve namus borcu, askerden kaçanın ise vatan haini olduğu anlayışı Türk milletinde değişmez bir kuraldır. Her Türk'ün hayatında askerlik önemli bir yer tutar ve askerlik anıları ömür boyu anlatılır. Şanlı tarihimizde yükseldiğimiz her devirde Türk devlet aklı, Türk töresi hüküm sürmüştür, ordumuz da bunu şanlı zaferleriyle ilan etmiştir. Bocaladığımız dönemlerde ise devlet yönetiminde zaaf lar oluşmuş, töre susmuş, kendini han zannedenler konuşmuş, ordumuz güçten, disiplinden, ruhundan uzaklaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda Türk Silahlı Kuvvetlerinin sistematik bir şekilde dağıtılmasına şahit olmaktayız. Şu anda görüştüğümüz Askeralma Kanunu Teklifi ordumuzu zaafa uğratacak, askerlik töresini bozacak düzenlemelerle doludur. Barışta ve savaşta gücünü asker milletinden aldığı için dünyanın en caydırıcı ordularından biri olan Türk ordusunu zaafa uğratacak bu yasa teklifini getiren siyasi irade, yüz yıl önce çöpe atılan Sevr'in maddelerini bilmekte midir? Sevr'in birçok maddesi ordusuz bir Türkiye olmasını amaçlıyordu. Şimdi bu yasayı hazırlayanlar bunun farkında mıdır? Durumu müsait olanın parayı verip askerlikten muaf olacağı bir kuruma ordu denir mi? "Altı ay askerlik yap, sonra istersen kal, sana harçlık verelim." denilen bir ordunun erlerine kınalı kuzu denir mi? Bu yasa teklifiyle gençlerimiz askerlik şerefinden mahrum edilmektedir. Bu yasayla memleketin dört bir yanından gelip kışlada, cephede ve nöbette silah arkadaşlığının hatırlı dostluğuyla milletin kaynaşmasına mâni olunmaktadır. Türk ordusu ile Türk halkının bağı koparılmaktadır. Bu yasayla cemiyetteki farklılıkların, fakir ile zenginin, doğulu ile batılının bir araya geldiği Peygamber ocağının bereketi kaçırılmaktadır. Bu yasayla ne er Mehmetçik olur ne subay komutan olur.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ, tarih önünde bu değişikliğin vebaline ortak olmayacaktır. Gençliklerinde vatani darülharp, devleti yağmalanacak ganimet görenler, yapacakları hataların milletin kaderini belirleyeceğini düşünmezler, kendi koltuk bekalarından başka endişe taşımazlar. Bu siyasi irade, 20'nci yüzyılın başlarında Balkan Savaşlarından Kurtuluş Savaşı'na kadar geçen sürede olup bitenleri ve ihanetleri de bilmez. Bilmezler çünkü gerçek bilgileri, TRT'nin imkânlarıyla oğulun ve damadın arkadaşlarına sağlanan kaynaklarla yaptırılan tarihî dizilerden öğrenemezler. "Atatürk'e zerre muhabbeti olan cenazeme gelmesin." dediği hâlde cenazesine koşturdukları fesliden de zaten öğrenemediler. Türk ordusu ve devlet yönetimi bugüne benzer bir zihniyet tutulmasını Balkan Savaşları öncesi göstermiş ve milletimiz maalesef tarihimizin en büyük yenilgilerinden birini acı sonuçlarıyla birlikte yaşamıştır.

1912'de Balkan ülkeleri kendi aralarında ittifaklar yaparken askerimizin büyük bir kısmı terhis ediliyordu. Ordumuz yenilgiden yenilgiye uğrarken, askerimiz evladıfatihanın ata topraklarını perişan vaziyette terk ederken, yolda açlıktan, hastalıktan, soğuktan kırılırken İstanbul gazeteleri yalan haberler yazıp ordumuzun zafer kazanmak üzere olduğunu ilan ediyor, milleti kandırıyordu. Bugünün yandaş kalemleri işte o günün hükûmetine dalkavukluk yapanların torunlarıdır. O günün hükûmetini idare eden basiretsiz, liyakatsiz siyasilerin torunları da bugün âdeta yeniden göreve gelmiş gibidirler. O günkü İstanbul Hükûmeti, tıpkı bugünkü saray gibi Ruslarla arayı iyi tutarken Balkan ittifakının arkasında Rusların olduğunu göremediler. Bugün de Suriye'de Fırat'ın doğusunda ve batısında ve de İdlib'de benzer durumlar görülmektedir. Şu anda Suriye'nin kuzeyinde sınırlarımız boyunca Türk devletinin gözü önünde 100 bin kişilik teröristi barındıran uydu bir devletçik kurulurken neye istinaden asker terhis edilmek istenmektedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım Sayın Nuhoglu.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu iktidar döneminde ordumuzun başına çuval geçirilmedi mi? Bu iktidar döneminde Süleyman Şah Türbesi korkakça sökülüp taşınmadı mı? Bu iktidar döneminde güneydoğu illerimiz "çözüm süreci" denerek teröristlere bırakılıp sonra da oraları geri almak için yüzlerce vatan evladı şehit olmadı mı? Bu iktidar döneminde FETÖ'cü polislerle, savcılarla millî orduya kumpaslar kurulmadı mı? Kozmik odaya girilmedi mi? Şaibeli durumlar saymakla bitmez. Hâlâ ne yapılmak istenmektedir? AKP'li birçok milletvekilinin bile kanunun içeriğini bilmediğini gördük. İçeriği komutanlar biliyor mu acaba? Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri Komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığının değerlendirmeleri nasıldır? Bu yasa taslağına destek vermekte midirler?

Ben size bir şey söyleyeyim mi? Esas olan, Türk milleti bu değişikliği bilmiyor, zaten bilse size destek vermeyecektir. Asker ocağı Peygamber ocağıdır. Orduyu siyasete alet etmekten, gelin vazgeçin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz maddeyi oylayayım, ondan sonra...

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan, hoş geldiniz.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'un görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hoş bulduk Sayın Başkanım.

Başkanım, teşekkür ediyorum. Dediğiniz gibi, başka görevlerde olduğum için Genel Kurula anca geldim ve bu konuşmayı şaşkınlıkla takip ettim.

Ben, on günden beri tüm partilerin ittifakla bir metin hazırladığını, paydaşların önermelerini ortaya koyduklarını, askerimizin taleplerini değerlendirdiklerini biliyorum; beraber takip ediyoruz grup başkan vekillerimizle. “Buna ordu mu denir?” tarzı ağır ithamlarla bir konuşma yapmayı doğru bulmuyorum Sayın Başkanım. Ordu hepimizin ordusu. Bu düzenlemeyi ordumuzun kendisi başta olmak üzere, tüm tarafların ortaya koyduğu gerekçelerle beraber bir teklif hâline getirdik. Dolayısıyla böyle, sanki tüm orduya karşı bir operasyon yapılmış gibi, partilere rağmen bir iş yapılmış gibi davranmayı doğru bulmuyorum. Daha hassas bir dil yakışır bize. Tüm partilerin bu konudaki kanaatini biliyorum, milliyetçiliğini biliyorum ama bu kadar, böyle özensiz bir dilin kimseye faydası olmadığı kanaatindeyim. Tekrar, tüm konuşmacıları daha hassas bir dile davet ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tura tekrar başlayacak mıyız?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Polemik olmasın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bülent Turan Başkana toplantının bundan sonraki bölümünde başarılar diliyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İYİ PARTİ kategorik olarak karşı mı bu düzenlemeye Sayın Başkanım? Bu mudur, bunu bilelim o zaman.

İSMET YILMAZ (Sivas) – O kadar!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu kadar kötü bir metin varsa... Bilelim karşı mı, değil mi? Ben dinledim konuşmayı, şaşırdım.

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – İyi metin mi yani? Tabii ki söylüyoruz bunları. Neresi iyi?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Karşınız tabii canım.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Ret oyu verirsiniz, ret verirsiniz, olur biter.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, milletvekilli arkadaşlarımız...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kategorik olarak karşılar mı, değil mi?

BAŞKAN – Sayın Turan, beğenelim beğenmeyelim, milletvekili arkadaşlarımız bu konudaki düzenlemeyle ilgili düşüncelerini ortaya koyuyorlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok sert bir dil Başkanım. Böyle bir metin yok ortada.

BAŞKAN – Müsaade edin efendim, milletvekili arkadaşlarımızın düşünceleri tamamen siyasi partileri bağlayacak diye de bir şey yoktur burada.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şimdi oldu Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – 35’inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi’nin 35’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “2 aylık süre” ibaresi yerine “altmış günlük süre” ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Dursun Ataş

Tuba Vural Çokal

Aksaray

Kayseri

Antalya

Aylin Cesur

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Isparta

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAIL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Çulhaoğlu, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi’nin 35’inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Bu maddeyle, birinci bölümde “Noksan hizmetli yükümlülere öncelikle 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre askerlik hizmet süresinin tamamlanması maksadıyla askerlik şubesinde tebligat yapılır. Tebligat tarihinden itibaren noksan hizmetini tamamlamak üzere iki aylık süre içerisinde askerlik şubesine müracaat etmeyenler hakkında 24’üncü maddede belirtilen bakayalara ilişkin hükümler uygulanır. Noksan hizmetin tamamlanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.” denilmektedir. İkinci bölümde ise “Birinci fıkrada tebligat yapılmış olmasına rağmen iki aylık süre içerisinde askerlik şubesine müracaat etmeyenler, yakalanmaları için Bakanlıkça İçişleri Bakanlığına bildirilirler. Yakalananlar mesai saatleri içerisinde en yakın askerlik şubesine getirilirler. Mesai saatleri dışında veya askerlik şubesinin bulunmadığı yerlerde yakalananlar ilgili kolluk kuvveti tarafından hazırlanan tutanağa istinaden derhal serbest bırakılırlar.” denilmektedir.

Değerli milletvekilleri, getirilen kanun değişikliğine bakanak olursak bütün milletimizi ilgilendiren bu kanun teklifinin daha objektif, daha anlaşılır bir biçimde bizlerin önüne getirilmesi gerekirdi. Türk Silahlı Kuvvetlerinin tarihsel ve geleneksel içtihatlarının bozulmadan, tahrip edilmeden, bu kurumun incinmesine müsaade edilmeden bütün çalışanların maddi ve manevi sorunlarının da bu teklifte olmasını beklerdim doğrusu. Kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu sözleşmeli erlerimiz, erbaşlarımızın, uzman erbaşlarımızın, sözleşmeli astsubaylarımızın, sözleşmeli subaylarımızın, kadrolu subaylarımızın ve astsubaylarımızın birçok sorunu gün geçmiyor ki bize iletilmesin. Bu vatan evlatları, gece gündüz demeden, yer ve mekân fark etmeksizin bizlerin evlerimizde rahat uyuması için, milletimize içten ve dıştan gelecek bütün kötülükleri bertaraf etmek için uğraşırken bu kahramanların maddi, manevi bütün kaygılarının giderilmesi ve bu teklife konulması gerekirdi kanaatindeyim.

Anayasa'mızın 72'nci maddesindeki hükümde açık açık ne yazıyor arkadaşlar? "Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir." denilmekte. Hâl böyle olunca vatan hizmeti her Türk vatandaşının milletine borcu olduğuna göre, sadece sizi değil, toplumun bütün kesimlerini ilgilendirdiği aşikârdır. Bizim ordumuz, mecburi vatan hizmetini dahi millî bilinç üzerine inşa etmiş, vatanseverliği ve millî şuuru ön plana alan bir kurumdur. Disipliniyle ve korkusuzluğuyla tüm dünyada nam salmış bir orduya sahibiz. Şimdi ise yeterince müzakere ve istişare etmeden getirdiğiniz kanunla "Peygamber ocağı" dediğimiz bu kurumun kanununu değiştirerek süregelen millî duygularından uzak, daha çok maddiyata dayalı bir deformasyon içine sokuyoruz. Unutmayınız ki kaliteli hizmet kaliteli kanunla olur. Kanun getirirken "Noktasına, virgülüne dokundurtmam." mantığıyla peşin hükümlü olmak birçok hatayı da beraberinde getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha önce yapılan düzenlemelerle askerî okullar kapatıldı. Şimdiye kadar nizami harplerde çok önemli bu okullar neden kapatıldı? Jandarma Türk Silahlı Kuvvetlerinden koparıldı, Gülhane Askerî Tıp Akademileri hastaneleri dağıtıldı, harp akademileri kapatıldı. Ordunun stratejisini belirleyecek kurmaylık sistemi artık yok gibi. Bu kanun, Komisyonda yeterince tartışılmadan Genel Kurula geldi, yine hatalı maddeler vardı, ilk defa muhalefetin sesi Genel Kurulda dinlendi, İYİ PARTİ Grubumuzun ve muhalefet parti gruplarının sesine kulak verilerek sakıncalı maddelerde düzenleme yapıldı. Sanırım bunda İstanbul seçiminin de katkısı oldu.

Milletimizin göz bebeği, onur kaynağımız ve geçmişten bugüne medarıftiharımız Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu kanun teklifindeki 35'inci maddesini olumlu mütalaa ettiğimizi belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

35'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

36'ncı madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 36'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "askerlikleri sırasında" ibaresi yerine "askerlik hizmetleri sırasında" ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Aylin Cesur

Adana

Aksaray

Isparta

Tuba Vural Çokal

Dursun Ataş

İsmail Koncuk

Antalya

Kayseri

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Koncuk, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Maşallah yorulmadınız Sayın Koncuk yani.

İSMAİL KONCUK (Adana) – İş inada bindi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce Bülent Turan Bey, İYİ PARTİ'nin bu kanuna destek verip vermediğini anlamadığımı söyledi, herhâlde değil mi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Öyle söylemedim Sayın Başkan. Bu üslup yakışmaz, İYİ PARTİ karşı mı değil mi diyorum.

BAŞKAN – “Veriyor” dedi, “veriyor” dedi

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Yani İYİ PARTİ’den herhangi bir milletvekilinin “Bu askerlik kanunu da mükemmeldir, destekliyoruz.” diye bir cümlesini ben duymadım.

İSMET YILMAZ (Sivas) – Desteklemiyorsunuz, desteklemiyorsunuz.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Burada genel başkan yardımcılarımız var, grup başkan vekilimiz var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunu öğrenmek istedik biz.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Tam tersine, buraya çıkan bütün milletvekillerimiz kanunla ilgili çekincelerini ifade ettiler. Tabii, biz konuşurken şu hassasiyeti dikkate alarak konuşuyoruz: Konuştuğumuz konu Türk ordusu, Türk Silahlı Kuvvetleri; bu siyasi projeksiyon yapılacak bir konu asla değil. Tabii, İstanbul seçimleri dolayısıyla biraz belki daha dikkatli konuşan milletvekilleri filan vardır ama İYİ PARTİ’nin öyle bir derdi de yok. İYİ PARTİ kanaatlerini samimiyetle söylüyor, tribünlere de oynamıyor, tribünlere de oynamıyor İYİ PARTİ. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Efendim, oy verecekler, vermeyecekler; valla böyle bir çekinceyi ifade ettiğimiz için bize oy vermeyecek varsa canı sağ olsun. Bizim öyle bir derdimiz yok, hiçbir milletvekilimizin burada böyle bir derdi de düşüncesi de söz konusu değil.

Şimdi burada, bakın, biz bedelli askerlik olmasın demiyoruz; bu bir sistem hâline gelmesin, süreklilik arz eden bir sistem hâline gelmesin diyoruz. Zaman içerisinde elimizdeki asker sayısına her yıl bakarız, deriz ki bu sene 300 bin fazlamız var, bedelli askerlik çıkarılabilir bu durumda, amenna, buna bir itirazı olmadı İYİ PARTİ’nin ama bir sistem hâline gelirse, önümüzdeki süreçte... Mesela herhangi biriniz bana, Bülent Bey, 2020 yılında, 2021, 2022, 2023 yıllarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin asker sayısını verebilir mi? Kimse veremez çünkü altı ay sonra terhis olan askerlerin kaç tanesi, terhis hakkını kazanan askerlerin kaç tanesi altı ay daha askerlik yapmayı arzu edecek, isteyecek? Çünkü isteğe bağlı. Bunu öngörmek için falcı olmak bile yetmez.

Sayın Bakanım, sizin böyle bir simülasyonunuz var mı bilmiyorum, bilmiyorum, ben bilmiyorum. Varsa burada söyleyin, deyin ki: “2020’de şu kadar askerimiz olacak, 2021’de şu kadar, 2022’de şu kadar.” Bunu diyemezsiniz, dersiniz onu da burada konuşuruz.

Efendim, bizi yanlış anlayan bazı vatandaşlarımız işte “profesyonel ordu” falan diyor. Bakın, profesyonel ordu bu mu yani profesyonel orduyu oluşturmanın adımları bu mudur? Hayır. Nasıl profesyonel ordu ya! Altı ay askerlik yapacak, işte, asgari ücret olarak bir altı ay daha çalışacak, o altı ay sonunda kaç kişinin devam etme isteği içerisinde olacağını bilmiyoruz. Profesyonel ordu, işe başlarken bu işi meslek olarak peşinen kabul edenlerin oluşturduğu ordudur. Yani bu nedir biliyor musunuz? Şu anda sizin yaptığımız saldım çayıra, Mevla’m kayıra! Hani bizim milletimizin böyle meşhur bir sözü vardır “Göç yolda düzülür.” diye. Ya bu, Türk Silahlı Kuvvetleri, bu, başka bir şey değil. Öyle “Saldım çayıra, Mevla’m kayıra!” anlayışıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin on yılını, yirmi yılını nasıl yaşayacağımızı bilmeden, nasıl bir Türk Silahlı Kuvvetleriyle karşı karşıya kalacağımızı bilmeden böyle bir çalışmayı İYİ PARTİ’nin, adı “İYİ” olan bir partinin desteklemesini beklemek ham hayaldir; bunu söyleyeyim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Yahya Kemal'in meşhur şiiri var Türk ordusuna, mükemmel bir şiir, onu okuyacağım, inşallah onu her zaman okuma imkânımız olur. Çünkü konuşma süremiz bitmek üzere şiir kesilmesin diye... Bu şiir Türk Silahlı Kuvvetlerinin son derece önemli bir güç olduğunu, gurur duyduğumuz bir güç olduğunu ifade eden bir şiir, her zaman gururla sizler de okuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – “Şu kopan fırtına Türk ordusudur Ya Rabbi.

Senin uğrunda ölen ordu budur Ya Rabbi.

Ta ki yükselsin ezanlarla müeyyet namın,

Galip et çünkü bu son ordusudur İslam'ın!”

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

36'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 36'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, aslında polemik olsun ve konu uzasın istemiyorum ama sayın konuşmacı ismimi verdiği için söz almak durumunda kaldım.

BAŞKAN – Zaten öyle olmasaydı söz vermeyecektim Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eyvallah.

Konuşmasındaki “Mevla'm kayıra” tarzı ifadeleri -bir daha diyorum- şık bulmuyorum yani takdir zatalilerinin ama ben şık bulmuyorum. “İYİ PARTİ desteklemiyor zaten bunu.” dedi. Bunu duymamıştık, ben duymamıştım; bunu duymuş olduğumuzu memnuniyet duymayarak ifade etmek istiyorum. Fakat daha vahimi, “Asker sayısı verebilir miyiz? Seneye ne olacak, bunu bilmiyoruz.” gibi ifadeler kullanıldı. Şunu üzülerken görüyorum: Bir insan duymuyor olabilir ama duymak istemiyorsa çok vahim bir tablo var karşımızda. Komisyonunda, brifinglerde, Genel Kurulda çok defa konuştuk: NATO'daki asker sayılarına baktığımızda ordumuzun 2'nci sırada olduğunu, 420 binlerde askerimiz olduğunu, ihtiyacımızın daha az oranda olduğunu, her sene 700 bin kişinin bu yükümlülükle karşı karşıya kaldığını ama 280 bin civarındaki sayının bize yeteceğini, 280 bin civarında yükümlülük yerine geldiğinde bu talebin karşılanacağını, vesaireyi saatlerce anlattık; raporlarımız var, evraklarımız var, dosyalarımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sanki buna hazırlanılmamış, çalışılmamış, seneye kaç asker başvurusu olacak bilinmiyormuş gibi bir yaklaşımın bin yıllık bu Türk ordusuna yaklaşımda bir hata olduğunu düşünüyorum Sayın Başkanım. Biz ordumuzun taleplerini tüm taraflarla değerlendirdik. Seneye değil, yirmi sene sonra, kırk sene sonra kaç askerimiz olabileceğini; bunun kaçının profesyonelden, kaçının profesyonel olmayandan oluşacağını, hepsini planladık ve tüm paydaşların ortak kanaatiyle bu kanun teklifini getirdik. Tüm eleştiriler baş tacı ama sanki bunlar konuşulmamış gibi, yeni bir vizyon yokmuş gibi ortaya konulmasının tüm kamuoyuna haksızlık olacağı kanaatindeyim Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Milletvekilleri özgürdür, konuşur.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 37'nci madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 37'nci maddesinin (1)'inci fıkrasındaki “erbaş ve erler” ibaresindeki “ve” yerine “ile” ibaresi konulmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç	Haşim Teoman Sancar	Servet Ünsal
Sakarya	Denizli	Ankara
Gamze Taşcier	Müzeyyen Şevkin	Alpay Antmen
Ankara	Adana	Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Şevkin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ben askerlik maddelerine geçmeden önce, uzun yıllar kamuda yüzlerce imar planına esas jeolojik etüde imza atmış bir jeoloji mühendisi olarak Trabzon'da yaşanmış olan bu faciayla ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Öncelikle hayatını kaybetmiş olan 4 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum, 6 kayıp vatandaşımızın da bir an önce sağ ve salim bulunmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, evet, Allah bize bir akıl vermiş ve bilim ve teknolojiyi vermiş. Daha önceki konuşmalarında da ifade etmeye çalışmıştım, normal koşullarda bu dere yataklarında beş yüz yıllık yağış rejiminin ve akış rejiminin göz önünde bulundurulması gerekiyor. İmar planlarında, Devlet Su İşleri bu dere yataklarının taşkın sınırlarını belirler ve tıpkı sit alanlarında olduğu gibi, buralara yapılaşma yasağı getirilir değerli milletvekilleri ama ne yazık ki Trabzon HES 3 Araklı Göleti'nin duvarının yıkılması sonucu meydana gelen bu afette, bakın, dere yataklarında arkadaşlar, konutlar yapılmış durumda, dere yatağının içerisinde bu konutlar. Bir kere, bu, ne mühendislik açısından ne de imar planı açısından kabul edilebilir bir durum değildir.

Yine, benzer şekilde, yolun dere yatağı içerisinde olup selin yarısını götürdüğünü görüyoruz. Doğa affetmez arkadaşlar. Doğa olaylarını afete çeviren insanoğlunun kendisidir. Bakın, kesiti görüyorsunuz burada ve dere yatağının nerelere kadar uzandığının en önemli göstergesi. Bizler mühendisler olarak eğer bu akış, yağış rejimini tespit edemiyorsak, debiyi tespit edemiyorsak ve bunu öngöremiyorsak hiç mühendislik yapmayalım. Aklın ve bilimin yolu birdir. Bunları afete dönüştüren de insanoğlunun tedbirsizliğidir diyorum. Bu konuyla ilgili konuşmadan geçemeyeceğimi düşündüm ve artık, dere yataklarındaki sel afetlerinde, jeolojik tetkiklerin, jeoteknik etütlerin yapılmaması sonucu insan yaşamlarının yitip gitmesine seyirci kalmayacağımızın bilinmesini isterim.

Evet, değerli milletvekilleri, asker almayla ilgili, öncelikle ellerine kına yakarak düğün ve dernekle göndermiş olduğumuz bütün asker evlatlarımıza buradan sevgi ve selamlar gönderiyorum, onların gözlerinden öpüyorum gerçekten. Vatanimiz için canını hiçe sayan tüm şehitlerimize de Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve ulusumuza başsağlığı, tüm gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 37'nci madde de askerlik yükümlülüğünü yerine getirenlerin, meslek icrasına yönelik daha önceden sahip oldukları belgelerin vermiş olduğu yetkilerin, Türk Silahlı Kuvvetlerince ihtiyaç duyulan hâllerde kullanılması amaçlanmıştır. Biz, bunda herhangi bir sakınca görmüyoruz. Gayet tabii ki Türk Silahlı Kuvvetleri ihtiyaç hâlinde bu değerleri kullanacaktır, bundan daha doğal bir şey olamaz, buna herhangi bir itirazımızın olması söz konusu değil.

Esasen, bedelli askerlik, öncelikle erbaş ve er ihtiyacının karşılanması, daha sonra ihtiyaç fazlası yükümlülerin bu bedelliden faydalanmasını baz almalı. Bedelli sayısının sabitlenmiş olması da insanlarda hani bir rant beklentisi algısı oluşturmaktadır. İhtiyaca göre dinamik planlama yapılmasının daha uygun olacağı görüşündeyiz. Bu konuda teklifte net hükümlerin bulunmaması, tabii, bizim handikapla karşıladığımız bir durum. Hâlen 15 bin lira verip beklemekte olan askerlerimiz var. Şu anda rakamın 31 bin liraya çıkarılmış olması, yüzde 100'ün üzerinde artırılmış olması tabii ki düşündürücü bir şey. Bir de hâlâ bekleyen, bu 15 bin lira için bekleyen askerler dururken 31 bin lira ödeyenlerin ne zaman askerlik yapacağını ve gelecekle ilgili, önünü görmemesiyle ilgili bir sıkıntı yaratmaktadır. Bunun da göz önünde bulundurulması gerekir diye düşünüyorum.

Reform paketi olduğu belirtilmesine rağmen -ordumuzda kahraman sözleşmeli erbaş ve erler bulunmaktadır- bu uzman erbaş ve astsubayların, subayların ve sözleşmeli astsubayların can yakıcı sorunlarına teklifte yer verilmemiştir. Bunun da kapsama alınması gerekirdi diye düşünüyorum.

Teklifte altı ay askerlik yapacak erbaş ve erlerimize TOKİ'den öncelikli konut edinebilme hakkı verilmişken diğer sözleşmeli erbaş ve erlerimize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Şevkin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – ...uzman erbaş ve astsubaylarımıza, subaylarımıza, jandarma ve polisimize de TOKİ'den öncelikli konut edinme hakkı verilmeliydi diye düşünüyorum. Teklifin silah arkadaşlığımı, meslek adaletini zedeleyici mahiyeti böylece ortadan kaldırılmalıdır.

Mevcut 460 bin yoklama kaçağı ve bakayanın bir kereye mahsus bedelli askerlikten faydalanması düzenlenmiştir. Ancak kurada çıkmamaları hâlinde ciddi bir yığılma söz konusu olacaktır. Buna dair mağduriyetler, kanundan beklenen faydanın yerine gelmeyeceği göz önüne alınmalıdır diye düşünüyorum.

Öte yandan barışta, olağanüstü hâl ve savaşta askerliğini henüz yapmadan Cumhurbaşkanınca gerekli görülen hâllerde özel olarak görevlendirilen gönüllülerin askerlikten muaf tutulabilmesi bir ihtiyaç değil, keyfildir. Bu konunun tüm partilerin söz birliğiyle kaldırılmış olması sevindirici bir durumdur elbette. Olumlu karşılıyoruz bunu da.

Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetlerinde sözleşmeli er olarak görev yapan askerlerimiz için vardiya sistemi uygulanabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Bir cümlem kaldı...

BAŞKAN – Son cümlelerinizi de alalım...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Ailelerini görmeyen, evlerine gidemeyen evli ve çoluk çocuk sahibi olan askerlerimiz için daha sosyal, nefes alabilecekleri bir yöntem uygulanmalıdır diye düşünüyorum.

Ben bu kanunun Türk Silahlı Kuvvetlerine, askerlerimize ve ulusumuza faydalı olmasını diliyorum.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 37'nci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "görevlendirilebilirler" ibaresi yerine "görev alabilirler" ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Behiç Çelik

Aksaray

İzmir

Mersin

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Orhan Çakırlar

Adana

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin söz konusu 37'nci maddesinde verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Dün konuşmamızda da ifade ettiğimiz gibi Türkiye'de Anayasa değişiklikleriyle devlet düzeninin önemli ölçüde bir karmaşaya sokulduğunu vurgulamıştık. Bunun üzerinden giderek ifade edeyim: Türkiye'de güvenlik politikalarının uygulayıcısı olan kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimiz başta olmak üzere ve diğer silahlı örgütlerimiz olan Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil olmak üzere bir karmaşanın içerisine sokulmuştu. AK PARTİ'nin iktidarda olduğu son on yedi yılda değil, ondan önce de demokrasiye ve devlet nizamına yönelik birtakım müdahaleler olmuş ancak bunun yanında AK PARTİ yönetimi sırasında rejimi doğrudan olumsuz şekilde değiştirecek, dönüştürecek birtakım girişimler ve düzenlemeler oldu.

Şimdi, geçmişte Türkiye Cumhuriyeti kurulurken Türk Silahlı Kuvvetlerinin yanında silahlı, özellikle kırsala hitap eden Jandarma Genel Komutanlığı 1930 yılında çıkarılan 1706 sayılı Yasa'yla kurulmuştu ve İçişleri Bakanlığının -şu anda olduğu gibi- bağlısı bir genel komutanlık olarak düzenlenmişti, Emniyet Genel Müdürlüğü de aynı şekildeydi ancak Sahil Güvenlik Komutanlığı yoktu. 12 Eylül darbesinden sonra 2803 sayılı Jandarma Teşkilat Yasası çıkarılarak Jandarmanın İçişleri Bakanlığına bağlılığı neredeyse ortadan kaldırılmış, doğrudan Genelkurmay Başkanlığına bağlı duruma getirilmişti, hazarda ve seferde olmak üzere. Bunun yanında, yeni bir komutanlık ihdas edilerek Deniz Kuvvetlerinden ayrılan bir birim Sahil Güvenlik Komutanlığı olarak kurulmuştu. Bugüne kadar gelen yapımız bu. Ancak, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra devlet yeniden düzenlenirken, burada, devlet kurucusu olan kurucu iradenin dışında, tamamen AKP iktidarının olası geleceği düşünülerek yapay ve suni bir nizama sokularak, gerek Türk Silahlı Kuvvetleri gerekse Jandarma gerekse Sahil Güvenlik bu hâle getirildi. Dolayısıyla, ordunun düzeni bozuldu. Dün de ifade ettiğim gibi emir komuta zinciri kopartıldı.

Bu Askeralma Kanunu Teklifi yasalarsa bunun birtakım sakıncalarını önümüzdeki yıllarda göreceğiz. Çünkü, burada gerçekten Türk ordusunun ihtiyacını karşılayan bir düzenlemenin olmadığını birçok parti grubu ifade ediyor. AK PARTİ'nin içerisinde önemli sayıda milletvekilinin de bu fikre katıldıklarını görüyorum.

Dolayısıyla, profesyonellik iddiasıyla bir ordunun yapısını aşağı çekmek, moralini bozmak ve orduyu sayısal olarak indirgemek aslında o orduya yapılacak en büyük ihanettir. Çünkü, Doğu Akdeniz enerji sorunu varken, Suriye-Irak sorunu varken, silahlanmış bir PKK ordusu Amerika Birleşik Devletleri tarafından oluşturulmuşken ve size karşı -Mısır'ın da içinde bulunduğu, Yunanistan'ın da dâhil olduğu- bir ittifaklar zinciri ortadayken siz ordunuzun ne hakla, hangi nedenle sayısını azaltıyorsunuz? Bunun cevabı yok. Bir de ordu Türk milletinin ordusudur, ordu majestelerinin ordusu değildir. Bu itibarla, bütün olası tehditleri göğüsleyecek bir Silahlı Kuvvetler yapılanmasının zorunlu olduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelik, toparlayın lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – ...özellikle burada vurgulamak ve dikkatinize sunmak istiyorum. Onun için, değerli milletvekilleri, bize düşen görev bu Askeralma Kanunu Teklifi yasaladıktan sonra dahi ciddi bir çalışmayla, yeni bir düzenlemeyle Türk Silahlı Kuvvetlerini ve diğer silahlı örgütleri yani Jandarma, Sahil Güvenlik ve Emniyet teşkilatını tek elden düzenleyebiliriz diyoruz.

Önergemizin kabulünü diliyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

37'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.19

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.12

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.
69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

38’inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi’nin 38’inci maddesinin (2)’nci fıkrasında yer alan “hakkından vazgeçenlerin ertelemeleri” ibaresi yerine “hakkından vazgeçenlerin erteleme işlemleri” ibaresinin getirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel
Aksaray

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Tuba Vural Çokal
Antalya

Dursun Ataş
Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Çokal, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her ne kadar iktidar partisi kabul etmek istemese de bizler, her birimiz tüm Türkiye’yi temsilen burada bulunuyoruz. Sadece mensubu olduğumuz partinin ve seçim bölgelerimizin milletvekilleri değiliz, sadece partimize ve seçim bölgemize karşı sorumlu değiliz; tüm Türkiye’ye karşı, hatta bu çatı altında görev yapan farklı partilerden milletvekillerine karşı da yükümlülüklerimiz var. Ben, bu görev bilinciyle AK PARTİ’li arkadaşlara bazı uyarılarda bulunmak istiyorum. Yoksa kendilerinin, şu yaşadığımız günleri doğru tahlil ederek demokrasinin, hukukun ve İslam dininin emirlerinin gereğini yapacakları yok gibi görünüyor.

Sevgili AK PARTİ’li arkadaşlar, yaşadığımız şu günleri ileride evlatlarınıza nasıl anlatacaksınız? Her uygulamanın, her açıklamanın demokrasi tarihimize kara bir leke olarak geçtiğini görmüyor musunuz? Sadece yerel seçimlere, hatta sadece İstanbul’a bakalım. 31 Mart öncesinde beka diye kendinizden olmayan herkese terör örgütü üyeliğini yaftaladınız. Milleti ayırtırdığınızı, birbirine düşman ettiğinizi görmek istemediniz. Milletimiz size sandıkta bir ders verdi ancak bu dersi de görmek istemediniz. Anadolu Ajansının imza attığı rezilliği görmezden geldiniz. Daha oylar YSK sistemine girmeye başlamadan “Seçimi kazandık.” açıklaması yaptınız. “3 bin oyla biz kazandık.” dediniz. Sabaha karşı YSK sistemine göre Ekrem İmamoğlu 24 bin farkla önde çıkınca “Koskoca İstanbul seçimleri

sadece bu kadar farkla kazanılamaz, İstanbul'u yönetmek için daha büyük fark gerekiyor." dediniz. Bir yandan "Seçim daha bitmedi." derken diğer yandan "Seçimi biz kazandık." diye tüm İstanbul'u afişlerle donattınız. İtiraz üzerine itirazlarda bulundunuz. "Hiçbir şey olmadıysa bile muhakkak bir şey oldu." diyerek oyları saydırdınız da saydırdınız. Fark kapanmayınca İstanbul'un en önemli ilçelerinden biri olan Büyükçekmece'yi binlerce polisle bastınız, bula bula kendi adayınızın ikamet adresi olarak gösterdiği adreste onlarca kişiyle birlikte kaldığınızı buldunuz. Hatta, ekibinizde yer alan bazı isimlerin, içinde bırakın evi, dükkânı, depoyu, ağaç bile olmayan arsaları ikamet olarak gösterdikleri çıktı ortaya. Tam bu sırada, çok değerli belediye başkan adayınız kimin hangi partiye oy vereceğinin soyadından anlaşıldığını söyledi. Bu müthiş buluşun mucidiyse Vakıfbanka Yönetim Kurulu üyesi yapıldı, kime ne kadar kredi vereceğini soyadından tahmin edecektir umarım.

Evet, oylar sayıldıkça sayıldı ama istediğiniz olmadı. Ekrem İmamoğlu'na kazandığı seçimin mazbatasını on yedi gün boyunca verilmedi. İmamoğlu seçildikten sonra, YSK tarafından atanan "Sandık kurulu başkanlarında usulsüzlük var." diyerek seçimleri iptal ettirdiniz. Sayın Ekrem İmamoğlu "Öğrenci abonmanlarını 40 lira yapacağım." dedi, "Kimin parasını kime veriyorsunuz?" dediniz. "Suyu indireceğim." dediğinde "Hesap var, kitap var, bu olmaz." dediniz. Sonra ne yaptınız biliyor musunuz? Adamın hayata geçirdiği icraatları "Biz yaptık." diyerek milletimize müjde verdiniz; evet, bunu da yaptınız. Hatta, sloganını bile aldınız; bakın "Çaldınız." demiyorum, "Aldınız." diyorum. "Çalma" deyince ne kadar çok "Oy çaldı." dediniz biliyor musunuz? Durdunuz, durdunuz "Oylar çaldı." dediniz. Tüm Türkiye YSK'nin gerekçeli kararını okuyunca bırakın çalmayı, bu seçim niçin iptal edilmemesi gerektiğini öğrendi. Bu sürecin ülkemize faydası, Seçim Kanunu'nu artık herkes sayenizde öğrendi.

Seçimlerden sonra diliniz de değişti. Hayatını terörle mücadeleye adanmış çok değerli isimlere bile "Kandil iş birlikçisi." diyen sizler, İmralı'nın kapılarını sonuna kadar açmış Öcalan'ın mektuplarını okutmaya başladınız. "Kürdistan" demeye başladınız, olmadı, PKK'ya "Pe-Ke-Ke" dediniz. Yenilgiyi kabul etmediğiniz için milletimizin omzuna yüklediğiniz 100 milyonlarca lira ek bütçeyi saymıyorum bile. Ama en son Sayın Binali Yıldırım "Seçimleri Millet İttifakı yüzünden yeniledik." deyince inanım bu noktada söylenecek söz de kalmadı. Sahaya Sayın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu indi. İnanım, yaptığı her şey, her açıklama sizlere seçimde puan kaybettirmekle kalmıyor, sizleri uzun yıllar unutulamayacak bir lekenin parçası da yapıyor. En son, İstanbul'un seçilmiş Belediye Başkanının önüne set kurdunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çokal, devam edin.

Buyurun lütfen.

TUBA VURAL ÇOKAL (Devamla) - Birçok siyasetçi kuyruğunu kısırtıp kaçarken demokrasinin yanında yer alan, 28 Şubatın topuklu efesi Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'e bile laf atılmasına ses çıkarmadınız. 28 Şubatta dimdik duran bir kadına yapılan saygısızlığa bile sesiniz çıkmadı.

Evet, sevgili AK PARTİ'li arkadaşlar, bunlar sadece bir çırpıda anlatabildiklerim. Evet, bunları sizler yaptınız, yapmaya da devam ediyorsunuz. Ben milletimizin verdiği görev gereği sizleri uyarmak istedim. Gelin, ileride çocuklarınızın yüzüne bakabilmek için, kıyamet gününde milyonlarca kişinin hakkıyla karşılaşmamak için vazgeçin bu işten diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürler. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39'uncu madde üzerinde iki adet önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinde geçen "9 uncu maddedeki gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na her yılın ilk mesai günü tespit edilen döviz alış kuruna göre Avro" ibaresinin "1000 (Bin) Avro" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul	Tulay Hatımoğulları Oruç	Erol Katırcıoğlu
Gaziantep	Adana	İstanbul
Necdet İpekyüz	Mahmut Celadet Gaydalı	Kemal Bülbül
Batman	Bitlis	Antalya
	Rıdvan Turan	
	Mersin	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Askeralma Kanunu'nu konuşuyoruz ve benim anladığım kadarıyla Askeralma Kanunu'yla ilgili olarak yapısal bir sorun var ama o sorunu çok da konuşmuyoruz.

Yine, Sayın Savunma Bakanının verdiği demeçlerden giderek hazırladığım notlarda kendisi şöyle diyor: "Her sene 700 bin genç askerlik çağına geliyor fakat bizim kapasitemiz 420 bindir." Hadi 400 bin diyelim, aşağı yukarı 300 binlik bir arz fazlası var.

Şimdi, bu, tabii ki bir problem. Bu problemi çözmek gerekiyor fakat benim gördüğüm kadarıyla problem böyle konulmuş olmasına rağmen nasıl bir çözüm önerilmiş diye baktığımda "Özellikle bedelli ve dövizli askerlikten sağlanacak gelirle bütçeye herhangi bir yük teşkil etmeden bu sistemin kendi içinde dönmesini amaçlıyoruz." diyor. Yani esas itibarıyla ilgisi bütçe olan ve askerliğin bütçeye olan yükünü bir anlamda bedelli ve dövizliyle karşılamak üzere düşünülmüş bir projeye karşı karşıyayız, dolayısıyla da konuştuğumuz konu bu.

Ben de dövizliyle ilgili olarak birkaç şey söyleyeceğim ama şunu söyleyeyim: Ben bu simülasyonları bilmiyorum, görmedim tabii yani 30 bin TL olursa ne kadar askeri istihdam edebileceğiz, efendim, 40 bin olursa ne olacak? Bunları yapmışlar yani Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili Bülent Bey'in söylediği gibi tabii ki hesaplamışlardır, hesaplamamaları mümkün değil çünkü biliyoruz, askerin de bir bürokrasisi var ve bu işleri de iyi bilirler fakat ben yine de burada siyasi olarak müdahale edilmiş olduğu kanaatini taşıyorum çünkü daha çok problemi çözmek yerine yani yapısal olarak sahip olduğumuz problemi çözmek yerine problemin yükünü bir bakıma çözmek gibi bir yaklaşım benimsenmiş diye düşünüyorum ve böylelikle oluşmuş bir kanun teklifi.

Şimdi, burada, yine, benim dikkatimi çeken bir iki husus daha var. Bir kere, 31 bin lirayla ilgili bir hesap yapılıyor, biliyorsunuz. Bunu Sayın Cumhurbaşkanının kendisi de ifade etti fakat bu hesabın gençlerin sanki 5.200 lira gibi bir maaş aldıkları varsayımı üzerine yapılmış olduğunu anlıyoruz. İsterseniz okuyayım, mesela Sayın Akar şöyle diyor: “Asteğmen maaşı da bugün itibarıyla aşağı yukarı 5 bin küsur lira, dolayısıyla da altı aylık asteğmen maaşından bahsediyoruz. Bedelli 30 bin lira, dövizle askerlik ise bunun avro karşılığı olacak.” Tamam, Sayın Cumhurbaşkanı da şöyle söylüyor, diyor ki: “Yani bu aslında oradaki askerlik süresi içerisinde altı aylığa muadil bir rakam, ayda 5 bin küsur alıyor ve 6’yla çarparsak o altı aya muadil bir rakam ortaya çıkmış oluyor.” Şimdi arkadaşlar, gençlerin 31 bin lira gibi bir rakamı verebileceğini varsaymanız, ya hakikaten -dün konuşuyordum- gençlerle ilgili çok duyarsız olduğunuz intibası uyandırıyor bende. Gençler eğer bu ülkenin geleceği ise arkadaşlar, böyle bir parayı karşılayamazlar bu insanlar. Niçin karşılayamazlar? Bakın, ben hemen bir rakam vereceğim size. Üstelik de bir üniversitede yeni yapılmış olan bir çalışmanın sonucunda bakın ne çıkmış: 18-29 yaş diliminde gençlerin yüzde 63’ünün aylık ortalama geliri 1.500 liranın altında ki bazı çalışmalar bunun bin lira civarında olduğunu söylüyor. Şimdi, biz onlardan 30 bin lira istiyoruz, üstelik de bunun ilk bir ayda peşinen ödenmesi gerektiğini söylüyoruz. Şimdi, doğrusunu isterseniz ben evet, anlıyorum askerlik, savunma vesaire gibi meseleler önemli meselelerdir ama bu meselelerle ilgili konuşurken aslında gençlerle ilgili konuştuğumuzun da farkına varmamız lazım. Ve gençlerin, bugün itibarıyla üniversite mezunu olan gençlerin bile... Hepiniz biliyorsunuz aslında, benim bunu söylememe bile gerek yok; benim çevremde üniversitedeki gençlerin üniversiteyi bitirdikten sonra -üstelik en iyi üniversiteleri bitirenler- aldıkları maaşlar asgari ücret veya bilemediniz 2.500 lira. Dolayısıyla da ben bu rakamın yeniden düşünülmesi gerektiğini söylüyorum, parti olarak da böyle bir öneriyi vermiş olduk.

Gelelim dövizle askerlik meselesine. Evet, üç sene kalması koşul olarak getirilmiş. Buna da gerek yok bence yani bir sene kalmış olmak da yeterli olabilir. Yani diğer koşullar tartışılabilir ama yine 5 bin euro civarında bir paraya tekabül ediyor. Ki bunun da benim öğrendiğim kadarıyla hatta sizin vekillerinizin yazılarını takip ettiğim kadarıyla 5 bin euronun yüksek olduğuna dair genel bir kanaatinin var olduğunu da biliyorum, en azından okudum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen Sayın Katırcıoğlu.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Özetle, demek istediğim şey şu: Önergemize destek verin, bu rakamları değiştirilelim. Gerçekten gençler bekliyorlar. Böyle bir tutarın indirilmesine ilişkin olmak üzere, hepinizin gençlerin sıkıntılarıyla ilgili duyarlı davranmanızı bekliyorum. Doğrusunu isterseniz bu, Meclise de yakışır bir şey olacaktır diye düşünüyorum.

Son bir söz de şunu söyleyeyim: Arkadaşlar, gelir dağılımındaki bozukluk bütün dertlerin başında gelir. Hele hele daha işini bulamamış, hayata atılamamış olan gençlerin -dün konuştuk- askerlikle ilgili sıkıntıları da var zaten. E şimdi bunu, böyle bir rakamı koyarsanız ortaya, gerçekten onlara haksızlık etmiş olursunuz diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 39'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasındaki "işveren" ibaresinden sonra gelen "veya" ibaresinin yerine "ve" getirilmesini arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç	Haşim Teoman Sancar	Alpay Antmen
Sakarya	Denizli	Mersin
Servet Ünsal	Gamze Taşcier	Özcan Özel
Ankara	Ankara	Yalova

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyonun katılmadığı önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Özcan Özel, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Askeralma Kanunu Teklifi'nin 39'uncu maddesine ilişkin verilen önerge üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Asker alma sistemini baştan sona değiştiren, tek tip askerliği ve bedelli askerliği kalıcı hâle getiren bir kanun teklifini görüşüyoruz.

İktidarınız döneminde Türk Silahlı Kuvvetlerine kumpas kurulmuş, "Darbe yapacaklar." "Cami bombalayacaklar." yalanlarıyla Ergenekon, Balyoz gibi davalar kurgulanmış, TSK'nin vatansız subayları tasfiye edilmiş, düzmece delillerle hapse atılmıştır. TSK'nin geleneklerinin, genetiğinin tasfiyesiyle onların yerine hain FETÖ'cüler yerleştirilmiştir. 15 Temmuzda millete, milletin Meclisine bomba yağdıran hainlerin önlerinin nasıl açıldığı, 2004 MGK kararının nasıl rafa kaldırıldığı herkesin hafızasındadır. Tüm bu olanlar, yaşananlar "Kandırıldık." gerekçesinin arkasına saklanılamayacak kadar vahimdir. Irak'ta askerimizin başına çuval geçirildiğinde "Ne notası, müzik notası mı?" diyerek nota veremeyenlerin hayırsever iş adamı sandığımız kişi için vermesi de aynı derecede vahimdir. Sizin sözcüleriniz, millî ordumuza kumpas kurulurken "Türkiye bağırsaklarını temizliyor, iyi ki bu orduyla savaşa girmemişiz." diyorlar, kozmik odaya girilmesine göz yumuyorlardı. Yargıya da "Kurban olduğum Allah, verdikçe veriyor." dedikleriniz yerleşince ortada ne TSK kaldı ne yargı ne devlet kaldı. İktidarınız döneminde TSK sanık, terör örgütleri tanık ve hâkim, savcı yapıldı.

Bugünlerde, seçilmiş İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının mazbatasını aldıktan sonra İstanbul Büyükşehir Belediyesinin verilerine ilişkin verdiği talimatı kozmik oda aramasıyla eş değer tutuyorsunuz. Hatırlayın, o günlerde suikast düzenleyecekleri iddialarıyla devletin kozmik odasında arama yapma iznini siz verdiniz. Terör örgütü kurmak ve yönetmekten yargılanan İlker Başbuğ kozmik odada arama yapılması talimatının siyasi iradenin izniyle olduğunu açıklamıştır. Devletin sırları kozmik odadayken bu talimat verilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesinde ise ihale sırları, ihale alanlar, belediye imkânlarıyla zengin edilenlerin bilgileri vardır. Büyükşehir belediyesinin arşivi kozmik oda değildir. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin arşivi konusunda gösterdiğiniz hassasiyeti kozmik oda konusunda gösterseydiniz, memleket bu hâle gelmezdi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; darbe girişiminden sonra askerî okullar, harp akademileri, harp okulları, askerî liseler, astsubay hazırlama okulları, astsubay meslek yüksekokulları kapatılmış, 16 bin askerî öğrenci tasfiye edilerek Millî Savunma Üniversitesi kurulmuştur. Tasfiye edilen öğrencilere hak arama hakkı, şansı verilmemiştir. Mahkemeler, davaları reddetmiş; OHAL İşlemleri İnceleme

Komisyonu, askerî öğrencilerin başvurusunu kabul etmemiştir. Öğrencilere lise ve üniversitelere geçiş hakkı tanınmış ancak o okullardan mezun olduklarında diploma üzerine düşülen ibareler fişleme niteliğinde olmuştur. E-devlet üzerinde “4C tescil bilgileri” sayfasında “Durumu” bölümündeki “675/669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereği ilişkisi kesilmiştir.” ibaresi, özellikle kamuda işe girmelerini imkânsız hâle getirmiştir.

Güvenlik soruşturması yapıp suçlu ile suçsuzu ayırmak varken toptancı yaklaşımla telafisi imkânsız mağduriyetler ortaya çıkarılmıştır. Bu kişilerin çoğu, şu anda taksicilik, garsonluk yaparak hayatlarını sürdürüyorlar. 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin, askerî öğrenci statüsünde olmadıklarından ötürü, 12’nci dönem astsubay kursiyerlerini kapsamadığı, 675 sayılı Kanun Hükmünde Kararname de geriye yürütülemeyeceği için mezun olmaları gerektiği ortadayken ilişkileri kesilmiştir. Bu mağduriyetlerin önüne geçmek, suçluyu, masumu ayırmak hukuk devletinin görevidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

39’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40’nci madde üzerinde iki adet önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 40’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının (c) bendinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul

Mensur Işık

Necdet İpekyüz

Gaziantep

Muş

Batman

Rıdvan Turan

Mahmut Celadet Gaydalı

Kemal Bülbül

Mersin

Bitlis

Antalya

Kemal Peköz

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) –Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Peköz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 40’inci madde üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum.

Bu kanun teklifiyle 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve 926 sayılı TSK Personel Kanunu’nun bazı maddeleri üzerinde teknik ve yeni birtakım düzenlemeler yapılmaktadır. AKP iktidarı, askerleştirmeyi hem gençleri yorucu tornadan geçirme hem de toplumdaki militarizasyon düzeyini yüksek tutmak için bilinçli bir şekilde kullanmaktadır. Bunun yanı sıra AKP iktidarıyla birlikte bedelli askerlik, ekonomik durum kötüye gittikçe başvuru alan bir para kaynağı hâline getirilmiştir. HDP olarak zorunlu askerliğin kaldırılmasını savunuyoruz, değişik zamanlarda değişik platformlarda bunu dile getirdik.

Zorunlu askerlik, siyasi iktidarlar tarafından toplumun militarize edilmesinin araçlarından biri olarak kullanılmaktadır. Zorunlu askerlik, gençlerin sosyal ve ekonomik yaşamdan uzaklaşmasına neden olmaktadır. Bize göre, zorunlu askerlik kaldırılmalıdır, kimse zorla askere alınmamalıdır. Zorunlu askerliğin devam ettiği durumlarda ise vicdani ret hakkı tanınmalıdır. Türkiye'nin imzasının bulunduğu uluslararası sözleşmeler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları ve aynı zamanda inanç ve vicdan özgürlüğü hakkını kabul eden Türkiye Anayasası, vicdani ret hakkının yasalaştırılmasını gerektirir.

Şu an yürürlükte olan Anayasa'ya göre de vicdani ret hakkı insani bir haktır. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi, uluslararası sözleşmeleri iç hukuktan daha üstün ve geçerli tutar. Türkiye'de vicdani ret yasasının olmayışı, bu talebi hak olmaktan çıkarmaz. Türkiye'nin altında imzası olan iki büyük sözleşme, vicdani ret talebine hukuki dayanak oluşturur. Birleşmiş Milletler Medeni Haklar Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, din ve vicdan özgürlüğü bağlamında vicdani reddi insani bir hak olarak tanımlar.

Eline silah almak istemeyen, militarizme karşı olan gençlerin zorunlu askerlik yapmama hakkının güvence altına alınması gerekir. Zorunlu askerlik yapmak istemeyen gençler için kamu hizmeti, bir alternatif olarak değerlendirilebilir ve gençler, askerlik süresince kamu hizmetlerinde çalıştırılarak bu görev yerine getirilebilir; bunun örneklerine Avrupa'da ve başka ülkelerde rastlamak mümkün. Avrupa Konseyi ülkeleri arasında sadece 2 ülkede vicdani ret hakkı yoktur; bu ülkeler Türkiye ve Azerbaycan'dır.

Yine, bu düşünceler etrafında, kanun teklifinin 40'ıncı maddesinin (1)'inci fıkrasının (b) bendinde "Hizmetini tamamlayanlara; askerî öğrenci, muvazzaf subay/astsubay, sözleşmeli subay/astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş/er temininde, sınav tam notunun yüzde 20'sine kadar ilave puan verilir." diye bir ibare bulunmaktadır. Bunlardan meslek yüksekokulu ve meslek lisesi mezunu olanlara yine sınav tam notunun yüzde 25'i kadar ilave puan verilebilmesi, zaten eşitsiz olan eğitim sisteminin daha eşitsiz hâle getirilmesine zemin hazırlamaktadır; bu, anayasal eşitliğe de aykırıdır. Karşı olduğumuz zorunlu askerlik, bu maddeyle ayrıcalıklı hâle getirilmeye çalışılmıştır; değişiklikle, yıllardır eleştirdiğimiz, militarist bir renk içinde de olan eğitim sisteminin daha da militarize edilmesine sebep olmaktadır.

Maddede yer alan "sınav tam notunun yüzde 25'ine kadar ilave puan verilebilir" ibaresiyle ilave puanın esnek bırakılması da ayrıca keyfiliğe sebep olmaktadır. Bu nedenle, kime ne kadar puan verileceği de ayrıca belli olmadığı için iktidarın istediği zaman, istediği kesimlere bunu bir ulufe gibi dağıtması söz konusu olabilmektedir. Aynı zamanda, 15 Temmuz darbesini de getiren bu kadrolaşma zihniyeti -böyle bir kadrolaşma iktidar tarafından yaratılırsa- gelecek yıllar içerisinde de yeniden ülkemizin bu tür darbelerle karşı karşıya kalmasına sebep olabilir.

Bunlardan vazgeçmek, bunlardan uzaklaşmak için mutlaka ve mutlaka vicdani ret hakkının tanınmasının, askerlik yapmak istemeyen, silah kullanmak istemeyen insanların, bu haklarını kamu hizmetlerinde çalışarak ödemelerinin yolu açılmalıdır diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 40'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile dördüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Engin Özkoç

Erkan Akçay

Denizli

Sakarya

Manisa

Lütfü Türkkan

Mehmet Doğan Kubat

Mehmet Ali Çelebi

Kocaeli

İstanbul

İzmir

“a) Muhtaç asker ailelerine yapılan yardım miktarı Cumhurbaşkanınca belirlenir.

b) Askeri öğrenci, dış kaynaktan muvazzaf subay/astsubay, sözleşmeli subay/astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş/er temininde;

1) İlk altı aylık askerlik hizmetini tamamlayarak terhis olanlara sınav tam notunun yüzde beşine kadar, 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edip bu sürenin sonunda terhis olanlara ise yüzde onbeşine kadar,

2) Meslek yüksekokulu veya mesleki ve teknik lise mezunlarından; ilk altı aylık askerlik hizmetini tamamlayarak terhis olanlara sınav tam notunun yüzde onuna kadar, 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında askerlik hizmetine devam edip bu sürenin sonunda terhis olanlara ise yüzde yirmisine kadar,

ilave puan verilebilir.”

“(4) Teknik bilimler meslek yüksekokulundan veya meslek yüksekokullarının teknik bölümlerinden mezun olanlar ve mesleki ve teknik lise mezunları ile tarım, turizm ve mevsimlere bağlı sektörlerde faaliyet gösteren yükümlülerin askere sevki Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç ve önceliklerine göre mesleklerine uygun sınıflandırma ve istedikleri celp döneminde silahlı altına alınma taleplerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Muhtaç asker ailelerine yapılan yardım miktarının Cumhurbaşkanınca belirlenmesi, askerlik hizmetini er/erbaş olarak yerine getiren yükümlülere askerî öğrenci, dış kaynaktan muvazzaf subay/astsubay, sözleşmeli subay/astsubay, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş/er teminine ilişkin sınavlarda kademeli olarak ilave puan verilebilmesi ve meslek yüksekokullarının teknik bölümlerinden mezun olanların Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç ve önceliklerine göre mesleklerine uygun sınıflandırma ve istedikleri celp döneminde silah altına alınmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 40'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

41'inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 41'inci maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Necdet İpekyüz

Gaziantep

Kocaeli

Batman

Rıdvan Turan

Kemal Bülbül

Mahmut Celadet Gaydalı

Mersin

Antalya

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katlamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Toğrul, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Askeralma Kanunu Teklifi'nin 41'inci maddesi üzerine söz aldım, bu vesileyle Genel Kurulu ve Genel Kurulun sevgili emekçilerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, aslında her kanunun bir ruhu var. Şimdi, görüşmekte olduğumuz “Bu kanunun ruhu nedir?” diye sorduğumuzda -dünden beri ifade etmeye çalışıyoruz- bu kanunun ruhunda eşitsizlik var, bu kanunun ruhunda Anayasa'ya aykırılık var, halkın temsilcileri olarak biz buradayız ama bu çatı altında halkın taleplerine, halkın isteklerine uygun, bir kanun çıkarmaktan maalesef uzak duruyoruz.

Bakın, biz ne diyoruz? Zorunlu askerlik kaldırılmalıdır, kaldırılmayacaksa en azından vicdani ret hakkı tanınmalıdır. Neden, biliyor musunuz? Bakın, bu ülkede yaşayan herkes, silah sevmek zorunda değildir; bu kadar basit. Bir kişi silah almayabilir ve bir canlıyı öldürmek istemeyebilir; dini inançları sebebiyle bunu isteyebilir, ideolojik sebeplerle isteyebilir, siyasi saiklerle savaş karşıtı olabilir ve eline silah almak istemeyebilir. Niye bu kadar aykırı geliyor sizlere? Çok normal görülmesi gereken şeyler, sanki çok büyük bir ayıpmış gibi topluma lanse ediliyor ama bakıyorsunuz vatan, millet, Sakarya edebiyatı yapanların çocukları bedelli kuyruğunda. Bu aslında bir ikiyüzlülük. Gönüllü olmaya bırakırsanız acaba kaç kişi gönüllü gider? Herkes bir sorsun bu soruyu kendisine. Bu yüzden burada hamaset yapmanın bizce bir anlamı yok.

Burada her birimizin tek amacı, toplumun ihtiyaç ve isteklerine uygun kanun çıkarmak olmalıdır. Bakın, Montesquieu'nun “Kanunların Ruhunu” adlı eserinde aslında bugün sıkça duyduğumuz şu sözlerin geçtiğini görüyoruz: “Bir saltanat hükümetinin ya da bir istibdat hükümetinin devam etmesi, dayanması için fazla doğruluğa lüzum yoktur. Birinde kanunların kuvveti, ötekinde hükümdarın daima kalkık yumruğu, her şeyi düzenler, yoluna koyar ama halkçı bir devlette başka bir kuvvet gerekir ki, o da fazilettir.” Bunu, Montesquieu, bu eserinde söylüyor. İşte, bizim burada ihtiyacımız olan, fazilettir.

Komisyonunda hiçbir değişikliğe açık değilsiniz, Genel Kurul aşamasında istemediğiniz hiçbir şeyin geçmesini kabul etmiyorsunuz, dediğim dedik şeklinde hareket ediyorsunuz, çünkü fazileti kaybettiniz değerli arkadaşlar. “Demokrasi” dediğimiz mefhum, muhalefetle birlikte güçlenir. İşte, siz bu ilkeyi unuttunuz, unuttukça da kendi çöküşünüzü hazırlıyorsunuz.

Şimdi, konuştuğumuz maddeye geldiğimizde değerli arkadaşlar, maddenin (2)'nci fıkrasında yoklama kaçağı veya bakayaların kamu ve özel kuruluşlarda çalışmayacaklarını ifade ediyorsunuz. Şimdi, bu hâliyle bir defa, bu, anayasal bir hak olan çalışma hakkının ihlali anlamına geliyor.

Bir diğ er önemli nokta: Bu ülkede kayıt dışı ekonomi, en önemli meselelerden biri olarak her zaman ifade edilir ama bu maddeyle aslında kayıt dışılığı özendirdiğiniz apaçık çünkü bakaya kalmış ya da zamanında başvurmamış kişilerin eğer çalışma hakkını elinden alırsanız, özel kuruluşlarda o zaman gizli, saklı çalışmaya başlayacaktır. Peki, önemli olan nedir? Neden insanlar askere gitmek istemiyor ya da askere gitmesi nasıl özendirilir? Bunların araştırılması gerekir. Yoksa çalışma haklarını ellerinden alarak o insanların kayıt dışılığa özenmesine yol açmış olursunuz.

Bir kanun çıkardığınızda bu kanunun yan etkilerini düşünmek zorundasınız. Sadece çerçevesini bu şekilde esnek bırakırsanız, çok açık bir şekilde belirlemezseniz maalesef bu şekilde yan etkileri olacağını göremezsiniz. Bu yüzden bu maddenin aslında tümüyle bu kanundan çıkarılması gerekir.

Bakın, ben burada bir konuşma yapıyorum, AKP sıralarında, duymadığımı sanıyorlar, diyorlar ki: “Dağa git, dağa git.” Ben bu ülkenin üniversitesinde yirmi iki yıl hocalık yapmışım. Eğer dağa gidecek olsaydım, bu kürsüye gelmezdim. Ayıptır!

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

41’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42’nci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi’nin 42’nci maddesinin (1)’inci fıkrasının a) bendindeki “silahaltına alınmaz” ibaresinden sonra gelen “veya” ibaresi yerine “virgül” konulmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç

Haşim Teoman Sancar

Servet Ünsal

Sakarya

Denizli

Ankara

Rafet Zeybek

Gamze Taşcier

Antalya

Ankara

BAŞKAN – Evet, Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tarih boyunca fedakârlığıyla, disipliniyle, vatanseverliğiyle birçok zorlu mücadeleden geçen Mehmetçiklerimizi doğrudan ilgilendiren bir kanun teklifini görüşüyoruz. Teklifin olumlu bulduğumuz ve katkı sunduğumuz tarafları olmasına rağmen, eleştirdiğimiz tarafları da var.

Değerli milletvekilleri, Komisyon aşamasından itibaren eleştirilerle, sürece olumlu katkılarda bulunduk. Demokrasinin gereklerinden biri de hiç şüphesiz uzlaşma kültürüdür. Bizler bu uzlaşma kültürüne devam ettiğimiz sürece toplumsal uzlaşmanın da önünü açmış olacağız.

Mehmetçiklerimizin büyük bir kısmı heyecanla, umutla, hatta sevinçle bu teklifin yasalaşmasını bekliyor. Biz, bu teklifin yasalaşması ve Mehmetçiklerimizin bir an önce ailelerine kavuşmaları için elimizden gelen gayreti gösterdik, göstermeye devam ediyoruz. Ancak bu arada, yasa tekliflerinde gördüğümüz yanlışların, olumsuzlukların, eksikliklerin düzeltilebilmesi için öneriler getiriyoruz, eleştirilerimizi yapıyoruz.

Bedelli askerlikte kota uygulanmış olmasına rağmen 30 bin Türk lirası öngörülen bedel, maalesef, bizim bugünkü ekonomik koşullarımızda toplumda bir eşitsizlik doğurmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanı “Gariban Mehmet ustanın oğlu da bedelli yapabilecek.” demişti. Bu ekonomik şartlarda gariban Mehmet ustanın oğlu asla yapamayacak ama patron Mehmet Bey’in oğlu bedelli askerlikten yararlanacaktır. Bir şekilde o toplumsal eşitliği sağlamak için bir düzenlemenin yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, yasa teklifinde Cumhurbaşkanına madde 4, 5, 28, 45, 51, 57 ve 59’da verilen yetkiler, şimdiden ucu açık yorumlara sebebiyet vermektedir. Özellikle 28 ve 45’inci maddeler çok tehlikeli sonuçlar doğuracak niteliktedir. 28’inci maddede kısmi değişiklikler yapılmıştır, olumlu bir düzenlemeye adım atılmıştır ama yeterli değildir. Ben özellikle biraz sonra görüşeceğimiz 45’inci maddenin getirebileceği çok ciddi tehlikelerden bahsetmek istiyorum.

Bu yetkilerin partili bir Cumhurbaşkanına verilmesi, keyfi uygulamalara yol açacaktır. Ne Genelkurmay Başkanlığının ne de Millî Savunma Bakanlığının bu süreçte söz hakkı yoktur. Bu maddede, “Cumhurbaşkanlığınca gerek görülen sahalarda özel görevlendirilen gönüllüler” ifadesi, hiçbir demokratik toplumun kabul etmeyeceği bir düzenlemedir. Tek bir kişiye bu yetkiyi vermek Hitler’in Almanyası’ndaki SS birliklerini, Mussolini’nin İtalyası’ndaki Kara Gömleklileri akla getirmektedir. Bu yetki ve sorumluluklar, Türkiye Büyük Millet Meclisine alınmalıdır. Böylece Türkiye Büyük Millet Meclisi, yasama göreviyle birlikte denetim görevini de yerine getirebilecektir.

Değerli milletvekilleri, unutulmasın ki bu Meclis, Kurtuluş Savaşı’nı yönetmiş bir Meclistir. Türkiye Büyük Millet Meclisine verilecek her yetki, millete verilecek bir yetkidir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde siyaset, cemaat ve mafya özentilerine fırsat verilmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zeybek, toparlayın lütfen.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bunu sağlayamazsak beka sorununu yaşamak zorunda kalacağımız kesindir. Kuvvetlerin hiçbirini denetimsiz ve dengesiz bırakmak, demokrasilerde, hukuk devletinde, özgürlüklerde, insan haklarında yoktur. Bu nedenle, denetlenebilir, dengeli kurumlar oluşturmak zorundayız.

Ben de bu yasanın milletimize, Mehmetçiklerimize hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

43’üncü madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi’nin 43’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Dursun Ataş
Aksaray	Adana	Kayseri
Tuba Vural Çokal	Aylin Cesur	Şenol Sunat
Antalya	Isparta	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi vardır.

Sayın Sunat, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değişiklik önergesi vermiş olduğumuz 43'üncü madde, sonradan vatandaş olanların askerlik yükümlülüklerini düzenleyen bir madde. 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nda bu madde var ama o dönemde kitlesel hâlde bir sığınmacı sorunu yok ülkemizde ve sığınmacılara vatandaşlık vermek için de bir uğraş yok.

Açık sınır politikaları sonucunda -ki dünyada böyle bir örnek yok- Türkiye'ye gelen sığınmacıların Türkiye'de kalmasına yönelik AKP'nin popülist politikaları sonucunda bugün ülkemizde kayıtlı 3 milyon 800 bin, kayıtsız 1 milyon 500 bin, toplam 5 milyon 300 bin Suriyeli sığınmacı yaşamaktadır. Lübnan gibi, Ürdün gibi, Mısır gibi diğer Arap ülkelerine baktığımızda, sığınan sığınmacılar bu ülkelerde toplumlara entegre edilmeden Suriye'ye geri yollanmaya başlamışlardır. Biz sığınmacıları asker yapacak düzenlemeler içinde olmamalıyız diyorum. Vatandaş olmanın en kolay ve en ucuz olduğu ülke durumuna düşürüldüğü bir Türkiye tablosu yaşıyoruz.

Ocak ayında, İçişleri Bakanımız var ya, Soylu, açıkladı, 76.443 Suriyeliye vatandaşlık verildiğini söyledi. Ne kadar doğrudur, emin olamıyoruz. “Ülkemiz için bu nüfus artışı avantajlıdır.” dediler. Ya, biz kabile devleti miyiz? Sınırlarımızı açık herkesin vatandaş olmasını sağlayacak bir yapı, ancak kabile devletlerinde var olur. Türk vatandaşlığına geçirilen ve geçirilmesi hedeflenen Suriyeli sığınmacıları Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesine dâhil mi edeceğiz? Ki bunlar içinde selefi cihatçı grupların olduğu düşünüldüğünde gelecekteki tehlikeyi hepimizin çok iyi algılaması gerekir. Savaştan kaçan, kendi vatanlarını terk eden askerlik çağında 1 milyona yakın sığınmacı var ülkemizde sayın milletvekilleri, bunun önünü açamayız. Suriyelilere vatandaşlık değil, Suriye'de vatanlarını geri vermenin yolunu bulmalıyız. Suriyelilere ayrılmak zorunda kaldıkları vatanlarını geri vermek emperyalizmin kazdığı tuzağı bozmak demektir. Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması, Türkiye'nin toprak bütünlüğünün korunmasıdır. Sayın milletvekilleri, bu mesele -özellikle AKP Grubuna sesleniyorum- muhacir-ensar meselesi değil, Türk ve Suriye halklarına karşı kurulmuş bir emperyalist komplodur.

Suriyelilerin Türkiye'de kalmasını kim istiyor? PKK ve siyasi uzantısı siyasi parti istiyor. Kim istiyor? Başta İçişleri Bakanımız, evlere şenlik İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu ve AK PARTİ yöneticileri istiyor. Devriiktidarlarını zannediyorum ki garanti altına almayı düşünüyorlar. Suriye ve Orta Doğu'nun değişik bölgelerinden gelen, Kavimler Göçü mahiyetinde olan bu göçü insani yardım politikası çerçevesinde görmek, tarihi bilmemek demektir, emperyal oyunlara göz yummak demektir. Suriye'nin kuzeyi boşaltılarak Türkiye'de nüfus artırılmakta, Arap nüfusun boşaltıldığı alana PYD/YPG yerleştirilmiştir. Sıra, İdlid durumuna gelmiştir. Eğer İdlid'de de Suriye rejimi harekâtı artarsa, baskısı artarsa 2 milyona yakın Suriyelinin sınırımıza koşacağı, sınırımıza yığınak yapacağı söylenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Sunat, toparlayın lütfen.

Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Değerli milletvekilleri, konuyu zamana yayarak toplumu alıştırmaya çalışıyor iktidar mensupları. Seçim öncesi geri yollayacaklarını söylüyorlar, seçimler sonrası yerleştirme çalışmalarına devam ediyorlar. Suriyeli sığınmacılar için harcanan 40 milyar dolar bugün, harcanmasaydı ekonomik kriz bu kadar derin olmayacak ve bütçe açığı bu kadar fazla olmayacaktı. TÜİK verilerine göre 4 milyon 668 bin kişi işsiz. İş bulma umudunu yitirdiği için iş aramayı bırakan 2 milyon 300 bin kişiyi de eklerseniz 7 milyona yakın işsizi olan bir Türkiye’den bahsediyorum.

Sonuçta, sosyolojik, kültürel, ekonomik ve güvenlik açısından ileride yaşayacaklarımız sonucunda hepimiz çocuklarımıza, torunlarımıza yani gelecek nesillerimize karşı sorumluyuz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

45’inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 45’inci maddesinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(2) Barışta, olağanüstü hal veya seferberlik hallerinde veya savaşta, askerliğini henüz yapmadan, Millî Güvenlik Kurulunca gerekli görülen sahalarda Bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca özel olarak görevlendirilen gönüllüler, Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara uydukları takdirde askerlik hizmetinden muaf tutulur.”

Cahit Özkan

Engin Özkoç

Erkan Akçay

Denizli

İstanbul

Manisa

Lütfü Türkkan

Mehmet Doğan Kubat

Mehmet Ali Çelebi

Kocaeli

İstanbul

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok, gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Barışta ve olağanüstü hâl, seferberlik veya savaş hâlinde askerlik hizmetini yapmadan Millî Güvenlik Kurulunca gerekli görülen sahalarda, Millî Savunma Bakanlığının teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca özel olarak görevlendirilen ve Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara uyanların askerlik hizmetinden muaf tutulması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 45’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48’inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 48'inci madde (1)'inci fıkrada (a) bendindeki "müteakip" ibaresinden sonra "virgül (,)" konulmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç	Haşim Teoman Sancar	Alpay Antmen
Sakarya	Denizli	Mersin
Faruk Sariaslan	Ali Keven	Utku Çakırözer
Nevşehir	Yozgat	Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katlamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Çakırözer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIROZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Parti meclisi üyemiz Eren Erdem'in de aralarında olduğu, sadece düşüncelerini açıkladıkları için haksız hukuksuz cezaevinde yatan gazeteci, siyasetçi, akademisyen ve tüm aydınlarımızın bir an önce özgürlüklerine kavuşması dileğimle sözlerime başlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kanunla ilgili görüşlerimi paylaşmadan önce, vatanımızın korunması, bizim huzur ve güven içinde yaşayabilmemiz için en zor koşullarda dahi özveriyle görev yapan kahraman Mehmetçiklerimizden en üst düzey rütbeli generaline, amiraline kadar tüm Silahlı Kuvvetlerimize şükranlarımı ifade etmek isterim.

Sınırlarımızda bekledikleri nöbetin yanı sıra, Afganistan'dan Kosova'ya, Suriye'den Somali'ye dünyanın birçok bölgesinde insanlığın huzuru ve barışı için Türkiye Cumhuriyeti bayrağımızı şerefle dalgalandıran Silahlı Kuvvetler mensuplarımızı yürekten selamlıyorum. Vatan savunması uğruna canını feda eden aziz şehitlerimizi saygıyla anıyor, kahraman gazilerimize esenlik içinde bir hayat diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, öncelikle, bu kanun çıktığında altı aylık görev süresini tamamlayan on binlerce Mehmetçik'imiz tezkere alarak ailelerine, sevdiklerine ve varsa işlerine kavuşacak. Bu kardeşlerimize şimdiden hayırlı tezkereler diliyorum, bundan sonraki hayatlarında başarılar diliyorum.

Günlerdir burada bu kanunu tartışıyor olmamızın en önemli nedeni, Silahlı Kuvvetlerimizin kanun çıktıktan sonra en ufak zafiyet yaşamaması yönündeki arzumuzdur. Bahsettiğim zafiyet personel zafiyetidir. Ordumuz zaten eksik kadroyla görev yapmakta. Yüzde 40'ları bulan kadro eksikliğiyle vazife icra edilirken kanun çıktığında bu rakam 100-120 bin daha azalacak yani kadro eksikliği yüzde 60'lara, 70'lere tırmanacak. Kısa sürede böylesine büyük bir eksikğin tamamlanması mümkün gözükmemekte.

Peki, ne olacak? Öncelikle, bütün yük mevcut personelin omuzlarına yüklenecek. Böyle bir yüklenme ordudan personel kaçışını hızlandırabilir. Kritik tesislerimiz personel zafiyeti nedeniyle tehditlere çok daha fazla açık hâle gelebilir. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin ve dolayısıyla ülkemizin caydırıcı güç algısı ciddi oranda zarar görebilir. Bizim endişemiz, işte bu kanunun yaratacağı personel zafiyetinin ülkemiz açısından savunma ve güvenlik zafiyetine dönüşmesi olasılığıdır. Böyle bir durum hepimizin, 81 milyon yurttaşımızın güvenliğini tehlikeye atabilir.

Bakın, dün, Balyoz kumpasına karşı Anayasa Mahkemesi önünde Avukat Şule Nazlıoğlu Erol ve vatansever subaylarımızın aileleri tarafından başlatılan adalet nöbetinin 5'inci yıl dönümüydü, Anayasa Mahkemesi önünde bir araya geldik. Bugün belki Genelkurmay Başkanımızın, kuvvet komutanlarımızın sesi çıkmıyor ama Balyoz kumpasıyla ordudan tasfiye edilmeseler bugün o pozisyonlarda oturacak olan o kahraman subaylar ortaya çıkabilecek zafiyetten büyük endişe duyuyorlar, Silahlı Kuvvetlerimizin gücüne darbe vurulacağı kaygısını taşıyorlar.

Değerli milletvekilleri, üzerinde durmak istediğim bir başka mesele de vatandaşlar arasında yaratılmakta olan büyük eşitsizliktir. Zaman zaman istisnai olarak çıkarılan bedelli askerlik uygulaması bu kanunla kalıcı hâle getirilmektedir. Osmanlı ordusunda bedel ödeyerek askerlik yapmayanlara halk içinde duyulan tepki türkülere bile konu olmuştur. Hatırlayın meşhur Yemen türküsünü, ne diyordu? “Yemen yolu çukurdandır/ Karavanam bakırdandır/ Zenginimiz bedel verir/ Askerimiz fakirdendir.” İşte, hâlimiz bu türküdeki gibi değerli arkadaşlarım. Bugün de yine, zenginimiz bedel verir, askerimiz fakirdendir. Oysa vatani görevin zengin-fakir ayrımı olmaz, olmamalıdır. Bu görev, bazı ülkelerde olduğu gibi, Silahlı Kuvvetlerin yanı sıra, sivil savunma ya da benzeri sosyal hizmetler de yerine getirilebilir ama ortak bir millî yükümlülükten sadece cebinizdeki paraya göre muafiyet kabul edilemez, ahlaki ve vicdani de değildir.

Sayın milletvekilleri, bir ay sonra 15 Temmuz hain darbe girişiminin yıl dönümünü yaşayacağız. Bu vesileyle vücutlarını tankların önüne koyan kahraman 15 Temmuz şehitlerini rahmetle, saygıyla anıyorum. Ülkemiz asla bir daha benzer görüntüleri yaşamasin. Bunun yolu geçmişteki hatalardan ders çıkarmaktan geçer.

15 Temmuz darbe girişiminin arkasındaki FETÖ'cülerin iktidarı da yanlarına alarak şerefli Türk ordusunun subaylarına kurduğu kumpasları hiç unutmamalıyız. Balyoz, Ergenekon, amirallere suikast, askerî casusluk iddialarıyla açılan davalarda ordumuzun yetişmiş, kahraman subayları hem zindanlarda yatırıldı hem de canlarından, ailelerinden daha fazla sevdikleri Türk ordusundan tasfiye edildiler. Suçsuz yere kendilerine yaşatılan bu acılar yüzünden hayata veda eden Yarbay Ali Tatar, Kurmay Albay Murat Özenalp, Amiral Cem Çakmak, Kurmay Albay Berk Erden, Albay Abdülkerim Kırca ve daha nicelerini saygıyla anıyoruz ama sadece anmak yetmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Teşekkür ederim.

Kumpas mağdurlarından özür dilenmesi, tüm haklarının tamamının iade edilmesi ve en önemlisi, onlara bu zulmü yaşatan FETÖ'cü polis, savcı ve hâkimlerden yargı önünde bir an önce hesap sorulması gerekir. Benzer biçimde, vatana hizmet aşkıyla girdikleri askerî okullarda FETÖ tarafından sistematik bir biçimde fişleme ve baskılara maruz kalarak atılan ya da ayrılmak zorunda bırakılan pırlanta gibi gençlerimizin de mağduriyetleri derhâl giderilmelidir. Atatürk'ün bize emaneti cumhuriyetimizi dünyanın en ileri ülkeleri arasına güçlü demokrasimiz, üreten ekonomimizin yanı sıra, demokrasi ve hukuk devletine samimiyetle bağlı, vatanımızın birlik ve bütünlüğünün, bölgemizin barış ve istikrarının güvencesi olacak caydırıcı bir orduyla sokacağımıza yürekten inanıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

48'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 arkadaşımızın 60'a göre söz talebi var, onları, sadece o 5 söz talebini karşılayacağım.

Sayın Yılmaz...

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, iklim değişikliği sonucunda Karadeniz Bölgesi'nde her yağıştan sonra sel felaketi yaşandığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Karadeniz Bölgesi'nde dere yataklarını ıslah etmesi ve Karadeniz'in doğasıyla oynanmasını engellemesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İklim değişikliği sonucunda Karadeniz Bölgesi'nde özellikle bahar aylarında ve yaz aylarında her yağıştan sonra bir sel felaketi yaşanmaktadır. En son dün Trabzon Araklı ilçemizdeki felaket bunun son örneğidir. Düzce'de de Gölyaka ilçemizde sel felaketi yaşanmış, Hacıyakup, Hamamüstü, Yunusefendi ve Açma köyleri bu selden etkilenmiştir. Tek sevincimiz, buralarda can kaybının yaşanmamış olmasıdır. Bu yaşananlar, ileride daha büyük felaketlerle karşılaşabileceğimizin habercisidir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, bir an önce başta Karadeniz Bölgesi'nde olmak üzere, özellikle dere yataklarını -eski, kurumuş olanları da dâhil olmak üzere- ıslah etmeli, iskân alanlarını yeniden belirlemeli ve bazı projelerin -HES projeleri olmak üzere- artık Karadeniz'in doğasıyla oynamasını engellemelidir.

BAŞKAN – Sayın Karadağ...

34.- *Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Millî Emlak Genel Müdürlüğü personelinin mağduriyetinin giderilmesinin elzem olduğuna ilişkin açıklaması*

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Millî Emlak Genel Müdürlüğü, Maliye Bakanlığına bağlıyken 2006 yılında Millî Emlak personeline ilk ve tek kurum içi uzmanlık sınav hakkı tanınmış olup bir daha sınav hakkı verilmemiştir. Millî Emlak personeli, tercihi olmamasına rağmen, Maliye Bakanlığından ayrılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanmış ve kurum içi uzmanlık sınavından mahrum bırakılmıştır. Millî Emlakçıların, on ay önce bakanlığın değişmesi sonucu, uzmanlık sınavında kapsam dışı bırakılması Millî Emlak camiasında üzüntü ve hayal kırıklığı yaratmıştır. Bu durumun çalışma barışının bozulmasına neden olacağı açıktır. Millî Emlak personelinin yıllarca emek çektiği ve hakkı olan kurum içi uzmanlık sınavından yararlanması için gerekli düzenlemenin yapılarak mağduriyetlerin giderilmesi elzemdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Osmanağaoğlu...

35.- *İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Doğu Akdeniz'de Avrupa Birliği üyesi Akdeniz ülkelerinin Güney Kıbrıs Rum kesiminin haksız ve hukuksuz pozisyonuna destek vermesinin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması*

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Doğu Akdeniz'de Güney Kıbrıs Rum kesiminin haksız ve hukuksuz pozisyonuna sesini çıkarmayan Avrupa Birliği üyesi Akdeniz ülkelerinin Kıbrıslı Rumlara destek vermesi şaşırtıcı olmasa da kabul edilemez. Türk devletinin çıkarlarına karşı tutumunu istisnasız her fırsatta gösteren Fransa'nın erken öten horozu Macron'un Türkiye'nin hukuka uygun doğal gaz arama faaliyetlerini yasa dışı olarak tanımlaması ve bu faaliyetlere son verilmesi çağrısı yapmasıysa haddi aşan bir açıklamadır. Bilinmelidir ki Kıbrıs Türklerini ve halklarını yok sayan her türlü hareketin hiçbir hükmü ve geçerliliği yoktur. Türkiye Cumhuriyeti devleti kendi çıkarlarını da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki soydaşlarının çıkarlarını da koruyacak kudrete sahiptir.

BAŞKAN – Sayın Aygun? Yok.

Sayın Çelebi...

36.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, 2018-2019 eğitim öğretim yılının sona ermesiyle tatile giren öğrencilere verilecek en güzel karne hediyesinin Ağrı ilini gezdirmek olduğuna ilişkin açıklaması

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Konuşmama başlamadan önce, geçtiğimiz cuma günü karnelerini alan çocuklarımızın gözlerinden öpüyorum. En güzel karne hediyesi -bana göre- onları insanlığın dünyaya yeniden yayıldığı Nuh'un kenti Ağrı'ya getirip Ağrı'yı onlara göstermenizdir. Ağrı'ya geldiğinizde 5.137 metrelik zirvesiyle Türkiye'nin çatısı konumunda olan Ağrı Dağı'nı göreceksiniz, hemen yanındaki Küçük Ağrı Dağı'nı seyretmeye doyamayacaksınız. Topkapı Sarayı'ndan sonra ülkemizin en büyük saraylarından biri olan İshak Paşa Sarayı'nın kalorifer sistemini, yağ ve bal çeşmesini gezecek, tarihe yolculuk edeceksiniz. Kutsal kitaplarda yer alan Nuh'un insanlığın kurtuluşu için bindiği geminin Büyük Tufan sonrasında karaya oturduğu bölgeyi ve Nuh'un Gemisi'nin izini görenek inanç turizmine katkıda bulunacaksınız.

BAŞKAN – Sayın Ünsal, sizi de dinleyelim.

Buyurun.

37.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, 31 Mart yerel seçimlerinden sonra belediyelerdeki israf ve yolsuzlukların ortaya çıkmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

31 Mart seçimlerinden sonra belediyelerdeki israf ve yolsuzluklar tek tek ortaya çıkmaya devam ediyor. Ankara Büyükşehir Belediyesine bağlı şirketlerin kafa karıştıran harcamalarından biri daha belgelendi. Ankara Halk Ekmekte, 2014 yılında reklam panosu için bir yıl içinde 4 kez ihaleye çıktı. Bir yıl içinde aynı iş için 500 bin liradan fazla para harcanmasının tek bir anlamı vardır: Her zaman söylediğimiz gibi, bizden önceki dönemlerde kamu kaynaklarının, halkın vergilerinin, millî değerlerinin seneler boyunca birilerine peşkeş çekilmesi. Ankara Büyükşehir Belediyesinde Başkan Sayın Mansur Yavaş yönetiminde ve diğer belediyelerimizde bundan sonra tüm kaynakların sadece halka hizmet için nasıl kullanılacağını göstereceğimizi bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkürler.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 69) (Devam)

BAŞKAN – 49'uncu madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Askeralma Kanunu Teklifi'nin 49'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasındaki “yükümlüler” ibaresinden sonra gelen “ile” ibaresi yerine “ve” ibaresi konulmasını arz ve teklif ederiz.

Engin Özkoç	Haşim Teoman Sancar	Alpay Antmen
Sakarya	Denizli	Mersin
Gamze Taşcıer	İrfan Kaplan	Servet Ünsal
Ankara	Gaziantep	Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var.

Sayın Kaplan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2015 yılında Şırnak'ta kaçırılan Nurdağlı hemşehrim uzman çavuş Ferdi Polat'ın naaşı yeni bulundu, dün Nurdağı'nda yapılan törenle toprağa verildi. Şehidimize Allah'tan rahmet, acılı ailesi ve yakınlarına sabır diliyorum; milletimizin başı sağ olsun.

Değerli arkadaşlar, Askeralma Kanunu Teklifi'ni gördüğümüz bugünlerde kamuoyu ve vatandaşlarımız da bilmelidirler ki Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu yasanın sağlıklı ve güçlü bir şekilde çıkması için sorumluluklarımızı yerine getirmekteyiz, mağduriyetlere ve eksikliklere mahal vermeden bu yasanın çıkmasını ümit ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 6000 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesiyle, uzman erbaşlarımız kısa süreliğine sivil memur olarak çalıştırılıp en düşük sivil memur statüsünden emekli edilerek özlük hakları ve kimlikleri ellerinden alınmıştır. 2016 yılında bir düzenleme yapılmış ancak bu düzenlemeden 2016 yılından önce sivil memurluktan emekli edilen uzman erbaşlar yararlanmamış, mağdur olmuşlardır. 6000 sayılı Kanun'un getirdiği mağduriyet bir an önce çözüme kavuşturulmalıdır.

Değerli arkadaşlar, on yedi yıllık AK PARTİ iktidarı ülkemizi sıkıntılarla, ekonomik krizle, komşu ülkelerle kavgalarla bir sorun yumağı hâline çevirdi. “Beka sorunu var.” diyen AK PARTİ; “Ülkemiz dışarıdan kuşatıldı.” diyen AK PARTİ; içeride kendi gibi düşünmeyen, biat etmeyenlere tahammülü olmayan AK PARTİ.

Milletin iradesiyle verdiği oylarla kazanılan bir seçim iptal oldu. Biz inanıyoruz ki halkımız yine iradesiyle haktan, hukuktan ve adalatten yana olacak; 23 Haziranda Sayın Ekrem İmamoğlu yine, yeniden İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olacak. Her şey çok güzel olacak.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede çok ciddi ekonomik kriz var. Bu kriz AK PARTİ'nin eseri. Kriz kimde yok? Kriz sarayda yok, kriz yandaş medyada yok, kriz rantiyecilerde yok, kriz faizcilerde yok, kriz peşkeşler çektikleri iş adamlarında yok. Bu kriz sarayda değil, halkın mutfağında var. Vatandaşlarımız evlerine günlük ihtiyaçlarını alamıyor; vatandaşlarımız faturasını ödeyemiyor, kirasını ödeyemiyor, kredi borcunu ödeyemiyor, evini geçindiremiyor. Kriz halkın ekmeğinde, çiftçinin toprağında, sanayicinin fabrikasında, vatandaşın elektriğinde, suyunda, işsizliğinde, sağlık ihtiyaçlarında, alamadığı ilaçlarda, çocuğuna pantolon alamayınca intihar eden babada var. Kriz, iş bulamadığı için çaresizlikten kendini yakarak intihar eden Gaziantepli hemşehrimiz Eyüp Dal'da var.

Bana her gün onlarca SMS geliyor, “İşsiziz, kurtarın bizi. Darboğazdayız, kendimizi asalım mı?” diyorlar. Gaziantep'te insanlar işsizlikten ve ekonomik krizden bunalımda, darboğazda. “Kriz yok.” diyenler hele bir insanın halk pazarına, bir gezsin küçük esnafı, bakkalı, kasabı. “Kriz yok.” diyenler Nizip'e, Karkamış'a, Nurdağı'na, İslahiye'ye, Yavuzeli'ne, Oğuzeli'ne, Araban'a, Şehitkamil'e ve Şahinbey'e gelsinler.

Değerli arkadaşlar, emeklilikte yaşa takılanlar krizde, köylü krizde, siftah yapmadan kepenk kapatan esnaf krizde, mahsulünü topraktan kaldıramayan çiftçi krizde, ay sonunu getiremeyen memur krizde, üniversiteye giremeyen genç krizde, mezun olup atanamayan üniversiteli krizde, namuslu sanayici krizde.

Değerli arkadaşlar, Türkiye de on yedi yıldır yaşadığı bu kaostan çıkmak istiyor. Sanayisinden ticaretine, eğitimden sağlığa her anlamda Türkiye artık huzur istiyor. Vatandaşın derdini bilmeyen, sıkıntısını görmeyen, bu ülkeyi saraylarından ibaret sananlar bilsinler ki bu ülkenin daha fazla çaresizliğe tahammülü kalmadı. Bu ülkede işsizliği, açlığı, yokluğu, ekonomik krizi görmeyen ve çözmek istemeyen bir iktidara gereken dersi vatandaşlarımız günü geldiğinde verecektir.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, her zaman olduğu gibi, yine ezilenin, emeklinin, emekçi çiftçinin, esnafın, kadının, yaşlının, gencin, atanamayan öğretmenin, emeklilikte yaşa takılan vatandaşlarımızın yanında olacağız; vatandaşlarımızın hakları için mücadele edeceğiz.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

49'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

51'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

52'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

53'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

54'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

56'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

57'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

58'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

59'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

60'ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.19

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.20****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 91’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

69 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 20 Haziran Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.21

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

91'İNCİ BİRLEŞİM
19 HAZİRAN 2019 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İhtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 30'uncu maddelerden, ikinci bölümünün 31 ila 60'ıncı maddelerden, üçüncü bölümünün 62'nci maddenin 1 ila 19'uncu fıkraları ve Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 61 ila 65'inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.05.2019 tarihli 84'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun 19, 20, 25, 26 ve 27 Haziran 2019 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü Birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 11.06.2019 tarihli 87'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin; TBMM İhtüzüğünün 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2019'da tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi,

Genel Kurulun;

19 Haziran 2019 Çarşamba günü Birleşiminde 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

19 Haziran 2019 Çarşamba günü Birleşiminde 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 20 Haziran Perşembe günü Birleşiminde 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi, 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin 20 Haziran 2019 Perşembe günü birleşimde de tamamlanamaması halinde haftalık çalışma günlerinin dışında 21 Haziran 2019 Cuma günü saat 14:00'te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 69 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.06.2019 tarihli 90'ıncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* **Down Sendromu ve Otizmi Araştırma Komisyonu**

19.06.2019 Çarşamba - Saat: 11.00

* **Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu**

19.06.2019 Çarşamba - Saat: 11.00

* **Bilişim Teknolojileri Bağımlılığını Araştırma Komisyonu**

19.06.2019 Çarşamba - Saat: 14.30

* **Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Araştırma Komisyonu**

19.06.2019 Çarşamba - Saat: 14.30

* **Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu**

20.06.2019 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

91'İNCİ BİRLEŞİM

19 HAZİRAN 2019 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 69) İstanbul Milletvekili Şirin Ünal ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 49 Milletvekilinin Askeralma Kanunu Teklifi (2/1940) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2019) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

3.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

4.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

5.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

6.- (S. Sayısı: 24) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

7.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

8.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

9.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

10.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

11.- (S. Sayısı: 32) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

12.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 36) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi:08.03.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1412) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katılımcı BM Kuruluşları Adına Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP) Arasında İncek/Ankara'daki Diplomatik Yerleşkede BM Binaları İçin Arazi Tahsisi, Tasarımı ve İnşasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1414) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 51) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 52) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın İslam Gıda Güvenliği Teşkilatı Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1540) ile Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 53) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Arasında IFAD Ülke Ofisi-Doğu Avrupa ve Orta Asya Merkezi Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1541) ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşvik ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1368) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 61) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 62) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1597) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 63) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 64) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 65) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1601) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 66) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 71) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 77) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1800) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Bölge Ofisi Vasıtasıyla Dünya Sağlık Örgütü Arasında İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi'nin İstanbul Türkiye'de Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1803) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1804) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Uluslararası Demiryolu Taşımacılığına İlişkin Sözleşme (COTIF) Hakkında Kısmi Revizyonun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 84) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1592) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 85) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

TBMM Basımevi/2019